

1. ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Συμφωνία – Πλαίσιο για τις υπηρεσίες λειτουργίας και υποστήριξης σταθμών διοδίων της “Εγνατία Οδός Α.Ε.” – Κωδ. αναφοράς 6123

57.300.000 €

Μάιος 2024

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Συμφωνία – Πλαίσιο για τις υπηρεσίες λειτουργίας και υποστήριξης σταθμών διοδίων της “Εγνατία Οδός Α.Ε.” – Κωδ. αναφοράς 6123

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 57.300.000 € (χωρίς Φ.Π.Α.)

**ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ
ΜΕΣΩ ΕΣΗΔΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ ΜΕ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΛΑΙΣΙΟ**

Η “ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ”

δ ι α κ η ρ ύ σ σ ε ι

Ανοικτή Διαδικασία
για την επιλογή Αναδόχου συμφωνίας – πλαίσιο με τίτλο:
**«Συμφωνία – Πλαίσιο για τις υπηρεσίες λειτουργίας και
υποστήριξης σταθμών διοδίων
της “Εγνατία Οδός Α.Ε.” –
Κωδ. αναφοράς 6123»**

προϋπολογισμού δημοπράτησης **57.300.000 €** (πλέον Φ.Π.Α.)

που θα διεξαχθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4412/2016, όπως ισχύει σήμερα και με τους όρους του παρόντος τεύχους και

καλεί

τους ενδιαφερόμενους να υποβάλουν προσφορά για την ανάδειξη αναδόχου της ως άνω Σύμβασης.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ-ΠΛΑΙΣΙΟ	5
1.1 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ	5
1.1.1 Είδος Αναθέτουσας Αρχής	5
1.1.2 Κύρια δραστηριότητα Α.Α.	5
1.1.3 Στοιχεία Επικοινωνίας	5
1.1.4 Ορισμοί	6
1.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ-ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	6
1.2.1 Είδος διαδικασίας	6
1.2.2 Χρηματοδότηση της συμφωνίας – πλαίσιο	6
1.3 ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ –ΠΛΑΙΣΙΟ	6
1.3.1 Αντικείμενο της συμφωνίας – πλαίσιο.....	6
1.3.2 Αριθμός συμβαλλομένων οικονομικών φορέων.....	7
1.3.3 Προϋπολογισμός / Εκτιμώμενη αξία της Συμφωνίας - Πλαίσιο	7
1.3.4 Διάρκεια συμφωνίας –πλαίσιο	8
1.3.5 Κριτήριο Ανάθεσης.....	9
1.4 ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	9
1.5 ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ	11
1.6 ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ.....	11
1.7 ΑΡΧΕΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΜΕΝΕΣ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΝΑΨΗΣ	12
2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	13
2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	13
2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης / τεύχη	13
2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης	13
2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων	14
2.1.4 Γλώσσα.....	14
2.1.5 Εγγυήσεις.....	15
2.1.6 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων.....	16
2.2 ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ - ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	17
2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής.....	17
2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής	17
2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού.....	18
2.2.4 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια.....	25
2.2.5 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα	25
2.2.6 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία.....	25
2.2.7 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής	26
2.2.7.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών	27
2.2.7.2 Αποδεικτικά μέσα	29
2.3 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΝΑΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ – ΠΛΑΙΣΙΟ	38
2.4 ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ - ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	38
2.4.1 Έγκυρη συμμετοχή - Γενικοί όροι υποβολής προσφορών	38
2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών	38
2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά».....	42
2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών.....	43
2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών	44
2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών	44
3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ	46
3.1 ΑΠΟΣΦΡΑΓΙΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ (ΕΛΕΓΧΟΣ) ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ.....	46
3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών.....	46
3.1.2 Αξιολόγηση (έλεγχος) προσφορών.....	46
3.1.2.2 Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές	48
3.1.2.3 Ισότιμες προσφορές.....	48
3.2 ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΥ ΑΝΑΔΟΧΟΥ.....	48

3.3	ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗ - ΣΥΝΑΨΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ – ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ	
	ΠΛΑΙΣΙΟ – ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ.....	50
3.3.1	Σύναψη και υπογραφή συμφωνίας - πλαίσιο.....	51
3.3.2	Υπογραφή επιμέρους συμβάσεων (εκτελεστικών).....	52
3.4	ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ - ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΚΑΙ ΟΡΙΣΤΙΚΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.....	52
3.5	ΜΑΤΑΙΩΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ.....	55
3.6	ΤΕΥΧΗ ΤΗΣ ΑΝΟΙΚΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΤΕΥΧΗ.....	55
3.7	ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ (ΚΑΛΗΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ) - ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ.....	56
3.7.1	Εγγύηση καλής εκτέλεσης συμφωνίας – πλαίσιο.....	56
3.7.2	Εγγύηση καλής εκτέλεσης κάθε επιμέρους σύμβασης.....	56
3.7.3	Ασφαλίσεις.....	56
3.8	ΑΜΟΙΒΗ ΑΝΑΔΟΧΟΥ - ΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΩΜΗΣ.....	57
3.9	ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ - ΛΟΙΠΟΙ ΟΡΟΙ.....	57

1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ–ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1 Στοιχεία Αναθέτουσας Αρχής

Εργοδότης - Αναθέτουσα Αρχή - - Κύριος του Έργου - Φορέας κατασκευής - Δημοπρατούσα Αρχή - Εταιρεία είναι η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» (ΕΟΑΕ) με έδρα στη Θεσσαλονίκη:

Επωνυμία	ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε. (ΕΟΑΕ)
Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.)	094449128
Κωδικός Αναθέτουσας Αρχής για την ηλεκτρονική τιμολόγηση ¹	1039.E00881.00003
Ταχυδρομική διεύθυνση	6ο χλμ Θεσσαλονίκης Θέρμης
Πόλη	Θεσσαλονίκη
Ταχυδρομικός Κωδικός	57001
Χώρα	Ελλάδα
Κωδικός NUTS	EL522
Τηλέφωνο	2310470447, 2310470374 και 2310470448
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο (e-mail)	eoae@egnatia.gr
Αρμόδιος για πληροφορίες	κ. Δούκα & κ. Τζώρα
Γενική Διεύθυνση στο διαδίκτυο (URL)	www.egnatia.eu .

Τα αποφαινόμενα όργανα της «Εγνατία Οδός Α.Ε.» καθορίζονται από τις υπ' αριθμ. 610/2/24.03.2010, 986/2-5/27.09.2019, 1024/23/26.07.2021, 1028/3/26.11.2021, 1030/1/28.12.2021, 1043/1&3/08.11.2022 και 1058/3/28.07.2023 αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, τα οποία μπορούν να μεταβάλλονται με νεότερες αποφάσεις, ακόμη και κατά τη διάρκεια της σύμβασης χωρίς εκ του λόγου αυτού ο Προσφέρων ή ο τελικά επιλεγείς Ανάδοχος να μπορεί να προβάλει οποιαδήποτε αντίρρηση ή αξίωση.

1.1.1 Είδος Αναθέτουσας Αρχής

Η Αναθέτουσα Αρχή είναι μη κεντρική αναθέτουσα αρχή, κατά την έννοια του άρθρου 2, παρ. 1, περ. 2 και 3 του Ν.4412/2016 και ανήκει στους λοιπούς φορείς της Γενικής Κυβέρνησης.²

1.1.2 Κύρια δραστηριότητα Α.Α.³

Η κύρια δραστηριότητα της Αναθέτουσας Αρχής είναι η Στέγαση και Υποδομές Κοινής Ωφέλειας.

1.1.3 Στοιχεία Επικοινωνίας⁴

α) Τα τεύχη της παρούσας διαδικασίας είναι διαθέσιμα για ελεύθερη, πλήρη, άμεση & δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ΟΠΣ Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. καθώς και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής <http://www.egnatia.eu> στην περιοχή ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ. Συνιστάται οι Ενδιαφερόμενοι να επισκέπτονται

¹ Πρβλ. άρθρο 53, παρ. 2, περ. α του Ν. 4412/2016. Ο κωδικός της αναθέτουσας αρχής για την ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως αυτός προσδιορίζεται στον επίσημο ιστότοπο της ΓΓΠΣΔΔ.

Πρβλ. Απόφαση αριθμ. 63446/2021 Κ.Υ.Α (Β' 2338/02.06.2021) των Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Επικρατείας «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων», άρθρο 3, παρ.6, πεδίο «ΒΤ-46: Κωδικός αγοραστή», σε συνδυασμό με το πεδίο «ΒΤ-10: Στοιχείο αναφοράς Αγοραστή».

² Αναφέρεται σε ποια υποδιάρθρωση του δημόσιου τομέα ανήκει η Α.Α.: α) Γενική Κυβέρνηση (Υποτομέας Κεντρικής Κυβέρνησης, Υποτομέας ΟΤΑ, Υποτομέας ΟΚΑ) ή β) Δημόσιος Τομέας (Πλην Γενικής Κυβέρνησης) κατά τις υποδιαίρεσεις του άρθρου 14 του Ν.4270/14.

³ Πρβλ. Παράρτημα ΙΙ (Προκήρυξη Σύμβασης), Τμήμα Ι, παρ 1.5, Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296). α) Γενικές δημόσιες υπηρεσίες β) Άμυνα, γ) Δημόσια τάξη και ασφάλεια, δ) Περιβάλλον, ε) Οικονομικές και δημοσιονομικές υποθέσεις, στ) Υγεία, ζ) Στέγαση και υποδομές κοινής ωφέλειας, η) Κοινωνική προστασία, θ) Αναψυχή, πολιτισμός και θρησκεία, ι) Εκπαίδευση, ια) Τυχόν άλλη δραστηριότητα.

⁴ Πρβλ άρθρα 22 και 67 του Ν.4412/16.

τακτικά τον παραπάνω ιστότοπο για σχετική ενημέρωση επί, ενδεχομένως διορθώσεων ή πληροφοριών.

- β) Κάθε είδους επικοινωνία και ανταλλαγή πληροφοριών πραγματοποιείται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες (εφεξής ΕΣΗΔΗΣ), το οποίο είναι προσβάσιμο από τη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.
- γ) Περαιτέρω πληροφορίες είναι διαθέσιμες από την Διεύθυνση Συμβάσεων στα τηλ. 2310 470374 και 2310 470448 και από την Διεύθυνση Διοδίων, τηλ. 2310 470418, τις εργάσιμες ημέρες και ώρες.

1.1.4 Ορισμοί

Για τις ανάγκες κατανόησης των διατάξεων της παρούσας Διακήρυξης, οι παρακάτω όροι έχουν την αντίστοιχη σημασία:

- α. Τεύχη της ανοικτής διαδικασίας ή τεύχη του διαγωνισμού ή τεύχη δημοπράτησης: Τα περιγραφόμενα στην παρ. 3.6 της παρούσας, που μετά την υπογραφή της συμφωνίας - πλαίσιο καθίστανται συμβατικά.
- β. Ενδιαφερόμενος: Κάθε οικονομικός φορέας/ ενδιαφερόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, ή Ένωση προσώπων χωρίς νομική προσωπικότητα ή Κοινοπραξία προσώπων που προτίθεται να λάβει μέρος στην παρούσα διαδικασία.
- γ. Προσφέρων ή Διαγωνιζόμενος: Ο Ενδιαφερόμενος που έχει υποβάλει φάκελο συμμετοχής (προσφορά) ηλεκτρονικά, δηλαδή είτε η μεμονωμένη επιχείρηση (φυσικό ή νομικό πρόσωπο), είτε η Ένωση ή Κοινοπραξία επιχειρήσεων, που υποβάλει φάκελο συμμετοχής στην παρούσα διαδικασία μέσω του συστήματος του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.
- δ. Ανάδοχος: Ο Προσφέρων που θα επιλεγεί από τη διαδικασία να παρέχει τις συγκεκριμένες υπηρεσίες μέσω της συμφωνίας – πλαίσιο και τις επιμέρους συμβάσεις που θα καταρτιστούν.
- ε. Δήλωση: Η υπεύθυνη δήλωση του Ν.1599/86 ή σε περίπτωση αλλοδαπού προσφέροντα, κείμενο ανάλογης αποδεικτικής αξίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της χώρας προέλευσης του προσφέροντα (π.χ. ένορκη δήλωση) συνοδευόμενο απαραίτητα από επίσημη μετάφρασή του στα ελληνικά και επικυρωμένο κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 454).
- στ. Επιτροπή Διαγωνισμού (ΕΔ) ή Επιτροπή διενέργειας: Η αρμοδίως συσταθείσα Επιτροπή για τη διεξαγωγή της ανοικτής διαδικασίας (έλεγχος δικαιολογητικών συμμετοχής και αποσφράγιση οικονομικών προσφορών, έλεγχος δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου πριν την απόφαση ανάθεσης και πριν τη σύναψη της σύμβασης).

1.2 Στοιχεία Διαδικασίας-Χρηματοδότηση

1.2.1 Είδος διαδικασίας

Ο διαγωνισμός θα διεξαχθεί με την ανοικτή διαδικασία του άρθρου 27 του Ν.4412/16.

1.2.2 Χρηματοδότηση της συμφωνίας – πλαίσιο ⁵

Η δαπάνη για τις επιμέρους συμβάσεις (“εκτελεστικές συμβάσεις”) της εν λόγω συμφωνίας – πλαίσιο θα καλυφθεί από τα έσοδα των διοδίων της “Εγνατία Οδός Α.Ε.”.

1.3 Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της συμφωνίας –πλαίσιο

1.3.1 Αντικείμενο της συμφωνίας – πλαίσιο

Η παρούσα Διακήρυξη αφορά στην ανάθεση συμφωνίας – πλαίσιο με αντικείμενο της τις ελάχιστες απαιτούμενες υπηρεσίες για την λειτουργία και την υποστήριξη των σταθμών διοδίων (ΣΔ) κατά

⁵ Πρβλ. άρθρο 53, παρ. 2, εδ. ζ του Ν.4412/2016. Ο κωδικός της αναθέτουσας αρχής για την ηλεκτρονική τιμολόγηση, όπως αυτός προσδιορίζεται στον επίσημο ιστότοπο της ΓΓΠΣΔΔ. Βλ. Απόφαση αριθμ. 63446/2021 Κ.Υ.Α (Β' 2338/02.06.2021) των Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Επικρατείας «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων», άρθρο 3, παρ.6, πεδίο «BT-46: Κωδικός αγοραστή», σε συνδυασμό με το πεδίο «BT-10: Στοιχείο αναφοράς Αγοραστή».

μήκος της Εγνατίας οδού, των καθέτων αυτής αξόνων και κάθε άλλης περιοχής ΣΔ (μετωπικών και πλευρικών) αρμοδιότητας της “Εγνατία Οδός ΑΕ”, σύμφωνα με το τεύχος «Τεχνικό Αντικείμενο» και με τα προβλεπόμενα στις Κ.Υ.Α. ΔΝΣ/52058/ΦΝ393 (ΦΕΚ Β΄ 4156/29.11.2017), Κ.Υ.Α. ΔΝΣβ/οικ42900/ΦΝ 393 (ΦΕΚ Β΄ 2090/07.06.2018), Κ.Υ.Α. ΔΝΣβ/οικ.5114/ΦΝ393 (ΦΕΚ Β΄ 257/03.02.2020) και Κ.Υ.Α. ΔΝΣβ/οικ.27840/ΦΝ393 (ΦΕΚ Β΄ 2018/25.05.2020) των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών - Μεταφορών. Αναλυτικότερα, στις υπηρεσίες λειτουργίας των ΣΔ περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η διάθεση του απαραίτητου προσωπικού για την είσπραξη των τελών διοδίων και για την λειτουργία των Σημείων Εξυπηρέτησης Συνδρομητών, οι υπηρεσίες εφαρμογής πομποδέκτη, οι υπηρεσίες μεταφοράς, καταμέτρησης και κατάθεσης των εισπράξεων, οι υπηρεσίες καθαριότητας των ΣΔ, η προμήθεια των στολών εργασίας του προσωπικού και των απαιτούμενων αναλωσίμων για τη λειτουργία των ΣΔ. Στην υποστήριξη των σταθμών διοδίων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η τεχνική υποστήριξη του υφιστάμενου συστήματος συλλογής διοδίων της “Εγνατία Οδός Α.Ε.” (λογισμικού και συνεργαζόμενου Η/Μ εξοπλισμού), η τεχνική υποστήριξη λειτουργίας των υποδομών (κτιριακές, σήμανσης, Η/Μ εγκαταστάσεων, κ.λπ.) των σταθμών διοδίων και η βελτίωση / αναβάθμιση των εγκαταστάσεων και της λειτουργίας των σταθμών διοδίων της “Εγνατία Οδός Α.Ε.”.

Οι όροι της συμφωνίας – πλαίσιο καθώς και τα κύρια χαρακτηριστικά του αντικείμενου των επιμέρους συμβάσεων της συμφωνίας πλαίσιο περιγράφονται αναλυτικά στο τεύχος «Τεχνικό Αντικείμενο» και στα λοιπά τεύχη που μνημονεύονται στην παρ. 3.6 της παρούσας Διακήρυξης.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV):

- 63712210-8 – Υπηρεσίες διοδίων αυτοκινητοδρόμων
- 79941000-2 – Υπηρεσίες είσπραξης διοδίων
- 45233141-9 – Εργασίες συντήρησης οδών
- 50230000-6 – Υπηρεσίες επισκευής, συντήρησης και συναφείς υπηρεσίες για οδούς και λοιπό εξοπλισμό
- 50700000-2 – Υπηρεσίες επισκευής και συντήρησης εγκαταστάσεων κτιρίου
- 71356300-1 – Υπηρεσίες τεχνικής υποστήριξης
- 72260000-5 – Υπηρεσίες σχετιζόμενες με λογισμικά
- 34927000-8 – Εξοπλισμός διοδίων
- 34928000-8 – Εξοπλισμός οδικού δικτύου.
- 30190000-7 – Διάφορα μηχανήματα γραφείου, εξοπλισμός
- 30230000-0 – Υλικός εξοπλισμός ηλεκτρονικών υπολογιστών
- 32580000-2 – Εξοπλισμός δικτύου δεδομένων.⁶

Προσφορές υποβάλλονται για το σύνολο του αντικείμενου της παρούσας σύμβασης.

1.3.2 Αριθμός συμβαλλομένων οικονομικών φορέων

Η ολοκλήρωση αυτής της διαγωνιστικής διαδικασίας θα οδηγήσει στην σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο με έναν οικονομικό φορέα.

1.3.3 Προϋπολογισμός / Εκτιμώμενη αξία της Συμφωνίας - Πλαίσιο

Ο συνολικός Προϋπολογισμός / εκτιμώμενη αξία όλων των επιμέρους (εκτελεστικών) συμβάσεων της συμφωνίας – πλαίσιο⁷ ανέρχεται κατ’ ανώτατο όριο στο ποσό των **πενήντα επτά εκατομμυρίων τριακοσίων χιλιάδων ευρώ (57.300.000 €)**, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ (προϋπολογισμός με ΦΠΑ: 71.052.000 €; ΦΠΑ 24%: 13.752.000), σύμφωνα με το τεύχος «Προϋπολογισμός».

⁶ Σύμφωνα με τον ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ (ΕΚ) αριθ. 213/2008 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ της 28ης Νοεμβρίου 2007, όπως ισχύει. Η πληροφορία αυτή, μεταξύ άλλων, χρησιμοποιείται για την ηλεκτρονική τιμολόγηση και συγκεκριμένα αντιστοιχεί στο πεδίο «BT-158: Αναγνωριστικό ταξινόμησης Στοιχείου», του Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου. Βλ. Απόφαση αριθμ. 63446/2021 Κ.Υ.Α (Β΄ 2338/02.06.2021) των Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων – Επικρατείας «Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων», άρθρο 324567890+ παρ.16, πεδίο «BT-158: Αναγνωριστικό ταξινόμησης Στοιχείου».

⁷ Πρβλ. Άρθρο 6, παρ.5 του Ν. 4412/2016. Για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας της συμφωνίας-πλαίσιο, η αξία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη είναι η μέγιστη εκτιμώμενη αξία, χωρίς ΦΠΑ, του συνόλου των συμβάσεων προβλέπονται για τη συνολική διάρκεια της συμφωνίας-πλαίσιο.

Ο συνολικός Προϋπολογισμός επιμερίζεται ως εξής:

	Ομάδες Εργασιών	Επιμέρους ποσά
Ομάδα Α:	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΣΤΑΘΜΩΝ ΔΙΟΔΙΩΝ	34.457.700,00 €
Ομάδα Β:	ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΔΙΟΔΙΩΝ	13.516.702,25 €
Ομάδα Γ:	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ	3.310.063,13 €
Ομάδα Δ:	ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ	845.564,30 €
Ομάδα Ε:	Η-Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΤΑΘΜΩΝ ΔΙΟΔΙΩΝ / ΒΛΑΒΕΣ	2.457.664,19 €
Ομάδα ΣΤ:	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ - ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΤΙΚΑ - ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ - ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ - ΣΗΜΑΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ	2.712.306,13 €

Η εκτιμώμενη αξία της συμφωνίας πλαίσιο είναι ενδεικτική και μη δεσμευτική.

Μετά την σύναψη της συμφωνίας – πλαίσιο, και όταν προκύψει ανάγκη παροχής των υπηρεσιών του αντικείμενου της συμφωνίας – πλαίσιο (λειτουργία κάποιου /κάποιων σταθμού/μών διοδίων της "Εγνατία Οδός Α.Ε." ή τεχνική υποστήριξη σταθμού/μών διοδίων), θα ανατεθεί στον Ανάδοχο επί μέρους σύμβαση της συμφωνίας πλαίσιο με συγκεκριμένο αντικείμενο παροχής υπηρεσιών στο οποίο θα καθορισθεί ο τύπος του σταθμού διοδίων, ο προϋπολογισμός (αξία) της επιμέρους σύμβασης και ότι άλλο είναι απαραίτητο για τη λειτουργία του/των σταθμού/σταθμών διοδίων ή την τεχνική υποστήριξη.

Στον Ανάδοχο μπορεί να ανατεθούν μέχρι και τριάντα (30) κατά μέγιστον επί μέρους (εκτελεστικές) συμβάσεις.

1.3.4 Διάρκεια συμφωνίας –πλαίσιο ⁸

Η διάρκεια της συμφωνίας – πλαίσιο ορίζεται σε **είκοσι τέσσερις (24) μήνες**⁹ από την ημερομηνία υπογραφής αυτής, με την ανεπιφύλακτη παραίτηση του αναδόχου σε περίπτωση πρόωρης λύσης της σύμβασης για οποιονδήποτε λόγο, από οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης έναντι της "Εγνατία Οδός Α.Ε.", του Δημοσίου, του ΤΑΙΠΕΔ και του μελλοντικού Παραχωρησιούχου.

Σε μια τέτοια περίπτωση, πρόωρης λύσης, η "Εγνατία Οδός Α.Ε." καταγγέλλει εγγράφως τόσο τη συμφωνία πλαίσιο όσο και τις εν εξελίξει επιμέρους συμβάσεις αζημίως για την ίδια, για το ελληνικό δημόσιο και για το ΤΑΙΠΕΔ. Τη δυνατότητα αυτή της "Εγνατία Οδός Α.Ε." λαμβάνει υπόψιν κάθε ενδιαφερόμενος, ώστε να διαμορφώσει κατάλληλα την Οικονομική του Προσφορά.

Η συνολική διάρκεια της συμφωνίας – πλαίσιο μπορεί να παραταθεί χωρίς όμως αυτή να υπερβεί το ανώτατο διάστημα των τεσσάρων ετών και χωρίς αύξηση οικονομικού αντικείμενου της συμφωνίας - πλαίσιο, μετά από αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 39, παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016.

Ως ημερομηνία έναρξης των προθεσμιών της συμφωνίας - πλαίσιο ορίζεται η ημερομηνία υπογραφής του ιδιωτικού συμφωνητικού. Οι επιμέρους (εκτελεστικές) συμβάσεις θα υπογράφονται εντός της διάρκειας ισχύος της συμφωνίας - πλαίσιο.

Η προθεσμία εκτέλεσης κάθε επιμέρους σύμβασης και ο χρόνος έναρξης της θα ορίζονται στο αντίστοιχο ιδιωτικό συμφωνητικό.

Οι εκτελεστικές συμβάσεις μπορούν να συνάπτονται έως και τη συμπλήρωση του χρόνου διάρκειας της συμφωνίας –πλαίσιο. Η διάρκεια των εκτελεστικών συμβάσεων μπορεί να υπερβαίνει το χρόνο λήξης της συμφωνίας – πλαίσιο.

Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της συμφωνίας – πλαίσιο δίδεται στο τεύχος «Τεχνικό Αντικείμενο» και στο τεύχος «Προϋπολογισμός» αντίστοιχα.

⁸ Άρθρο 217 του Ν.4412/2016.

⁹ Πρβλ. άρθρο 39, παρ. 1 και 2 του Ν 4412/2016. Η διάρκεια μιας συμφωνίας-πλαίσιο δεν υπερβαίνει τα τέσσερα έτη, εκτός εξαιρετικών περιπτώσεων, δεόντως δικαιολογημένων, ιδίως λόγω του αντικείμενου της συμφωνίας-πλαίσιο. Οι συμφωνίες – πλαίσιο οι οποίες συνάπτονται για χρονικό διάστημα μικρότερο των τεσσάρων ετών μπορεί να παραταθούν χωρίς όμως αυτές να υπερβούν το ανώτατο διάστημα των τεσσάρων ετών, εφόσον υπάρχει η σχετική πρόβλεψη παρατάσεως στα έγγραφα της σύμβασης.

1.3.5 Κριτήριο Ανάθεσης

Η συμφωνία –πλαίσιο θα ανατεθεί με το κριτήριο της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς, βάσει ¹⁰ της τιμής (χαμηλότερη τιμή).

1.4 Θεσμικό πλαίσιο

Η ανάθεση και εκτέλεση της συμφωνίας – πλαίσιο και των συμβάσεων που βασίζονται σε αυτήν («εκτελεστικές συμβάσεις») διέπονται από την κείμενη νομοθεσία και τις κατ' εξουσιοδότηση αυτής εκδοθείσες κανονιστικές πράξεις, όπως ισχύουν και ιδίως.

- του Ν.4412/2016 (Α' 147) "Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)»,
- του Ν.5005/2022 (Α' 236) «Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο - Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων εντύπου και ηλεκτρονικού Τύπου - Διατάξεις αρμοδιότητας της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης και λοιπές επείγουσες ρυθμίσεις»,
- του Ν.4919/2022 (Α' 71) «Σύσταση εταιρειών μέσω των Υπηρεσιών Μιας Στάσης (Υ.Μ.Σ.) και τήρηση του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ.) - Ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1151 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ής Ιουνίου 2019 για την τροποποίηση της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132, όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου (L 186) και λοιπές επείγουσες διατάξεις»,
- του Ν. 4727/2020 (Α' 184) "Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) – Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972 και άλλες διατάξεις”,
- του Ν. 4700/2020 (Α' 127) "Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις” και ιδίως των άρθρων 324-337,
- του Ν. 4640/2019 (Α 190) "Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις - Περαιτέρω εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 και άλλες διατάξεις”,
- του Ν. 4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”,
- του Ν. 4622/2019 (Α' 133) "Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία & διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων & της κεντρικής δημόσιας διοίκησης” και ιδίως του άρθρου 37 "Εξουσία τελικής υπογραφής Υπηρεσιακών Γραμματέων”,
- του Ν. 4601/2019 (Α' 44) "Εταιρικοί μετασχηματισμοί και εναρμόνιση του νομοθετικού πλαισίου με τις διατάξεις της Οδηγίας 2014/55/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Απριλίου 2014 για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο δημόσιων συμβάσεων και λοιπές διατάξεις”,
- του Ν. 4270/2014 (Α' 143) "Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2011/85/ΕΕ) – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις” (κατά περίπτωση),
- της παρ. Ζ του Ν.4152/2013 (Α' 107) "Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στην Οδηγία 2011/7 της 16.2.2011 για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές”,
- του Ν.4014/2011 (Α' 209) "Περιβαλλοντική αδειοδότηση έργων και δραστηριοτήτων, ρύθμιση αυθαιρέτων σε συνάρτηση με δημιουργία περιβαλλοντικού ισοζυγίου και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής”,
- του άρθρου 11 του Ν.4013/2011 (Α' 204) "Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων .....”,

¹⁰ Άρθρο 86 του Ν.4412/2016.

- του Ν.3548/2007 (Α' 68) "Καταχώριση δημοσιεύσεων των φορέων του Δημοσίου στο νομαρχιακό και τοπικό Τύπο και άλλες διατάξεις",¹¹
- του Ν.3310/2005 (Α' 30) "Μέτρα για τη διασφάλιση της διαφάνειας και την αποτροπή καταστρατηγήσεων κατά τη διαδικασία σύναψης δημοσίων συμβάσεων" για τη διασταύρωση των στοιχείων του αναδόχου με τα στοιχεία του Ε.Σ.Ρ., του π.δ/τος 82/1996 (Α' 66) «Ονομαστικοποίηση μετοχών Ελληνικών Ανωνύμων Εταιρειών που μετέχουν στις διαδικασίες ανάληψης έργων ή προμηθειών του Δημοσίου ή των νομικών προσώπων του ευρύτερου δημόσιου τομέα», της κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας με αρ. 20977/2007 (Β' 1673) σχετικά με τα "Δικαιολογητικά για την τήρηση των μητρώων του Ν.3310/2005, όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3414/2005", καθώς και της απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών με αριθμ.1108437/2565/ΔΟΣ/2005 (Β' 1590) "Καθορισμός χωρών στις οποίες λειτουργούν εξωχώριες εταιρίες",
- του Ν.2859/2000 (Α' 248) «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας»,
- του Ν.2690/1999 (Α' 45) "Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις" τα άρθρα 7, 11 και 13 έως 15,
- του Ν.2121/1993 (Α' 25) "Πνευματική Ιδιοκτησία, Συγγενικά Δικαιώματα και Πολιτιστικά Θέματα",
- του Π.Δ. 39/2017 (Α' 64) "Κανονισμός εξέτασης προδικαστικών προσφυγών ενώπιων της Α.Ε.Π.Π.",
- του Π.Δ. 80/2016 (Α' 145) "Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες",
- του Π.Δ 28/2015 (Α' 34) "Κωδικοποίηση διατάξεων για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία",
- της υπ' αριθ. 52445 ΕΞ2023/04.04.2023 Κοινής Απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων Υποδομών και Μεταφορών και Επικρατείας, με θέμα: «Υποχρέωση υποβολής ηλεκτρονικών τιμολογίων από τους οικονομικούς φορείς», (Β'2385 με διορθ. σφαλ. στο Β' 3061),
- της υπ' αριθμ. 102080/24.10.2022 (Β' 5623/02.11.2022) απόφασης του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016»,
- της υπ' αριθμ. Κ.Υ.Α. οικ. 98979 ΕΞ2021 (Β' 3766/13.08.2021) «Ηλεκτρονική Τιμολόγηση στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων δυνάμει του ν. 4601/2019» (Α'44),
- της υπ' αριθμ. 76928/13.07.2021 (Β' 3075) Κοινής Απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Επικρατείας: "Ρύθμιση ειδικότερων θεμάτων λειτουργίας και διαχείρισης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ)",
- της υπ' αριθμ. 64233 Κ.Υ.Α. (Β' 2453 / 09.06.2021) "Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)",
- της υπ' αριθμ. 63446 Κ.Υ.Α. (Β' 2338 / 02.06.2021) "Καθορισμός Εθνικού Μορφότυπου ηλεκτρονικού τιμολογίου στο πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων",
- του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/576 του Συμβουλίου της 8ης Απριλίου 2022 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 833/2014, σχετικά με περιοριστικά μέτρα λόγω ενεργειών της Ρωσίας που αποσταθεροποιούν την κατάσταση στην Ουκρανία.
- του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2019/1780 της Επιτροπής της 23ης Σεπτεμβρίου 2019, για την κατάρτιση τυποποιημένων εντύπων για τη δημοσίευση προκηρύξεων και γνωστοποιήσεων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 (ηλεκτρονικά έντυπα) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) OJ L 272 (Η χρήση των τυποποιημένων εντύπων του παρόντος Κανονισμού είναι υποχρεωτική από 25 Οκτωβρίου 2023),
- του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του ΕΚ και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) OJ L 119,

¹¹ Σύμφωνα με τα άρθρα 379, παρ. 12 και 377, παρ. 1, περ. 35, του Ν.4412/2016, ο Ν.3548/2007 καταργείται την 1η Ιανουαρίου 2024.

- του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016, για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ) OJ L 3/16,
- των σε εκτέλεση των ανωτέρω νόμων εκδοθεισών κανονιστικών πράξεων, των λοιπών διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της παρούσας, καθώς και του συνόλου των διατάξεων του ασφαλιστικού, εργατικού, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και φορολογικού δικαίου που διέπει την ανάθεση και εκτέλεση της παρούσας σύμβασης, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά παραπάνω.
- Η παρούσα ανοικτή διαδικασία εγκρίθηκε με την υπ' αρ. 1068/4/23.04.2024 (ΑΔΑ: 8ΖΤΥ46Ψ8ΟΝ-3Ω5) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της «Εγνατία Οδός Α.Ε.».

1.5 Προθεσμία παραλαβής προσφορών και διενέργεια διαγωνισμού

Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής (ηλεκτρονικής υποβολής) των προσφορών είναι η **Δευτέρα, 22 Ιουλίου 2024, και ώρα 16:00.**¹²

Μετά την παρέλευση της ως άνω καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο Σύστημα.

Η ηλεκτρονική αποσφράγιση των φακέλων συμμετοχής (προσφορών) θα γίνει την **Παρασκευή, 26 Ιουλίου 2024, και ώρα 11.00 π.μ.**, μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο σύστημα οργάνων της Αναθέτουσας Αρχής, εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κείμενων διατάξεων για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και διαδικασιών.

Η διαδικασία θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.) Προμήθειες και Υπηρεσίες του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ (Διαδικτυακή Πύλη www.promitheus.gov.gr).

1.6 Δημοσιότητα

A. Δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Προκήρυξη¹³ της παρούσας σύμβασης (συμφωνίας – πλαίσιο) απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις **10.06.2024** στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

B. Δημοσίευση σε εθνικό επίπεδο¹⁴

Η προκήρυξη και το πλήρες κείμενο της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ).¹⁵

Τα έγγραφα της σύμβασης της παρούσας Διακήρυξης καταχωρήθηκαν στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης στο ΕΣΗΔΗΣ¹⁶, η οποία έλαβε Συστημικό Αύξοντα Αριθμό: 167719, και αναρτήθηκαν στη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ.

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης δημοσιεύεται και στον Ελληνικό Τύπο¹⁷, σύμφωνα με τα άρθρα 66, 377, παρ 1 περιπτ. 35 και 379, παρ 12 του Ν.4412/2016.

¹² Η ελάχιστη προθεσμία παραλαβής των προσφορών στην ανοικτή διαδικασία καθορίζεται, για τις συμβάσεις άνω των ορίων από τις διατάξεις των άρθρων 27, 60 και 67 του Ν.4412/2016.

¹³ Άρθρο 65, παρ. 1 του Ν.4412/2016: Η προκήρυξη περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται στο Παράρτημα V του Προσαρτήματος Α' υπό τη μορφή τυποποιημένου εντύπου (έντυπο 2 Παραρτήματος II: Προκήρυξη Σύμβασης του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L296/1).

¹⁴ Άρθρο 66 του Ν.4412/2016. Η παρούσα Διακήρυξη και οι προκηρύξεις δεν δημοσιεύονται πριν από την ημερομηνία δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ σύμφωνα με το άρθρο 65 του Ν.4412/2016. Ωστόσο, η δημοσίευση μπορεί να πραγματοποιείται σε κάθε περίπτωση σε εθνικό επίπεδο, όταν οι Α.Α. δεν έχουν ενημερωθεί σχετικά με τη δημοσίευση εντός 48 ωρών από τη βεβαίωση παραλαβής της προκήρυξης/ γνωστοποίησης.

¹⁵ Σύμφωνα με τα άρθρα 38 και 66 του Ν.4412/2016 και την ΥΑ 57654, όπως ισχύουν.

¹⁶ Πρβλ. άρθρο 36 του Ν. 4412/2016.

¹⁷ Η δημοσίευση σε νομαρχιακές και τοπικές εφημερίδες του Ν.3548/2007, συνεχίζει να υφίσταται μέχρι και την 31/12/2020, οπότε και καταργείται, βλέπε άρθρο 377§1 περίπτ (35) και άρθρο 379 §12 του Ν.4412/2016.

Περίληψη της παρούσας Διακήρυξης, όπως προβλέπεται στην περίπτωση (ιστ) της παρ. 3 του άρθρου 76 του Ν. 4727/2020, αναρτήθηκε στο διαδίκτυο, στον ιστότοπο <http://et.diavgeia.gov.gr/> (ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΙΑΥΓΕΙΑ).

Η Διακήρυξη και τα λοιπά τεύχη της ανοικτής διαδικασίας καταχωρήθηκαν και στο διαδίκτυο, στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής, στη διεύθυνση (URL): <http://www.egnatia.eu> στην περιοχή ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ, στις 14.06.2024.¹⁸

Γ. Έξοδα δημοσιεύσεων

Οι δαπάνες δημοσίευσης για την παρούσα διαδικασία στον ελληνικό τύπο καταβάλλονται από την “Εγνατία Οδός Α.Ε.” εντός των προθεσμιών του άρθρου 69 Ζ του Ν.4270/2014 (Α’ 143). Σε περίπτωση ανακήρυξης αναδόχου, οι ως άνω δαπάνες παρακρατούνται από τον Ανάδοχο και εισπράττονται με τον πρώτο λογαριασμό πληρωμής της πρώτης επί μέρους σύμβασης.^{19 20}

Η δαπάνη των δημοσιεύσεων στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης βαρύνει την Ε.Ε.

1.7 Αρχές εφαρμοζόμενες στη διαδικασία σύναψης

Οι οικονομικοί φορείς δεσμεύονται ότι:

- α) τηρούν και θα εξακολουθήσουν να τηρούν κατά την εκτέλεση της συμφωνίας – πλαίσιο και των εκτελεστικών συμβάσεων, εφόσον επιλεγούν, τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας, που έχουν θεσπιστεί με το δίκαιο της Ένωσης, το εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικού και εργατικού δικαίου, οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα Χ του Προσαρτήματος Α του Ν.4412/2016. Η τήρηση των εν λόγω υποχρεώσεων ελέγχεται και βεβαιώνεται από τα όργανα που επιβλέπουν την εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων και τις αρμόδιες δημόσιες αρχές και υπηρεσίες που ενεργούν εντός των ορίων της ευθύνης και της αρμοδιότητάς τους,²¹
- β) δεν θα ενεργήσουν αθέμιτα, παράνομα ή καταχρηστικά καθ’ όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, αλλά και κατά το στάδιο εκτέλεσης της συμφωνίας – πλαίσιο και των εκτελεστικών συμβάσεων (επιμέρους συμβάσεων), εφόσον επιλεγούν και
- γ) λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να διαφυλάξουν την εμπιστευτικότητα των πληροφοριών που έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες.

¹⁸ Πρβλ άρθρο 36 της με αρ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ Β 3521) Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού.

¹⁹ Πρβλ. άρθρο 4, παρ.4 του Ν. 3548/2007 (Α’ 68) .

²⁰ Πρβλ άρθρο 1, παρ. 3 & 4 και άρθρο 4, παρ. 3 του Ν.3548/2007, σε συνδυασμό με τα άρθρα 377, παρ. 1, περ. 35 & άρθρο 379, παρ. 12 του Ν.4412/2016.

²¹ Άρθρο 18, παρ. 2 του Ν.4412/2016.

2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

2.1 Γενικές Πληροφορίες

2.1.1 Έγγραφα της σύμβασης / τεύχη

Πέραν των αναφερομένων στην παρ. 3.6 της παρούσας στα έγγραφα της παρούσας διαδικασίας σύναψης συμφωνίας – πλαίσιο,²² περιλαμβάνονται και τα ακόλουθα:

- η υπ' αρ. 2024/S113-346081 Προκήρυξη της Σύμβασης, που αφορά σε συμφωνία – πλαίσιο, όπως αυτή έχει δημοσιευτεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ),²³
- οι συμπληρωματικές πληροφορίες και διευκρινίσεις που τυχόν παρέχονται από την αναθέτουσα αρχή επί των τευχών δημοπράτησης στο πλαίσιο της παρούσας ανοικτής διαδικασίας, ιδίως σχετικά με τις προδιαγραφές και τα δικαιολογητικά.

2.1.2 Επικοινωνία - Πρόσβαση στα έγγραφα της Σύμβασης

Όλες οι επικοινωνίες σε σχέση με τα βασικά στοιχεία της διαδικασίας σύναψης της συμφωνίας – πλαίσιο, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών, ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται με τη χρήση της πλατφόρμας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ), η οποία είναι προσβάσιμη μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr.²⁴

Προσφέρεται ελεύθερη, πλήρης, άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα τεύχη δημοπράτησης²⁵, που αναφέρονται στην παρ.3.6 της παρούσας με στοιχεία 3, 5, 6, 8 και 9, στον ειδικό, δημόσια προσβάσιμο, χώρο της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), καθώς και στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής <http://www.egnatia.eu> (στην περιοχή ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ).

Τα τεύχη δημοπράτησης, που αναφέρονται στην παρ. 3.6 της παρούσας, με στοιχεία 7, 10 και 11 πλην των δημοσιευμένων Τ.Σ.Υ., ΕΤΕΠ, ΠΕΤΕΠ και των καταχωρημένων στην ιστοσελίδα www.ggde.gr Ο.Μ.Ο.Ε., διατίθενται από την παραπάνω διεύθυνση της παρ. 1.1.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να παραλάβουν τα παραπάνω στοιχεία και ταχυδρομικά, εφόσον τα ζητήσουν έγκαιρα και εμβάσουν, κατόπιν συνεννόησης με την «Εγνατία Οδός Α.Ε.», τη δαπάνη της ταχυδρομικής αποστολής τους. Η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» αποστέλλει τα ζητηθέντα στοιχεία μέσω των Ελληνικών Ταχυδρομείων ή ιδιωτικών εταιρειών μεταφοράς αλληλογραφίας και χωρίς να φέρει ευθύνη για την έγκαιρη άφιξη τους στον ενδιαφερόμενο.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν ακόμα, να λάβουν γνώση των υπολοίπων εγγράφων της σύμβασης στα γραφεία της «Εγνατία Οδός Α.Ε.» κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες. Μπορούν επίσης να λάβουν αντίγραφα αυτών με δαπάνες και φροντίδα τους.

22 Ως «έγγραφο διαδικασίας σύναψης της σύμβασης» ή «έγγραφο της σύμβασης», κατά την έννοια της περ. 14 της παρ.1 του άρθρου 2 του Ν.4412/2016 νοείται κάθε έγγραφο το οποίο παρέχει ή στο οποίο παραπέμπει η Α.Α. με σκοπό να περιγράψει ή να προσδιορίσει στοιχεία της σύμβασης ή της διαδικασίας ανάθεσης, συμπεριλαμβανομένης της προκήρυξης σύμβασης του άρθρου 63, της προκαταρκτικής προκήρυξης του άρθρου 62, αν χρησιμοποιείται ως μέσο προκήρυξης του διαγωνισμού, των τεχνικών προδιαγραφών, του περιγραφικού εγγράφου, των προτεινόμενων όρων της σύμβασης, των υποδειγμάτων για την προσκόμιση των εγγράφων από τους υποψηφίους και τους προσφέροντες, των πληροφοριών σχετικά με τις γενικές και ειδικές υποχρεώσεις και τυχόν πρόσθετων εγγράφων. Επίσης, στην έννοια αυτή περιλαμβάνονται και η Διακήρυξη στην οποία αναφέρονται όλοι οι ειδικοί και γενικοί όροι σύναψης και εκτέλεσης της σύμβασης, το Ενιαίο Ευρωπαϊκό Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), οι συμπληρωματικές πληροφορίες που παρέχει η αναθέτουσα αρχή δυνάμει της παρ. 2 του άρθρου 67 και της παρ. 2 του άρθρου 297, το σχέδιο της σύμβασης μετά των παραρτημάτων αυτής και η τεχνική συγγραφή υποχρεώσεων που περιλαμβάνει και τις εφαρμοστέες τεχνικές προδιαγραφές.

23 Πρβλ. άρθρο 79, παρ. 1 του Ν.4412/2016.

24 Επιλέγεται κατά κανόνα η εκ του νόμου υποχρεωτική χρήση του ΕΣΗΔΗΣ για την πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης και την επικοινωνία. Οι επιλογές που ακολουθούν αφορούν περιπτώσεις που δεν είναι δυνατή εν όλω ή εν μέρει η ελεύθερη πλήρης άμεση και δωρεάν ηλεκτρονική πρόσβαση στα έγγραφα της σύμβασης. Επιπλέον, σε περίπτωση που απαιτούνται ειδικά εργαλεία, συσκευές ή μορφώτυποι περιγράφονται στο σημείο αυτό ταυτόχρονα με τον τρόπο πρόσβασης των ενδιαφερομένων.

25 Πρβλ. άρθρο 67 του Ν.4412/2016.

2.1.3 Παροχή Διευκρινίσεων

Τα σχετικά αιτήματα παροχής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά, το αργότερο οκτώ (8) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, ήτοι έως την 12.07.2024 και απαντώνται αντίστοιχα, μέχρι και έξι (6) ημέρες πριν από την ημερομηνία υποβολής των προσφορών, στο πλαίσιο της παρούσας, στη σχετική ηλεκτρονική διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.egnatia.eu> (στην περιοχή ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ).

Οι διαγωνιζόμενοι δεν δικαιούνται να επικαλούνται προφορικές απαντήσεις ή διευκρινίσεις της Εταιρείας.

Αιτήματα παροχής συμπληρωματικών πληροφοριών – διευκρινίσεων υποβάλλονται από εγγεγραμμένους στο σύστημα οικονομικούς φορείς, δηλαδή από εκείνους που διαθέτουν σχετικά διαπιστευτήρια που τους έχουν χορηγηθεί (όνομα χρήστη και κωδικό πρόσβασης) και απαραίτητα το ηλεκτρονικό αρχείο με το κείμενο των ερωτημάτων είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο. Αιτήματα παροχής διευκρινίσεων που είτε υποβάλλονται με άλλον τρόπο είτε το ηλεκτρονικό αρχείο που τα συνοδεύει δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένο, δεν εξετάζονται.

Η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, ούτως ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς να μπορούν να λάβουν γνώση όλων των αναγκαίων πληροφοριών για την κατάρτιση των προσφορών στις ακόλουθες περιπτώσεις.²⁶

- α) όταν, για οποιονδήποτε λόγο, πρόσθετες πληροφορίες, αν και ζητήθηκαν από τον οικονομικό φορέα έγκαιρα, δεν έχουν παρασχεθεί το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την προθεσμία που ορίζεται για την παραλαβή των προσφορών,
- β) όταν τα έγγραφα της σύμβασης υφίστανται σημαντικές αλλαγές.

Η διάρκεια της παράτασης θα είναι ανάλογη με τη σπουδαιότητα των πληροφοριών ή των αλλαγών.

Όταν οι πρόσθετες πληροφορίες δεν έχουν ζητηθεί έγκαιρα ή δεν έχουν σημασία για την προετοιμασία κατάλληλων προσφορών, η παράταση της προθεσμίας εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της αναθέτουσας αρχής.²⁷

Η αναθέτουσα αρχή, με αιτιολογημένη απόφασή της, δύναται να παρατείνει την προθεσμία παραλαβής των προσφορών, τηρουμένων σε κάθε περίπτωση των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

Τροποποίηση των όρων της διαγωνιστικής διαδικασίας (πχ αλλαγή/μετάθεση της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών καθώς και σημαντικές αλλαγές των εγγράφων της σύμβασης, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο) δημοσιεύεται στην ΕΕΕΕ (με το τυποποιημένο έντυπο «Διορθωτικό»²⁸) και στο ΚΗΜΔΗΣ.²⁹

2.1.4 Γλώσσα

Τα έγγραφα της σύμβασης έχουν συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα.³⁰

Τυχόν προδικαστικές προσφυγές υποβάλλονται στην ελληνική γλώσσα.

Οι προσφορές, τα στοιχεία που περιλαμβάνονται σε αυτές, καθώς και τα αποδεικτικά έγγραφα σχετικά με τη μη ύπαρξη λόγου αποκλεισμού και την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής³¹

²⁶ Πρβλ. άρθρο 67, παρ.3 του Ν.4412/2016.

²⁷ Πρβλ. άρθρο 60, παρ. 3 & άρθρο 67, παρ. 2 του Ν.4412/2016.

²⁸ Πρβλ οδηγίες για τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου 14 «Διορθωτικό» στην ιστοσελίδα του simap https://simap.ted.europa.eu/documents/10184/166101/Instructions+for+the+use+of+F14_EL.pdf/0bdd2252-323d-44d1-97d5-0babe74629f4

²⁹ Πρβλ έγγραφο ΕΑΑΔΗΣΥ με α.π. 4121/30.07.2020 «Διευκρινίσεις ως προς την τήρηση των διατυπώσεων δημοσιότητας στη διαγωνιστική διαδικασία σε περίπτωση τροποποίησης όρων της διακήρυξης» (ΑΔΑ: ΩΡΗ9ΟΞΤΒ-2ΧΖ)

³⁰ Πρβλ. Άρθρο 53, παρ.3 του Ν.4412/2016: Τα έγγραφα της σύμβασης (όπως περιγράφονται στην παρ. 2.1.1) συντάσσονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα και προαιρετικά και σε άλλες γλώσσες, συνολικά ή μερικά. Σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των τμημάτων των εγγράφων της σύμβασης που έχουν συνταχθεί σε περισσότερες γλώσσες, επικρατεί η ελληνική έκδοση.

³¹ Πρβλ. άρθρο 80 παρ. 10 του Ν.4412/2016.

συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα.

Τα αλλοδαπά δημόσια και ιδιωτικά έγγραφα συνοδεύονται από μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα, επικυρωμένη είτε από πρόσωπο αρμόδιο κατά τις κείμενες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας είτε από πρόσωπο κατά νόμο αρμόδιο της χώρας στην οποία έχει συνταχθεί το έγγραφο.

Σημειώνεται ότι στα δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά που αφορούν αλλοδαπούς οικονομικούς φορείς και που θα κατατεθούν από τους προσφέροντες στην παρούσα διαδικασία εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5.10.1961, που κυρώθηκε με το Ν.1497/1984 (Α' 188), εφόσον συντάσσονται σε κράτη που έχουν προσχωρήσει στην ως άνω Συνθήκη, άλλως φέρουν προξενική θεώρηση. Απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης (με Apostille ή Προξενική Θεώρηση) αλλοδαπά δημόσια έγγραφα όταν καλύπτονται από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ελλάδα (ενδεικτικά «Σύμβαση νομικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου – 05.03.1984» (κυρωτικός Ν.1548/1985, «Σύμβαση περί απαλλαγής από την επικύρωση ορισμένων πράξεων και εγγράφων – 15.09.1977» (κυρωτικός Ν.4231/2014)). Επίσης απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης ή παρόμοιας διατύπωσης δημόσια έγγραφα που εκδίδονται από τις αρχές κράτους μέλους που υπάγονται στον Καν ΕΕ 2016/1191 για την απλούστευση των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημοσίων εγγράφων στην ΕΕ, όπως, ενδεικτικά, το λευκό ποινικό μητρώο, υπό τον όρο ότι τα σχετικά με το γεγονός αυτό δημόσια έγγραφα εκδίδονται για πολίτη της Ένωσης από τις αρχές του κράτους μέλους της ιθαγένειάς του.

Επίσης, γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές και έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2, περ. β του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 "Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας", όπως αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 1, παρ.2 του Ν.4250/2014 (ΦΕΚ Α' 94).³²

Ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα -εταιρικά ή μη- με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια, που είναι δυνατόν να διαβαστούν σε κάθε γλώσσα και δεν είναι απαραίτητη η μετάφραση τους, μπορούν να υποβάλλονται στην αγγλική, χωρίς να συνοδεύονται από μετάφραση στην ελληνική.³³

Κάθε μορφής επικοινωνία με την αναθέτουσα αρχή, καθώς και μεταξύ αυτής και του αναδόχου, θα γίνονται υποχρεωτικά στην ελληνική γλώσσα. Οι Προσφέροντες αλλά και ο Ανάδοχος είναι υποχρεωμένοι να διευκολύνουν την επικοινωνία των αλλοδαπών υπαλλήλων τους με την Εταιρεία, με τον ορισμό και την παρουσία διερμηνέων.

Η Σύμβαση θα συνταχθεί στην ελληνική γλώσσα. Οποιοδήποτε και οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης απαιτηθεί ερμηνεία ή μετάφραση από ή / και προς τα ελληνικά, αυτές θα εξασφαλίζονται από τον Ανάδοχο και με κόστος που θα βαρύνει τον ίδιο.

Σε κάθε περίπτωση αμφισβητήσεων ή διαφορών, το ελληνικό κείμενο κασιχύει των εγγράφων σε αλλοδαπή γλώσσα.

2.1.5 Εγγυήσεις³⁴

Οι εγγυητικές επιστολές των παρ. 2.2.2 (συμμετοχής) και 3.7 (καλής εκτέλεσης) εκδίδονται από πιστωτικά ή χρηματοδοτικά ιδρύματα ή ασφαλιστικές επιχειρήσεις κατά την έννοια των περιπτώσεων β' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν. 4364/ 2016 (Α'13) που λειτουργούν νόμιμα στα κράτη - μέλη της Ένωσης ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή στα κράτη-μέρη της Συμφωνίας Δημοσίων Συμβάσεων του Παγκοσμίου Οργανισμού Εμπορίου (ΣΔΣ) και έχουν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το δικαίωμα αυτό. Μπορούν, επίσης, να εκδίδονται από το Τ.Μ.Ε.Δ.Ε. ή να παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων με παρακατάθεση σε αυτό του αντίστοιχου χρηματικού ποσού.³⁵ Αν συσταθεί παρακαταθήκη με

³² Πρβλ. άρθρο 80, παρ. 10 του Ν.4412/2016.

³³ Πρβλ. άρθρο 92, παρ.4 του ν. 4412/2016

³⁴ Πρβλ. παρ.3, 4 και 5 άρθρου 72 του Ν.4412/2016.

³⁵ Τα γραμμάτια σύστασης χρηματικής παρακαταθήκης του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, για την παροχή εγγυήσεων συμμετοχής και καλής εκτέλεσης (εγγυοδοτική παρακαταθήκη) συστήνονται σύμφωνα με την ειδική νομοθεσία που διέπει αυτό και ειδικότερα βάσει του άρθρου 4 του π.δ της 30 Δεκεμβρίου 1926/3 Ιανουαρίου 1927

γραμμάτιο παρακατάθεσης χρεογράφων στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα τοκομερίδια ή μερίσματα που λήγουν κατά τη διάρκεια της εγγύησης επιστρέφονται μετά τη λήξη τους στον υπέρ ου η εγγύηση οικονομικό φορέα.

Οι εγγυητικές επιστολές εκδίδονται κατ' επιλογή των οικονομικών φορέων από έναν ή περισσότερους εκδότες της παραπάνω παραγράφου.

Οι εγγυήσεις αυτές περιλαμβάνουν κατ' ελάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την ημερομηνία έκδοσης,
- β) τον εκδότη,
- γ) την αναθέτουσα αρχή προς την οποία απευθύνονται (Εγνατία Οδός Α.Ε.),
- δ) τον αριθμό της εγγύησης,
- ε) το ποσό που καλύπτει η εγγύηση, αριθμητικώς και ολογράφως σε ευρώ,
- στ) την πλήρη επωνυμία, τον Α.Φ.Μ. και τη διεύθυνση του οικονομικού φορέα υπέρ του οποίου εκδίδεται η εγγύηση (στην περίπτωση ένωσης αναγράφονται όλα τα παραπάνω για κάθε μέλος της ένωσης),
- ζ) τους όρους ότι:
  - αα) η εγγύηση παρέχεται ανέκκλητα και ανεπιφύλακτα, ο δε εκδότης παραιτείται του δικαιώματος της διαιρέσεως και της διζήσεως, και
  - ββ) ότι σε περίπτωση κατάπτωσης αυτής, το ποσό της κατάπτωσης υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου,
- η) τα στοιχεία της Διακήρυξης (κωδικός αναφοράς, τίτλος της Σύμβασης) και την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών,
- θ) την ημερομηνία λήξης ή τον χρόνο ισχύος της εγγύησης και
- ι) την ανάληψη υποχρέωσης από τον εκδότη της εγγύησης να καταβάλει το ποσό της εγγύησης ολικά ή μερικά εντός πέντε (5) ημερών μετά από απλή έγγραφη ειδοποίηση εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται και
- ια) στην περίπτωση των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης και προκαταβολής, τον αριθμό και τον τίτλο της σχετικής σύμβασης.³⁶³⁷

Η περ. αα' του προηγούμενου εδαφίου ζ' δεν εφαρμόζεται για τις εγγυήσεις που παρέχονται με γραμμάτιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί με τους εκδότες των εγγυητικών επιστολών προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.

2.1.6 Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Η αναθέτουσα αρχή ενημερώνει το φυσικό πρόσωπο που υπογράφει την προσφορά ως Προσφέρων ή ως Νόμιμος Εκπρόσωπος Προσφέροντος, ότι η ίδια ή και τρίτοι, κατ' εντολή και για λογαριασμό της, θα επεξεργάζονται προσωπικά δεδομένα που περιέχονται στους φακέλους της προσφοράς και τα αποδεικτικά μέσα τα οποία υποβάλλονται σε αυτήν, στο πλαίσιο του παρόντος Διαγωνισμού, για τον σκοπό της αξιολόγησης των προσφορών και της ενημέρωσης έτερων συμμετεχόντων σε αυτόν, λαμβάνοντας κάθε εύλογο μέτρο για τη διασφάλιση του απόρρητου και της ασφάλειας της επεξεργασίας των δεδομένων και της προστασίας τους από κάθε μορφής αθέμιτη επεξεργασία, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, κατά τα αναλυτικώς αναφερόμενα στην αναλυτική ενημέρωση που επισυνάπτεται στην παρούσα.

(“Περί συστάσεως και αποδόσεως παρακαταθηκών και καταθέσεων παρά τω Ταμείω Παρακαταθηκών και Δανείων”).
 Πρβλ. το με αρ. πρωτ. 2756/23.05.2017 έγγραφο της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. (ΑΔΑ: 7ΝΣΡΟΞΤΒ-975).

36 Στην περίπτωση που τα στοιχεία αυτά είναι διαφορετικά από αυτά της Διακήρυξης.

37 Πρβλ. άρθρο 72, παρ. 12 του Ν.4412/2106.

2.2 Δικαίωμα Συμμετοχής - Κριτήρια Ποιοτικής Επιλογής

2.2.1 Δικαίωμα συμμετοχής

2.2.1.1 Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία σύναψης της παρούσας συμφωνίας-πλαίσιο, υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2.2.4 και 2.2.5 της παρούσας, έχουν φυσικά ή νομικά πρόσωπα (Μεμονωμένες Επιχειρήσεις) και, σε περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων, τα μέλη αυτών, που είναι εγκατεστημένα σε:

- α) κράτος-μέλος της Ένωσης,
- β) κράτος-μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.),
- γ) τρίτες χώρες που έχουν υπογράψει και κυρώσει την Συμφωνία για τις Δημόσιες Συμβάσεις (ΣΔΣ)³⁸ του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), στο βαθμό που η υπό ανάθεση δημόσια σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω Συμφωνίας, καθώς και
- δ) σε τρίτες χώρες που δεν εμπίπτουν στην περίπτωση γ' της παρούσας παραγράφου και έχουν συνάψει διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες με την Ένωση σε θέματα διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.³⁹

Στον βαθμό που καλύπτονται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4, 5, 6 και 7⁴⁰ και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ΣΔΣ, καθώς και τις λοιπές διεθνείς συμφωνίες από τις οποίες δεσμεύεται η Ένωση, οι αναθέτουσες αρχές επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς των χωρών που έχουν υπογράψει τις εν λόγω συμφωνίες μεταχείριση εξίσου ευνοϊκή με αυτήν που επιφυλάσσουν για τα έργα, τα αγαθά, τις υπηρεσίες και τους οικονομικούς φορείς της Ένωσης.⁴¹

2.2.1.2 Οικονομικός φορέας συμμετέχει είτε μεμονωμένα είτε ως μέλος ένωσης. Οι ενώσεις οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων και των προσωρινών συμπράξεων, δεν απαιτείται να περιβληθούν συγκεκριμένη νομική μορφή⁴² για την υποβολή προσφοράς.

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δικαιούται να συμμετέχει σε ένα και μόνο διαγωνιζόμενο σχήμα είτε μεμονωμένα, είτε ως μέλος Ένωσης. Σε αντίθετη περίπτωση αποκλείονται από τη διαδικασία όλοι οι Διαγωνιζόμενοι, στη σύνθεση των οποίων συμμετέχει το πρόσωπο.

Στις περιπτώσεις υποβολής προσφοράς από ένωση οικονομικών φορέων, όλα τα μέλη της ευθύνονται έναντι της αναθέτουσας αρχής αλληλεγγύως και εις ολόκληρον.⁴³

Τα ποσοστά συμμετοχής του κάθε μέλους της ένωσης θα αφορούν στο σύνολο της σύμβασης.

2.2.2 Εγγύηση συμμετοχής⁴⁴

2.2.2.1 Για την έγκυρη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, κατατίθεται από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (προσφέροντες), εγγυητική επιστολή συμμετοχής, που ανέρχεται που ανέρχεται, σε ποσοστό **δύο τοις εκατό (2%)** της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης εκτός ΦΠΑ (παρ. 1.3.3 της παρούσας), ήτοι στο ποσό των **ενός εκατομμυρίου εκατόν σαράντα έξι χιλιάδων ευρώ (1.146.000 € ≤ 2% * 57.300.000€)**.⁴⁵

38 Βλ. σχετικά με ΣΔΣ https://www.wto.org/english/tratop_e/gproc_e/gp_gpa_e.htm

39 Επισημαίνεται ότι απαγορεύεται η συμμετοχή εξωχώριας εταιρείας από «μη συνεργάσιμα κράτη στον φορολογικό τομέα» κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του Ν. 4172/2013, καθώς και από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτά ορίζονται στον κατάλογο της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 65 του ως άνω Κώδικα, κατά τα αναφερόμενα στην περίπτωση α' και β' της παρ. 4 του άρθρου 4 του Ν. 3310/2005.

40 Σύμφωνα με το ισχύον κείμενο της ΣΔΣ, τα σχετικά παραρτήματα που αναφέρονται στο άρθρο 25 αντιστοιχούν πλέον στα 1, 2, 4, 5, 6 και 7.

41 Πρβλ. σχετικά, σελ. 8 της Ανακοίνωσης της Επιτροπής C (2019) 5494 final «Κατευθυντήριες γραμμές για τη συμμετοχή προσφερόντων και αγαθών από τρίτες χώρες στην αγορά δημοσίων συμβάσεων της ΕΕ».

42 Πρβλ. άρθρο 19, παρ. 2 του Ν.4412/2016.

43 Πρβλ. άρθρο 19, παρ. 4 του Ν.4412/2016.

44 Πρβλ. άρθρο 72, παρ. 1, 2, 3 και 12 του Ν.4412/2016.

45 Το ποσοστό της εγγύησης συμμετοχής δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2% της εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ, με ανάλογη στρογγυλοποίηση, μη συνυπολογιζόμενων των δικαιωμάτων προαίρεσης και παράτασης της σύμβασης.

Στην περίπτωση ένωσης οικονομικών φορέων, η εγγύηση συμμετοχής περιλαμβάνει και τον όρο ότι η εγγύηση καλύπτει τις υποχρεώσεις όλων των οικονομικών φορέων που συμμετέχουν στην ένωση.

Η εγγύηση συμμετοχής πρέπει να ισχύει τουλάχιστον για τριάντα (30) ημέρες μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς της παρ. 2.4.5 της παρούσας, ήτοι μέχρι 21.08.2025 (12 μήνες + 30 ημέρες), άλλως η προσφορά απορρίπτεται. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί, πριν τη λήξη της προσφοράς, να ζητά από τους προσφέροντες να παρατείνουν, πριν τη λήξη τους, τη διάρκεια ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, προσκομίζονται, σε κλειστό φάκελο με ευθύνη του οικονομικού φορέα, το αργότερο πριν την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στην παρ. 3.1 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη, μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

2.2.2.2 Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στον ανάδοχο με την προσκόμιση της εγγύησης καλής εκτέλεσης.

Η εγγύηση συμμετοχής επιστρέφεται στους λοιπούς προσφέροντες, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 72 του Ν. 4412/2016,⁴⁶ μετά:

- α) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδικοφανούς προσφυγής ή την έκδοση απόφασης επί ασκηθείσας προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης,
- β) την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας άσκησης ενδίκων βοηθημάτων προσωρινής δικαστικής Προστασίας ή την έκδοση απόφασης επ' αυτών,
- γ) την ολοκλήρωση του προσυμβατικού ελέγχου από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 35 και 36 του Ν.4129/2013 (Α' 52), εφόσον απαιτείται.

2.2.2.3 Η εγγύηση συμμετοχής καταπίπτει, εάν ο προσφέρων:

- α) αποσύρει την προσφορά του κατά τη διάρκεια ισχύος αυτής, ή
- β) παρέχει, εν γνώσει του, ψευδή στοιχεία ή πληροφορίες που αναφέρονται στις παρ. 2.2.3 έως 2.2.6, ή
- γ) δεν προσκομίσει εγκαίρως τα προβλεπόμενα από την παρούσα δικαιολογητικά (παρ. 2.2.7 και 3.2), ή
- δ) δεν προσέλθει εγκαίρως για την υπογραφή του συμφωνητικού, ή
- ε) υποβάλει μη κατάλληλη προσφορά, κατά την έννοια της περ. 46 της παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 4412/2016, ή
- στ) δεν ανταποκριθεί στη σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής να εξηγήσει την τιμή ή το κόστος της προσφοράς του εντός της τεθείσας προθεσμίας και η προσφορά του απορριφθεί⁴⁷, ή
- ζ) στις περιπτώσεις των παρ. 3, 4 και 5 του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών από τον προσωρινό ανάδοχο, αν, κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών, σύμφωνα με τις παρ. 3.2 και 3.4 της παρούσας, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν στο ΕΕΕΣ είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, ή αν, από τα παραπάνω δικαιολογητικά που προσκομίστηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παρ. 2.2.3 ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής.

2.2.3 Λόγοι αποκλεισμού⁴⁸

Κάθε προσφέρων οικονομικός φορέας αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο (διαγωνισμό), εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους:

⁴⁶ Πρβλ. άρθρο 72 παρ. 3 εδάφιο δεύτερο του Ν. 4412/2016.

⁴⁷ Πρβλ άρθρο 88 σε συνδυασμό με άρθρο 72 του Ν. 4412/2016.

⁴⁸ Πρβλ άρθρα 73 και 74 του Ν.4412/2016.

2.2.3.1 Όταν υπάρχει σε βάρος του αμετάκλητη⁴⁹ καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

- α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση**, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης-πλαίσιο 2008/841/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ.42), και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),
- β) ενεργητική δωροδοκία**, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών-μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης-πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και όπως ορίζεται στην κείμενη νομοθεσία ή στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,
- γ) απάτη**, εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.), 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (Ν. 2960/2001, ΦΕΚ Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του Ν. 4689/2020 (Α' 103),
- δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες**, όπως ορίζονται, αντιστοίχως, στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017, για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),
- ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας**, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139),
- στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων**, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο

⁴⁹ Πρβλ. άρθρο 73, παρ. 1, εδ. α του Ν.4412/2016.

Ειδικότερα, επισημαίνεται ότι η αναφορά στο ΕΕΕΣ σε "τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση" νοείται, δεδομένης της ως άνω νομοθετικής μεταβολής, ως "αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση", η δε σχετική δήλωση του οικονομικού φορέα στο Μέρος ΙΙΙ.Α. του ΕΕΕΣ αφορά μόνο σε αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις.

2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1), και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού κώδικα (εμπορία ανθρώπων).

Ο οικονομικός φορέας αποκλείεται, επίσης, όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχει εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

- i) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.) στους διαχειριστές,
- ii) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον Διευθύνοντα Σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας,
- iii) στις περιπτώσεις Συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου,⁵⁰
- iv) σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις νομικών προσώπων, η υποχρέωση των προηγούμενων εδαφίων αφορά τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (στ) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση.⁵¹

2.2.3.2 Στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί με δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή
- β) όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο προσφέρων έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά την καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

Αν ο προσφέρων είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2.2.3.2 θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται.

Δεν αποκλείεται ο προσφέρων οικονομικός φορέας, όταν έχει εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού κανονισμού.⁵²

2.2.3.3 Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας συμφωνίας-πλαίσιο, προσφέρων οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:⁵³

- (α) εάν έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις⁵⁴ που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν.4412/2016⁵⁵, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,

⁵⁰ Πρβλ. άρθρο 73, παρ. 1 τελευταία δύο εδάφια του Ν.4412/2016.

⁵¹ Πρβλ. παρ. 10 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016. Επίσης, βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 6271/30-11-2018 έγγραφο της Αρχής (ΑΔΑ Ψ3Κ8ΟΞΤΒ-09Β) σχετικά με την απόφαση ΔΕΕ της 24 Οκτωβρίου 2018 στην υπόθεση C-124/2017, Vossloh, ιδίως σκέψεις 38 – 41, ΣΤΕ ΕΑ 40/2019.

⁵² Πρβλ. άρθρο 73, παρ. 2Α τελευταίο εδάφιο του Ν. 4412/2016. Σχετική δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ.

⁵³ Πρβλ. άρθρο 73, παρ. 4 του Ν.4412/2016.

⁵⁴ Υποχρεώσεις τους που απορρέουν από τις διατάξεις της περιβαλλοντικής, κοινωνικοασφαλιστικής και εργατικής νομοθεσίας.

⁵⁵ Η αθέτηση της υποχρέωσης αυτής συνιστά σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα του οικονομικού φορέα κατά την έννοια της περίπτωσης θ' της παρ. 4 του άρθρου 73. Πρβλ. άρθρο 18, παρ. 5 του Ν.4412/2016.

- (β) εάν τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής **εκκαθάρισης** ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα ο οποίος βρίσκεται σε μία εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περίπτωση αυτή, υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας⁵⁶,
- (γ) εάν, με την επιφύλαξη της παρ. 3Γ του άρθρου 44 του Ν. 3959/2011 (ΦΕΚ Α' 93), περί ποινικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών συνεπειών, υπάρχουν επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,
- (δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24 του Ν.4412/2016, περί σύγκρουσης συμφερόντων, δεν μπορεί να θεραπευτεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,
- (ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή του οικονομικού φορέα κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48 του Ν.4412/2016, περί προηγούμενης εμπλοκής υποψηφίων ή προσφερόντων, δεν μπορεί να θεραπευτεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,
- (στ) εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,
- (ζ) εάν έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79 του Ν.4412/2016, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης, και της παρ. 2.2.7.2 της παρούσας,
- (η) εάν επιχείρησε να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει με απατηλό τρόπο παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν τον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,
- (θ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του, για το οποίο του επιβλήθηκε ποινή που του στερεί το δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασία σύναψης σύμβασης δημοσίων έργων και καταλαμβάνει τη συγκεκριμένη διαδικασία.

Εάν στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (θ) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, αυτή ανέρχεται σε τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.⁵⁷

2.2.3.4 Αποκλείεται, επίσης, προσφέρων οικονομικός φορέας από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας συμφωνίας-πλαίσιο εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής

⁵⁶ Σχετική δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα περιλαμβάνεται στο ΕΕΕΣ καθώς και τα μέσα απόδειξης της παρ. 2.2.7.2.

⁵⁷ Πρβλ. άρθρο 73, παρ. 10 του Ν.4412/2016. Επίσης, βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. 6271/30.11.2018 έγγραφο της Αρχής (ΑΔΑ Ψ3Κ8ΟΞΤΒ-09Β) σχετικά με την απόφαση ΔΕΕ της 24 Οκτωβρίου 2018 στην υπόθεση C-124/2017, Vossloh, ιδίως σκέψεις 38 – 41, ΣτΕ ΕΑ 40/2019.

της παρ. 4 του άρθρου 8 του Ν.3310/2005⁵⁸, όπως ισχύει (αμιγώς εθνικός λόγος αποκλεισμού),⁵⁹ ήτοι όταν δεν τηρείται η υποχρέωση ονομαστικοποίησης μέχρι φυσικού προσώπου μετοχών ανώνυμης εταιρείας που συμμετέχει σε σύναψη δημόσιας σύμβασης και όταν στη μετοχική σύνθεση της ανώνυμης εταιρείας συμμετέχει εξωχώρια εταιρεία. Οι υποχρεώσεις της παρούσας αφορούν τις ανώνυμες εταιρείες που υποβάλλουν προσφορά αυτοτελώς ή ως μέλη ένωσης ή που συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο άλλου νομικού προσώπου που υποβάλλει προσφορά ή νομικά πρόσωπα της αλλοδαπής που αντιστοιχούν σε ανώνυμη εταιρεία.

Εξαιρούνται της υποχρέωσης αυτής:

- α) οι εισηγμένες στα χρηματιστήρια κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) εταιρείες,
- β) οι εταιρείες, τα δικαιώματα ψήφου των οποίων ελέγχονται από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις επενδύσεων (investment firms), εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων/ενεργητικού (asset/fund managers) ή εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών (private equity firms), υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίες αυτές εταιρείες ελέγχουν, συνολικά ποσοστό που υπερβαίνει το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των δικαιωμάτων ψήφων και είναι εποπτευόμενες από Επιτροπές Κεφαλαιογορίας ή άλλες αρμόδιες χρηματοοικονομικές αρχές κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Ο.Ο.Σ.Α.⁶⁰

2.2.3.4.α⁶¹ Απαγορεύεται η ανάθεση της παρούσας σύμβασης, σε:

- α) Ρώσο υπήκοο ή φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που έχει την έδρα του στη Ρωσία
- β) νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα του οποίου τα δικαιώματα ιδιοκτησίας κατέχει άμεσα ή έμμεσα σε ποσοστό άνω του 50 % οντότητα αναφερόμενη στο στοιχείο α) της παρούσας παραγράφου· ή
- γ) φυσικό ή νομικό πρόσωπο, οντότητα ή φορέα που ενεργεί εξ ονόματος ή κατ' εντολή οντότητας αναφερόμενης στο στοιχείο α) ή β) της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένων, όταν αντιστοιχούν σε περισσότερο από το 10 % της αξίας της σύμβασης, των υπεργολάβων, προμηθευτών ή οντοτήτων (τρίτων) στις ικανότητες των οποίων στηρίζεται, κατά την έννοια των οδηγιών για τις δημόσιες συμβάσεις.»⁶²

58 Κατά την άρθρο 4, παρ. 4 του Ν.3310/2005:

«4.α) Απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με εξωχώριες εταιρείες από «μη συνεργάσιμα κράτη στον φορολογικό τομέα» κατά την έννοια των παρ. 3 και 4 του άρθρου 65 του Ν. 4172/2013 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, Α' 167).

Οι εξωχώριες εταιρείες από «μη συνεργάσιμα κράτη στον φορολογικό τομέα» απαγορεύεται επίσης να συμμετέχουν με ποσοστό μεγαλύτερο του ένα τοις εκατό (1%) επί του μετοχικού κεφαλαίου ή να κατέχουν εταιρικά μερίδια ή να είναι εταίροι των εταίρων σε επιχειρήσεις που συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις. Για τον έλεγχο και την επιβολή της απαγόρευσης αυτής η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας εφαρμόζει την υπουργική απόφαση που εκδίδεται κατά την παρ. 4 του άρθρου 65 του Ν.4172/2013. Επιπλέον, απαγορεύεται η σύναψη δημοσίων συμβάσεων με εξωχώριες εταιρείες από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτά ορίζονται στον κατάλογο της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 65 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, με εξαίρεση τα κράτη που αποτελούν:

«αα) κράτος - μέλος της Ένωσης, ή

ββ) κράτος - μέλος του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.), ή

γγ) τρίτη χώρα που έχει υπογράψει και κυρώσει τη Διεθνή Συμφωνία για τις Διεθνείς Συμβάσεις (ΣΔΣ), στον βαθμό που η υπό ανάθεση σύμβαση καλύπτεται από τα Παραρτήματα 1, 2, 4 και 5 και τις γενικές σημειώσεις του σχετικού με την Ένωση Προσαρτήματος Ι της ως άνω ΣΔΣ, ή

δδ) σε τρίτη/ες χώρες που δεν εμπίπτει στις περιπτώσεις αα), ββ) και γγ) και έχει συνάψει και εφαρμόζει διμερή ή πολυμερή συμφωνία με την Ένωση.»

59 Κατά το στάδιο της υποβολής της προσφοράς η μη συνδρομή του ανωτέρω εθνικού λόγου αποκλεισμού δηλώνεται στο αντίστοιχο πεδίο του ΕΕΕΣ [αμιγώς εθνικοί λόγοι αποκλεισμού].

60 Πρβλ. άρθρο 8, παρ.3 του Ν.3310/2005.

61 Πρβλ. και σχετικά έγγραφα της Αρχής με α.π. 4815/16.09.2022 (ΑΔΑ: 6ΝΟ1ΟΞΤΒ-8Χ8 και 3697/06.07.2022 (ΑΔΑ: 69Η3ΟΞΤΒ-ΠΚΣ]).

62 Πρβλ. άρθρο 5 παρ. ια' του Κανονισμού Κυρώσεων (ΕΕ) 833/2014.

2.2.3.5 Οικονομικός φορέας, εις βάρος του οποίου έχει επιβληθεί η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και για το χρονικό διάστημα που αυτή ορίζει, αποκλείεται από την παρούσα διαδικασία σύναψης της συμφωνίας-πλαίσιο.

Επισημαίνεται ότι:

- i. Ο προσφέρων αποκλείεται σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης της παρούσας συμφωνίας-πλαίσιο, όταν αποδεικνύεται ότι βρίσκεται, λόγω πράξεων ή παραλείψεων του, είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις ως άνω περιπτώσεις
- ii. Προσφέρων οικονομικός φορέας που εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στις παρ. 2.2.3.1 και 2.2.3.3, εκτός από την περ. β αυτής, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία⁶³ προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού (αυτοκάθαρση). Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευτεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής. Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, με τελεσίδικη απόφαση, σε εθνικό επίπεδο, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της ανωτέρω δυνατότητας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση.⁶⁴
- iii. Η απόφαση για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την προηγούμενη παράγραφο εκδίδεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 8 και 9 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, καθώς και στην υπ' αριθμ. 102080/24.10.2022 (Β' 5623/02.11.2022) απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, με θέμα: «*Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ.9 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016*».⁶⁵
 Η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει στην Επιτροπή εξέτασης επανορθωτικών μέτρων της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 το σχέδιο της απόφασής της περί της διαπίστωσης της επάρκειας ή μη των ληφθέντων από τον οικονομικό φορέα επανορθωτικών μέτρων, συνοδευόμενο από πλήρη φάκελο που περιλαμβάνει όλα τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία. Το σχέδιο της απόφασης της αναθέτουσας αρχής, μαζί με όλα τα σχετικά με την υπόθεση στοιχεία, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου epanorthotika@eaadhsy.gr.

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δεν έχει προσκομίσει, με δική του πρωτοβουλία, τα στοιχεία, με τα οποία αποδεικνύονται τα επικαλούμενα μέτρα αυτοκάθαρσης (εκδοθείσες αποφάσεις διοίκησης, αποδεικτικά εξόφλησης προστίμων, αλληλογραφία με αρμόδιες ελεγκτικές αρχές κ.λπ.), η αναθέτουσα αρχή, πριν από τη σύνταξη και αποστολή του σχεδίου απόφασης στην Επιτροπή, υποχρεούται να ζητήσει από τον οικονομικό φορέα την προσκόμισή τους, εντός προθεσμίας που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες. Με την παρέλευση της ανωτέρω προθεσμίας, θεωρείται ότι τα αιτούμενα στοιχεία δεν προσκομίστηκαν. Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας υποβάλλει αίτημα για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από έγγραφα, με τα οποία αποδεικνύεται

⁶³ Σχετικά με την προσκόμιση αποδείξεων για τα επανορθωτικά μέτρα βλ. την απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2021 του ΔΕΕ στην υπόθεση C387/19.

⁶⁴ Πρβλ άρθρου 73, παρ. 7 του Ν.4412/2016.

⁶⁵ Πρβλ. απόφαση υπ' αριθμ. 49341/19.05.2020 (ΦΕΚ 385 τεύχος ΥΟΔΔ, 25.05.2020), η οποία εξακολουθεί να ισχύει έως την έκδοση της απόφασης της παρ. 9 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016.

ότι έχει αιτηθεί τη χορήγηση των στοιχείων, η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές.

Αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει ότι τα στοιχεία που προσκόμισε ο οικονομικός φορέας δεν είναι πλήρη ή απαιτούνται διευκρινίσεις, πριν από την αποστολή του σχεδίου της απόφασής της στην Επιτροπή, καλεί τον οικονομικό φορέα για τη συμπλήρωση των σχετικών στοιχείων ή/και την παροχή διευκρινίσεων, εντός προθεσμίας, που δεν υπερβαίνει τις δέκα (10) ημέρες.

Αν ο οικονομικός φορέας δεν ανταποκριθεί στην πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, το γεγονός αυτό μνημονεύεται στο σχέδιο της απόφασής.

Με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, δεν εξετάζονται από την Επιτροπή επανορθωτικά μέτρα που επικαλείται ένας οικονομικός φορέας, προκειμένου να αποδείξει την αξιοπιστία του, εφόσον αυτά έχουν ληφθεί μετά την ημερομηνία λήξης υποβολής των προσφορών. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή δεν τα λαμβάνει υπόψη και δεν τα μνημονεύει στο σχέδιο της απόφασής της που αποστέλλει στην Επιτροπή.

Στην περίπτωση που κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ από τον οικονομικό φορέα, δεν συνέτρεχε στο πρόσωπό του κάποιος από τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 1 και της παρ. 4, εκτός από την περ.β' αυτής, του άρθρου 73 του Ν.4412/2016, αλλά η συνδρομή του προέκυψε κατά τη διάρκεια της παρούσας διαδικασίας (οψιγενής μεταβολή), τα μέτρα αυτοκάθαρσης που επικαλείται, λαμβάνονται υπόψη από την αναθέτουσα αρχή, κατά τη σύνταξη του σχεδίου απόφασής της και εξετάζονται από την Επιτροπή.

Οι διαδικαστικές λεπτομέρειες εξέτασης και επανεξέτασης των επανορθωτικών μέτρων ρυθμίζονται αναλυτικά στην ως άνω υπουργική απόφαση.

Κριτήρια Επιλογής⁶⁶

2.2.4 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια⁶⁷

Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας-πλαίσιο, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να διαθέτουν οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ως εξής:

- i. μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών κατά τις οικονομικές χρήσεις 2021 - 2023 τουλάχιστον 15.000.000 € και
- ii. συνολική δανειοληπτική ευχέρεια ύψους τουλάχιστον 3.000.000 €.

Σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας οικονομικών φορέων, η απαίτηση μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από τα μέλη τους.⁶⁸

2.2.5 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα⁶⁹

Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης συμφωνίας – πλαίσιο, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να διαθέτουν επιπλέον και τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ως εξής:

- Εμπειρία κατά την προηγούμενη τριετία, σε υπηρεσίες που αφορούν στην λειτουργία τουλάχιστον πενήντα (50) λωρίδων κυκλοφορίας ανά έτος.

Σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας οικονομικών φορέων την παραπάνω εμπειρία αρκεί να την εξασφαλίζει ένα τουλάχιστον μέλος της Ένωσης ή Κοινοπραξίας.

2.2.6 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων – Υπεργολαβία

2.2.6.1 Στήριξη στην ικανότητα τρίτων

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν, όσον αφορά τα κριτήρια της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας (της παρ. 2.2.4) και τα σχετικά με την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα (της παρ. 2.2.5), να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, ασχέτως της νομικής φύσης των δεσμών τους με αυτούς.⁷⁰ Στην περίπτωση αυτή, αποδεικνύουν ότι θα έχουν στη διάθεσή τους τους αναγκαίους πόρους, με την προσκόμιση της σχετικής δέσμευσης των φορέων στην ικανότητα των οποίων στηρίζονται.

Ειδικά, όσον αφορά στα κριτήρια επαγγελματικής ικανότητας που σχετίζονται με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, οι οικονομικοί φορείς, μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων, μόνο, εάν οι τελευταίοι θα εκτελέσουν τις εργασίες ή τις υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες.⁷¹

Όταν οι οικονομικοί φορείς στηρίζονται στις ικανότητες άλλων φορέων όσον αφορά τα κριτήρια που σχετίζονται με την απαιτούμενη με τη Διακήρυξη οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι εν λόγω οικονομικοί φορείς και αυτοί στους οποίους στηρίζονται είναι από κοινού υπεύθυνοι για την εκτέλεση της σύμβασης.

Υπό τους ίδιους όρους οι ενώσεις οικονομικών φορέων μπορούν να στηρίζονται στις ικανότητες των συμμετεχόντων στην ένωση ή άλλων φορέων⁷².

Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει αν οι φορείς, στις ικανότητες των οποίων προτίθεται να στηριχθεί ο οικονομικός φορέας, πληρούν κατά περίπτωση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και εάν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού της παρ. 2.2.3. Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται, εφόσον ο τελευταίος δεν πληροί το σχετικό κριτήριο επιλογής ή για τον οποίο συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού, εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση από την σχετική πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής, **η**

⁶⁶ Πρβλ. άρθρο 75, παρ. 1 του Ν.4412/2016.

⁶⁷ Πρβλ άρθρο 75, παρ. 3 του Ν.4412/2016.

⁶⁸ Πρβλ. άρθρο 19 παρ. 2 εδ. γ' του Ν. 4412/2016).

⁶⁹ Πρβλ άρθρο 75, παρ. 4 του Ν.4412/2016.

⁷⁰ Πρβλ άρθρο 78, παρ.1 του Ν.4412/2016.

⁷¹ Πρβλ άρθρο 78, παρ. 1, εδ. 2 του Ν.4412/2016.

⁷² άρθρο 78, παρ.1, 8^ο εδάφιο του Ν.4412/2016.

οποία απευθύνεται στον οικονομικό φορέα μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. Ο φορέας που αντικαθιστά φορέα του προηγούμενου εδαφίου δεν επιτρέπεται να αντικατασταθεί εκ νέου.

2.2.6.2 Υπεργολαβία⁷³

Ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του το τμήμα της σύμβασης που προτίθεται να αναθέσει υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους, καθώς και τους υπεργολάβους που προτείνει. Στην περίπτωση που ο προσφέρων αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή ελέγχει ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 2.2.3 της παρούσας.⁷⁴ Ο οικονομικός φορέας υποχρεούται να αντικαταστήσει έναν υπεργολάβο, εφόσον συντρέχουν στο πρόσωπό του λόγοι αποκλεισμού της ως άνω παρ. 2.2.3.

2.2.7 Κανόνες απόδειξης ποιοτικής επιλογής

Το δικαίωμα συμμετοχής των οικονομικών φορέων και οι όροι και προϋποθέσεις συμμετοχής τους, όπως ορίζονται στις παρ. 2.2.1 έως 2.2.6, κρίνονται κατά την υποβολή της προσφοράς δια του ΕΕΕΣ κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.2.7.1, κατά την υποβολή των δικαιολογητικών της παρ. 2.2.7.2 και κατά τη σύναψη της συμφωνίας - πλαίσιο δια της υπεύθυνης δήλωσης, της περ. δ' της παρ. 3 του άρθρου 105 του Ν.4412/2016.⁷⁵

Οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να διαθέτουν πιστοποιητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς, προκειμένου να τα υποβάλουν, εφόσον αναδειχθούν προσωρινοί ανάδοχοι ή εφόσον τους ζητηθεί, από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παρ. 2.2.7.2 Α.⁷⁶

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παρ. 2.2.6 της παρούσας, οι φορείς στην ικανότητα των οποίων στηρίζεται υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παρ. 2.2.7.1 και 2.2.7.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 2.2.3 της παρούσας και ότι πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής κατά περίπτωση (παρ.ι 2.2.4 και 2.2.5).⁷⁷

Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας αναφέρει στην προσφορά του ότι προτίθεται να αναθέσει τμήμα(τα) της σύμβασης υπό μορφή υπεργολαβίας σε τρίτους σε ποσοστό που υπερβαίνει το τριάντα τοις εκατό (30%) της συνολικής αξίας της σύμβασης, οι υπεργολάβοι υποχρεούνται να αποδεικνύουν, κατά τα οριζόμενα στις παρ. 2.2.7.1 και 2.2.7.2, ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ. 2.2.3 της παρούσας.⁷⁸

Αν, μετά την συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και μέχρι την ημέρα της έγγραφης πρόσκλησης για την σύναψη του συμφωνητικού, επέλθουν μεταβολές στις προϋποθέσεις τις οποίες οι προσφέροντες δηλώσουν ότι πληρούν οι προσφέροντες οφείλουν να ενημερώσουν αμελλητί την αναθέτουσα αρχή.⁷⁹

73 Πρβλ. Άρθρο 58 του Ν.4412/2016. Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας δηλώνει στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) την πρόθεσή του για ανάθεση υπεργολαβίας, υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ του υπεργολάβου.

74 Πρβλ. παρ. 5 άρθρου 131 του Ν. 4412/2016).

75 Πρβλ άρθρο 104, παρ. 1 του Ν.4412/2016.

76 Πρβλ. Απόφαση ΣτΕ ΟΛ 2325/2023 «κάθε επιμελής οικονομικός φορέας, γνωρίζοντας εκ των προτέρων ότι δύναμι του νόμου και της διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από τους διαγωνιζόμενους, ανά πάση στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, την υποβολή δικαιολογητικών, οφείλει να μεριμνά για την έκδοσή τους όταν υποβάλλει την προσφορά του, ιδίως μάλιστα αν πρόκειται για δικαιολογητικά για τα οποία υπάρχει δυσχέρεια έκδοσής τους από τις αρμόδιες αρχές σε μεταγενέστερο χρόνο».

77 Πρβλ άρθρο 78, παρ. 1 του Ν. 4412/2016.

78 Πρβλ άρθρο 131 παρ. 6 του Ν. 4412/2016.

79 Πρβλ. άρθρο 104 σε συνδυασμό με τις παρ. 4 και 5 του άρθρου 105 του Ν. 4412/2016.

2.2.7.1 Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών

Προς προκαταρκτική απόδειξη ότι οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς και κάθε μέλος τους σε περίπτωση ένωσης:

- α) δεν βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις της παρ. 2.2.3 και
- β) πληρούν τα σχετικά κριτήρια επιλογής των παρ. 2.2.4 και 2.2.5 της παρούσης, προσκομίζουν κατά την υποβολή της προσφοράς τους ως δικαιολογητικό συμμετοχής, το προβλεπόμενο από το άρθρο 79, παρ. 1 και 3 του Ν.4412/2016 Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του Ν.1599/1986.

Το ΕΕΕΣ⁸⁰ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 και συμπληρώνεται από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς σύμφωνα με τις οδηγίες του Παραρτήματος 1⁸¹ και λειτουργεί μόνο ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη.⁸²

Κάθε οικονομικός φορέας μπορεί να συμπληρώσει μόνο την Ενότητα α του Μέρους IV του ΕΕΕΣ, χωρίς να υποχρεούται να συμπληρώσει οποιαδήποτε άλλη ενότητα του Μέρους IV.

Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές. Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών έχουν επέλθει μεταβολές στα δηλωθέντα στοιχεία, εκ μέρους του, στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποσύρει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Στη συνέχεια μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ.⁸³

Ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις δηλώσεις και πληροφορίες που παρέχει στο ΕΕΕΣ με συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, την οποία υποβάλλει μαζί με αυτό.⁸⁴

Κατά την υποβολή του ΕΕΕΣ, καθώς και της συνοδευτικής υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα ως προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παρ. 2.2.3.1 της παρούσας για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπήσει τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Στην περίπτωση υποβολής προσφοράς από Ένωση οικονομικών φορέων το ΕΕΕΣ, υποβάλλεται χωριστά από κάθε μέλος της ένωσης. Στο ΕΕΕΣ απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής του (συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους) κάθε μέλους της ένωσης, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής.⁸⁵

80 Το ΕΕΕΣ περιλαμβάνει τα ακόλουθα Μέρη: Μέρος I Πληροφορίες σχετικά με τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και την αναθέτουσα αρχή, Μέρος II Πληροφορίες σχετικά με τον οικονομικό φορέα, Μέρος III Κριτήρια αποκλεισμού, Μέρος IV Κριτήρια Επιλογής, ..., Μέρος VI Τελικές δηλώσεις.

81 Στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.eprocurement.gov.gr/webcenter/files/anakinoseis/eees_odigies.pdf, αναρτώνται οδηγίες για την ηλεκτρονική συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και συμβουλές σχετικά με τη χρήση της υπηρεσίας eΕΕΕΣ.

82 Πρβλ. Απόφαση ΣτΕ Ολ 2325/2023 «Το ΕΕΕΣ λειτουργεί στο στάδιο υποβολής της προσφοράς ως προκαταρκτική μόνο απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη. Ο διαγωνιζόμενος όμως που ανακηρύσσεται προσωρινός ανάδοχος έχει υποχρέωση να προσκομίσει, στο μεταγενέστερο αυτό στάδιο, αποδεικτικά στοιχεία για την συνδρομή των απαιτούμενων προϋποθέσεων, τα οποία ανάγονται αφενός στον χρόνο υποβολής της προσφοράς του και αφετέρου στον χρόνο ανακήρυξης του σε προσωρινό ανάδοχο.»

83 Πρβλ. άρθρο 79Α, παρ. 4 του Ν. 4412/2016.

84 Πρβλ άρθρο 79, παρ. 9 του Ν. 4412/2016.

85 Πρβλ. άρθρο 96, παρ. 7 του Ν. 4412/2016.

Ο οικονομικός φορέας φέρει την ειδική υποχρέωση, να δηλώσει, μέσω του ΕΕΕΣ,⁸⁶ την κατάσταση του σε σχέση με τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 73 του Ν. 4412/2016 και παρ. 2.2.3 της παρούσης⁸⁷ και ταυτόχρονα να επικαλεστεί και τυχόν ληφθέντα μέτρα προς αποκατάσταση της αξιοπιστίας του.

Επισημαίνεται ιδίως, ότι κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ για τυχόν σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η πάροδος της τριετούς περιόδου της ισχύος του λόγου αποκλεισμού (παρ. 10 του άρθρου 73) ή η εφαρμογή της διάταξης της παρ. 3β του άρθρου 44 του Ν. 3959/2011, σύμφωνα με την περ. γ της παρ. 2.2.3.4 της παρούσης, αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης.⁸⁸

Όσον αφορά στις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (περ. α' και β' της παρ. 2 του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016) αυτές θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή, ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του.⁸⁹

Στην περίπτωση που ένας οικονομικός φορέας δηλώνει ότι εμπίπτει σε μία από τις καταστάσεις των παρ. 2.2.3.1 και 2.2.3.4, εκτός από την περ. β' αυτής, για τις οποίες συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού, υποχρεούται, εφόσον επικαλεστεί μέτρα αυτοκάθαρσης για να αποδείξει την αξιοπιστία του, στο σχετικό πεδίο του ΕΕΕΣ, που εμφανίζεται κατόπιν της θετικής απάντησης που έδωσε περί συνδρομής κάποιου από τους ανωτέρω λόγους αποκλεισμού, να δηλώσει.⁹⁰

- α. εάν τα μέτρα αυτοκάθαρσης, τα οποία έλαβε για τον συγκεκριμένο λόγο αποκλεισμού που έχει δηλώσει στο ΕΕΕΣ, έχουν ήδη κριθεί σε προγενέστερη διαδικασία στην οποία συμμετείχε, βάσει απόφασης που εκδόθηκε από την ίδια ή άλλη αναθέτουσα αρχή, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής εξέτασης επανορθωτικών μέτρων.
- β. εάν τα μέτρα κρίθηκαν ως επαρκή ή μη επαρκή επισυνάπτοντας την απόφαση της περ. α' με βάση την οποία έχουν κριθεί τα συγκεκριμένα μέτρα αυτοκάθαρσης. Περαιτέρω δηλώνεται εάν η ως άνω απόφαση έχει καταστεί «δεσμευτική», με την έννοια ότι, είτε δεν έχουν ασκηθεί τα προβλεπόμενα μέσα έννομης προστασίας είτε ασκήθηκαν και έχει εκδοθεί σχετική απόφαση.
- γ. στην περίπτωση που τα μέτρα έχουν κριθεί ως μη επαρκή, εάν έχει λάβει πρόσθετα μέτρα αυτοκάθαρσης μετά την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης της περ. α' και σε περίπτωση που ισχύει το ανωτέρω να προβεί σε ανάλυσή τους, αναγράφοντας υποχρεωτικά και την ημερομηνία κατά την οποία αυτά ελήφθησαν.

Ειδικά, στην περίπτωση που έχουν συμπεριληφθεί στα έγγραφα της σύμβασης δυνητικοί λόγοι αποκλεισμού, για τους οποίους δεν έχουν προβλεφθεί πεδία δήλωσης πληροφοριών στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), σχετικά με τη λήψη εκ μέρους των οικονομικών φορέων επανορθωτικών μέτρων, αυτά θα δηλώνονται (περιγράφονται) στη συμπληρωματική υπεύθυνη δήλωση της παρ. 9, του άρθρου 79 του ν. 4412/2016.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι η δήλωση του οικονομικού φορέα περί μη ρωσικής εμπλοκής, [εφόσον πρόκειται για συμβάσεις άνω των ορίων, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2.2.3.5.α της παρούσας] περιλαμβάνεται σε διακριτή υπεύθυνη δήλωση ή, εναλλακτικά, στη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση που δύναται να υποβάλλεται μαζί με το ΕΕΕΣ. Το περιεχόμενο της δήλωσης προβλέπεται στο Παράρτημα XII της παρούσας.

⁸⁶ Βλ. Δ.Ε.Ε. απόφαση της 19.6.2019, Meca, C-41/18, EU:C:2019:507, σκ. 28.

⁸⁷ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ 754/2020, 753/2020 (Δ Τμήμα),

⁸⁸ Πρβλ. άρθρο 79, παρ. 1 του Ν. 4412/2016.

⁸⁹ Πρβλ. άρθρο 73, παρ. 2Α σε συνδυασμό με το άρθρο 79, παρ. 8 του Ν. 4412/2016.

⁹⁰ Πρβλ. άρθρο 5 της Υ.Α. υπ' αριθμ. 102080/24.10.2022 «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εξέταση επανορθωτικών μέτρων από την Επιτροπή της παρ.9 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016», ΦΕΚ Β/02.11.2022

2.2.7.2 Αποδεικτικά μέσα ⁹¹

A. Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παρ. 2.2.4 και 2.2.5, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στην παρ. 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. Οι οικονομικοί φορείς μεριμνούν να διαθέτουν δικαιολογητικά, τα οποία να καλύπτουν και τον χρόνο υποβολής της προσφοράς.⁹²

Τα έγγραφα του παρόντος υποβάλλονται σύμφωνα με τον 2690/1999 (Α' 45) και τα άρθρα 13 και 15 του Ν.4727/2020 (Α' 184). Ειδικά τα αποδεικτικά τα οποία αποτελούν ιδιωτικά έγγραφα, μπορεί να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους.⁹³

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλλουν δικαιολογητικά ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία, αν και στο μέτρο που η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει τα πιστοποιητικά ή τις συναφείς πληροφορίες απευθείας μέσω πρόσβασης σε εθνική βάση δεδομένων σε οποιοδήποτε κράτος - μέλος της Ένωσης, η οποία διατίθεται δωρεάν, όπως εθνικό μητρώο συμβάσεων, εικονικό φάκελο επιχείρησης, ηλεκτρονικό σύστημα αποθήκευσης εγγράφων ή σύστημα προεπιλογής. Η δήλωση για την πρόσβαση σε εθνική βάση δεδομένων εμπεριέχεται στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) στο οποίο περιέχονται επίσης οι πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως η ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, τυχόν δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, η απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς δεν υποχρεούνται να υποβάλουν δικαιολογητικά, όταν η αναθέτουσα αρχή που έχει αναθέσει την συμφωνία-πλαίσιο διαθέτει ήδη τα ως άνω δικαιολογητικά και αυτά εξακολουθούν να ισχύουν.⁹⁴

Τα δικαιολογητικά του παρόντος υποβάλλονται και γίνονται αποδεκτά σύμφωνα με την παρ. 2.4.2.5 και 3.2 της παρούσας.

Τα αποδεικτικά έγγραφα συντάσσονται στην ελληνική γλώσσα ή συνοδεύονται από επίσημη μετάφρασή τους στην ελληνική γλώσσα σύμφωνα με την παρ. 2.1.4.

B.1 Δικαιολογητικά μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού

Για την απόδειξη της μη συνδρομής των λόγων αποκλεισμού της παρ. 2.2.3, ο προσωρινός Ανάδοχος ή κάθε μέλος του (σε περίπτωση ένωσης) υποβάλει αντίστοιχα τα δικαιολογητικά που αναφέρονται παρακάτω:

Τα εν λόγω πιστοποιητικά υποβάλλονται μαζί με τα υπόλοιπα αποδεικτικά μέσα του άρθρου 22 από τον προσωρινό ανάδοχο, μέσω του υποσυστήματος, στον φάκελο «δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου».

α) Για την παρ. 2.2.3.1, απόσπασμα του σχετικού μητρώου, όπως του ποινικού μητρώου ή, ελλείψει αυτού, ισοδύναμο έγγραφο που εκδίδεται από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους-μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας, από το οποίο προκύπτει ότι πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, που να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.⁹⁵

Η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω αποσπάσματος αφορά και στα μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή στα

⁹¹ Πρβλ. άρθρο 80 του Ν.4412/2016.

⁹² Πρβλ. Απόφαση ΣτΕ Ολ 2325/2023.

⁹³ Πρβλ. άρθρο 80, παρ.13 του Ν.4412/2016.

⁹⁴ Πρβλ άρθρο 79, παρ. 6 του Ν.4412/2016.

⁹⁵ Πρβλ. άρθρο 80, παρ. 12 του Ν.4412/2016.

πρόσωπα που έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στην ως άνω παρ. 2.2.3.1 της παρούσας.

- β)** Για την παρ. 2.2.3.2, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, περί του ότι έχουν εκπληρωθεί οι υποχρεώσεις του οικονομικού φορέα, όσον αφορά στην καταβολή φόρων (φορολογική ενημερότητα) και στην καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (ασφαλιστική ενημερότητα),⁹⁶ σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του κράτους εγκατάστασης ή σε περίπτωση, που έχει ασφαλιστικές υποχρεώσεις στην Ελλάδα, σύμφωνα με την ισχύουσα ελληνική νομοθεσία αντίστοιχα. Τα ανωτέρω αποδεικτικά πρέπει να είναι εν ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής τους, άλλως, στην περίπτωση που δεν αναφέρεται σε αυτά χρόνος ισχύος, πρέπει να έχουν εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους.⁹⁷

Ειδικότερα:

- i.** Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των φορολογικών υποχρεώσεων, οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν αποδεικτικό ενημερότητας εκδιδόμενο από την Α.Α.Δ.Ε (Φορολογική ενημερότητα).
Οι αλλοδαπές Επιχειρήσεις, πέραν του αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας της αρμόδιας αρχής του κράτους τους, θα υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν έχουν υποχρέωση καταβολής φόρων στην Ελλάδα. Σε περίπτωση που έχουν τέτοια υποχρέωση θα υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό της οικείας ΔΟΥ.
- ii** Για την απόδειξη της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων προς τους οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα υποβάλλουν πιστοποιητικό εκδιδόμενο από τον e-ΕΦΚΑ. (Αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας - κύριας και επικουρικής ασφάλισης- για το προσωπικό τους με σχέση εξαρτημένης εργασίας για τις ελληνικές επιχειρήσεις.)
Οι αλλοδαπές Επιχειρήσεις (φυσικά και νομικά πρόσωπα) που δεν υποβάλουν τα ως άνω αποδεικτικά θα υποβάλουν υπεύθυνη δήλωση περί του ότι δεν απασχολούν προσωπικό για το οποίο υπάρχει υποχρέωση ασφάλισης σε ημεδαπούς ασφαλιστικούς οργανισμούς. Αν απασχολούν τέτοιο προσωπικό πρέπει να υποβάλλουν σχετικό αποδεικτικό ασφαλιστικής ενημερότητας.
- iii.** πλέον των ως άνω πιστοποιητικών, υπεύθυνη δήλωση του προσωρινού αναδόχου ότι δεν έχει εκδοθεί δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ για την αθέτηση των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.
- γ)** Για την παρ. 2.2.3.3.β, πιστοποιητικό που εκδίδεται από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους - μέλους ή χώρας, το οποίο να έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.⁹⁸

Ιδίως οι οικονομικοί φορείς που είναι εγκατεστημένοι στην Ελλάδα προσκομίζουν:

- i)** Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, από το οποίο προκύπτει ότι δεν τελούν υπό πτώχευση, πτωχευτικό συμβιβασμό ή υπό αναγκαστική διαχείριση ή δικαστική εκκαθάριση ή ότι δεν έχουν υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης. Ειδικά για τη διαδικασία εξυγίανσης προσκομίζεται επιπλέον υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου του οικονομικού φορέα ότι τηρούνται οι όροι της συμφωνίας εξυγίανσης. Για τις ΙΚΕ προσκομίζεται επιπλέον και πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. περί μη έκδοσης απόφασης λύσης ή κατάθεσης αίτησης λύσης του νομικού προσώπου, ενώ για τις ΕΠΕ προσκομίζεται επιπλέον πιστοποιητικό μεταβολών.

⁹⁶ Σύμφωνα με το άρθρο 73, παρ. 2Α του Ν.4412/2016: "Αν ο οικονομικός φορέας είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση."

⁹⁷ Πρβλ. άρθρο 80, παρ. 12 του Ν.4412/2016

⁹⁸ Πρβλ. άρθρο 80, παρ.12 του Ν.4412/2016.

- ii) Πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο προκύπτει ότι το νομικό πρόσωπο δεν έχει λυθεί και τεθεί υπό εκκαθάριση με απόφαση των εταίρων.
  - iii) Εκτύπωση της καρτέλας “Στοιχεία Μητρώου/ Επιχείρησης” από την ηλεκτρονική πλατφόρμα της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, όπως αυτά εμφανίζονται στο taxisnet, από την οποία να προκύπτει η μη αναστολή της επιχειρηματικής δραστηριότητάς τους.
- Για τα σωματεία το Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας εκδίδεται από το αρμόδιο Πρωτοδικείο, ενώ για τους συνεταιρισμούς από το Γ.Ε.Μ.Η.

Αν το αρμόδιο για την έκδοση των ανωτέρω κράτος-μέλος ή χώρα δεν εκδίδει τέτοιου είδους έγγραφα ή πιστοποιητικά ή όπου τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παρ. 2.2.3.1, 2.2.3.2 και 2.2.3.3.β, τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά μπορεί να αντικαθίστανται από ένορκη βεβαίωση ή, στα κράτη - μέλη ή στις χώρες όπου δεν προβλέπεται ένορκη βεβαίωση, από υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ενώπιον αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής, συμβολαιογράφου ή αρμόδιου επαγγελματικού ή εμπορικού οργανισμού του κράτους - μέλους ή της χώρας καταγωγής ή της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ο οικονομικός φορέας.

Οι αρμόδιες δημόσιες αρχές παρέχουν, όπου κρίνεται αναγκαίο, επίσημη δήλωση στην οποία αναφέρεται ότι δεν εκδίδονται τα έγγραφα ή τα πιστοποιητικά της παρούσας παραγράφου ή ότι τα έγγραφα αυτά δεν καλύπτουν όλες τις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παρ. 2.2.3.1, 2.2.3.2.α, 2.2.3.2.β και 2.2.3.3.β.

Οι επίσημες δηλώσεις καθίστανται διαθέσιμες μέσω του επιγραμμικού αποθετηρίου πιστοποιητικών (e-Certis)⁹⁹ του άρθρου 81 του Ν. 4412/2016.

- δ) Για τις λοιπές περιπτώσεις της παρ. 2.2.3.3, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος¹⁰⁰ οικονομικού φορέα ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι οριζόμενοι στην παράγραφο λόγοι αποκλεισμού.¹⁰¹
- ε) Για την παρ. 2.2.3.4, δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης των μετοχών¹⁰², που καθορίζονται κατωτέρω, εφόσον ο προσωρινός ανάδοχος είναι ανώνυμη εταιρία ή νομικό πρόσωπο στη μετοχική σύνθεση του οποίου συμμετέχει ανώνυμη εταιρεία ή νομικό πρόσωπο της αλλοδαπής που αντιστοιχεί σε ανώνυμη εταιρεία¹⁰³¹⁰⁴ (πλην των περιπτώσεων που αναφέρθηκαν στην παρ. 2.2.3.4 της παρούσας ανωτέρω).

Συγκεκριμένα, υποβάλλονται:

- i) Για την απόδειξη της εξαίρεσης από την υποχρέωση ονομαστικοποίησης των μετοχών τους κατά την περ. α) της παρ. 2.2.3.4 βεβαίωση του αρμοδίου Χρηματιστηρίου.
- ii) Όσον αφορά την εξαίρεση της περ. β) της παρ. 2.2.3.4, για την απόδειξη του ελέγχου δικαιωμάτων ψήφου υπεύθυνη δήλωση της ελεγχόμενης εταιρείας και, εάν αυτή είναι διαφορετική του προσωρινού αναδόχου, πρόσθετη υπεύθυνη δήλωση του τελευταίου,

⁹⁹ Η πλατφόρμα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής eCertis για την αναζήτηση ισοδύναμων πιστοποιητικών άλλων κρατών-μελών της Ε.Ε είναι διαθέσιμη, χωρίς κόστος, στη διαδρομή: <https://ec.europa.eu/tools/ecertis/search>. Επισημαίνεται ότι η ΕΑΑΔΗΣΥ είναι ο αρμόδιος εθνικός φορέας για την καταχώρηση και τήρηση των στοιχείων του eCertis για την Ελλάδα. Πρβλ. το με αριθμ. πρωτ. 2282/25-4-2018 σχετικό έγγραφο της Αρχής στον ακόλουθο σύνδεσμο <http://www.eaadhsy.gr/index.php/category-articles-gia-tous-foreis/341-ecertis-epigrammiko-apo8ethrio-pistopoihtikwn-twn-dhmosiwn-symvasewn?highlight=WyJIY2VydGZlZlwiZXBpZ3JhbW1pa28iLCJhcG84ZXRocmlvliwiZWNIcnRpcyBlcGlnamFtbWlrbYlslmVjZXJ0aXMGZXBpZ3JhbW1pa28gYXBvOGV0aHJpbylslmVwaWdyYW1taWtvIGFwbzhldGhyaW8iXQ==>

¹⁰⁰ Οι υπεύθυνοι δηλώσεις του παρόντος τεύχους φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό (Πρβλ. άρθρο 9, παρ. 3 της με αρ. 117384/26.10.2017 Κ.Υ.Α.).

¹⁰¹ Επισημαίνεται ότι η αναθέτουσα αρχή, εφόσον μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι συντρέχει κάποια από τις περιπτώσεις αυτές, αποκλείει οποιονδήποτε οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της δημόσιας σύμβασης.

¹⁰² Πρβλ. άρθρο 8 του Ν.3310/2005 και π.δ. 82/1996.

¹⁰³ Για τις αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες ιδρυθείσες σε κράτος μέλος της ΕΕ σχετικό είναι το Παράρτημα Ι της οδηγίας 2012/30/ΕΕ (L315/91) με την οποία αναδιατυπώθηκε η Οδηγία 77/91/ΕΟΚ (Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αρ Ν26/1).

¹⁰⁴ Πρβλ ΣτΕ 303/2020 (Επταμελής).

στις οποίες αναφέρονται οι επιχειρήσεις επενδύσεων, οι εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων/ενεργητικού ή κεφαλαίων επιχειρηματικών συμμετοχών, ανά περίπτωση και το συνολικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχουν στην ελεγχόμενη από αυτές εταιρεία. Οι υπεύθυνες αυτές δηλώσεις συνοδεύονται υποχρεωτικά από βεβαίωση ή άλλο έγγραφο από το οποίο προκύπτει ότι οι ελέγχουσες τα δικαιώματα ψήφου εταιρείες είναι εποπτευόμενες κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2.2.3.4.

iii) Δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης μετοχών του προσωρινού αναδόχου:

- Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές είναι ονομαστικές, που να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του.
- Αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς.

Ειδικότερα:

- Όσον αφορά στις **εγκατεστημένες στην Ελλάδα ανώνυμες εταιρείες** υποβάλλεται πιστοποιητικό του Γ.Ε.Μ.Η. από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές τους είναι ονομαστικές και αναλυτική κατάσταση με τα στοιχεία των μετόχων της εταιρείας και τον αριθμό των μετοχών κάθε μετόχου (μετοχολόγιο), όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας, το πολύ τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την ημέρα υποβολής της προσφοράς.
- Όσον αφορά στις **αλλοδαπές ανώνυμες εταιρείες ή αλλοδαπά νομικά πρόσωπα που αντιστοιχούν σε ανώνυμες εταιρείες:**

A) εφόσον έχουν κατά το δίκαιο της έδρας τους ονομαστικές μετοχές, υποβάλλουν:

- i) Πιστοποιητικό αρμόδιας αρχής του κράτους της έδρας, από το οποίο να προκύπτει ότι οι μετοχές τους είναι ονομαστικές
- ii) Αναλυτική κατάσταση μετόχων, με τον αριθμό των μετοχών του κάθε μετόχου, όπως τα στοιχεία αυτά είναι καταχωρημένα στο βιβλίο μετόχων της εταιρείας με ημερομηνία το πολύ 30 εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς.
- iii) Κάθε άλλο στοιχείο από το οποίο να προκύπτει η ονομαστικοποίηση μέχρι φυσικού προσώπου των μετοχών, που έχει συντελεστεί τις τελευταίες 30 (τριάντα) εργάσιμες ημέρες πριν την υποβολή της προσφοράς.

B) εφόσον δεν έχουν υποχρέωση ονομαστικοποίησης μετοχών ή δεν προβλέπεται η ονομαστικοποίηση των μετοχών, υποβάλλουν:

- i) βεβαίωση περί μη υποχρέωσης ονομαστικοποίησης των μετοχών από αρμόδια αρχή, εφόσον υπάρχει σχετική πρόβλεψη, διαφορετικά προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου. Για την περίπτωση μη πρόβλεψης ονομαστικοποίησης προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του διαγωνιζόμενου
- ii) έγκυρη και ενημερωμένη κατάσταση προσώπων που κατέχουν τουλάχιστον 1% των μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου,
- iii) εάν δεν τηρείται τέτοια κατάσταση, προσκομίζεται σχετική κατάσταση προσώπων, που κατέχουν τουλάχιστον ένα τοις εκατό (1%) των μετοχών ή δικαιωμάτων ψήφου, σύμφωνα με την τελευταία Γενική Συνέλευση, αν τα πρόσωπα αυτά είναι γνωστά στην εταιρεία. Σε αντίθετη περίπτωση, η εταιρεία αιτιολογεί τους λόγους που δεν είναι γνωστά τα ως άνω πρόσωπα, η δε αναθέτουσα αρχή δεν διαθέτει διακριτική ευχέρεια κατά την κρίση της αιτιολογίας αυτής. Εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να αποδείξει τη δυνατότητα της εταιρείας να υποβάλλει την προαναφερόμενη κατάσταση, διαφορετικά η μη υποβολή της σχετικής κατάστασης δεν επιφέρει έννομες συνέπειες σε βάρος της εταιρείας.

Όλα τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να είναι επικυρωμένα από την κατά νόμον αρμόδια αρχή του κράτους της έδρας του υποψηφίου και να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική.

Ελλείψεις στα δικαιολογητικά ονομαστικοποίησης των μετοχών συμπληρώνονται κατά την παρ. 3.1.2 της παρούσας.

Η αναθέτουσα αρχή ελέγχει επίσης, επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς, εάν στη διαδικασία συμμετέχει εξωχώρια εταιρεία από «μη συνεργάσιμα κράτη στον φορολογικό τομέα» κατά την έννοια του άρθρου 65, παρ. 3 και 4 του Ν. 4172/2013, καθώς και από κράτη που έχουν προνομιακό φορολογικό καθεστώς, όπως αυτά ορίζονται στον κατάλογο της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 65 του ως άνω Κώδικα, κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 4, παρ.4, περ. α του Ν. 3310/2005.

στ) Για την παράγραφο 2.2.3.4α, υποβάλλεται από τον προσωρινό ανάδοχο, μαζί με τα υπόλοιπα δικαιολογητικά κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση, στην οποία δηλώνεται ότι δεν συντρέχουν οι καταστάσεις ρωσικής εμπλοκής που περιγράφονται στην εν λόγω παράγραφο (υπόδειγμα του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα XII της παρούσας Διακήρυξης). Η υπεύθυνη δήλωση υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 79Α του Ν. 4412/2016.

ζ) Για την παρ. 2.2.3.5, υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος οικονομικού φορέα ότι δεν έχει επιβληθεί σε βάρος του η κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.¹⁰⁵

B.2 Δικαιολογητικά Οικονομικής και Χρηματοοικονομικής Επάρκειας

Για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας της παρ. 2.2.4, ο προσωρινός Ανάδοχος υποβάλει τα αναφερόμενα κατωτέρω δικαιολογητικά έγγραφα:

i. Ισολογισμοί των οικονομικών χρήσεων των ετών 2021, 2022 και 2023, ώστε να εξασφαλίζεται η απαίτηση της παρ. 2.2.4 i. της παρούσας.

Σε περίπτωση «στήριξη στην ικανότητα τρίτων» κατά την έννοια της παρ. 2.2.6 της παρούσας, τα αποδεικτικά στοιχεία, που θα προσκομίσει ο Προσφέρων (προσωρινός Ανάδοχος), πρέπει να αφορούν τον οικονομικό φορέα που «στηρίζει» τον Προσφέροντα και τα οποία είναι:

- α). Ισολογισμοί των οικονομικών χρήσεων των ετών 2021, 2022, 2023 του οικονομικού φορέα του οποίου ο Προσφέρων επικαλείται την συνδρομή,
- β) Ενοποιημένοι ισολογισμοί των ετών 2021, 2022, 2023 μετά των προσαρτημάτων τους, από όπου να προκύπτει η σχέση μητρικής - θυγατρικής, στην περίπτωση που ο Προσφέρων επικαλείται συνδρομή εκ μέρους μητρικής ή θυγατρικής εταιρείας που δεν συμμετέχει στο διαγωνισμό και εφόσον τα οικονομικά του στοιχεία περιλαμβάνονται σε ενοποιημένο ισολογισμό με αυτά της εταιρείας που συνδράμει, καθώς και
- γ) Πρακτικό ή απόφαση του οικονομικού φορέα του οποίου ο Προσφέρων επικαλείται την συνδρομή ότι θα παρέχει στον Προσφέροντα τους αναγκαίους πόρους σε περίπτωση που ο Προσφέρων αναδειχθεί Ανάδοχος από την παρούσα διαδικασία.

ii. Τραπεζικές βεβαιώσεις ώστε να εξασφαλίζεται η απαίτηση της παρ. 2.2.4 ii. της παρούσας.

Σε περίπτωση «στήριξη στην ικανότητα τρίτων» κατά την έννοια της παρ. 2.2.6 της παρούσας, τα αποδεικτικά στοιχεία, που θα προσκομίσει ο Προσφέρων (προσωρινός Ανάδοχος), πρέπει να αφορούν τον οικονομικό φορέα που «στηρίζει» τον Προσφέροντα και τα οποία είναι:

- α) Τραπεζικές βεβαιώσεις περί ύπαρξης του απαιτούμενου, από τα τεύχη, ποσού (3.000.000 €) σε λογαριασμό του οικονομικού φορέα του οποίου ο Προσφέρων επικαλείται την συνδρομή,
- β) Πρακτικό ΔΣ ή απόφαση του οικονομικού φορέα του οποίου ο Προσφέρων επικαλείται την συνδρομή, περί ύπαρξης του αναγκαίου ποσού και κάλυψης του Προσφέροντα σε περίπτωση που ο Προσφέρων αναδειχθεί Ανάδοχος από την παρούσα διαδικασία και

¹⁰⁵ Πρβλ. άρθρο 74, παρ.4, δεύτερο εδάφιο του Ν.4412/2016.

γ) Συμβολαιογραφικό έγγραφο στο περιεχόμενο του οποίου ο οικονομικός φορέας του οποίου ο Προσφέρων επικαλείται την συνδρομή θα δεσμεύεται προς τον Προσφέροντα ότι θα του καταβάλει το ποσό που απαιτείται, στην περίπτωση που ο Προσφέρων αναδειχθεί Ανάδοχος, και ότι ο Προσφέρων θα αποδεχθεί το ποσό αυτό.

Εάν ο οικονομικός φορέας, για βάσιμο λόγο, δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα ανωτέρω δικαιολογητικά, μπορεί να αποδεικνύει την οικονομική και χρηματοοικονομική του επάρκεια με οποιοδήποτε άλλο κατάλληλο έγγραφο.¹⁰⁶

B.3 Δικαιολογητικά Τεχνικής και Επαγγελματικής Ικανότητας

Για την απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας της παρ. 2.2.5, ο προσωρινός Ανάδοχος υποβάλλει:

- Δήλωση του νομίμου εκπροσώπου με τον κατάλογο παρόμοιων υπηρεσιών λειτουργίας σταθμών διοδίων που έχουν παρασχεθεί από τον προσωρινό Ανάδοχο κατά την προηγούμενη τριετία (2019 έως σήμερα), όπου θα φαίνεται αναλυτικά το αντικείμενο, ο τόπος, ο χρόνος έναρξης παροχής των υπηρεσιών και οι αποδέκτες τους, δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς. Η δήλωση θα συνοδεύεται επίσης και από αποδεικτικά στοιχεία, ως εξής:
  - Εάν πρόκειται για Αναθέτουσες Αρχές (Δημόσιο, Οργανισμοί κλ.π.), ως αποδεικτικά στοιχεία θα υποβληθούν πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από την αρμόδια Αρχή.
  - Εάν πρόκειται για Αναθέτουσες Αρχές Ιδιωτικούς Φορείς, συστατικές επιστολές από τους φορείς αυτούς και τις αντίστοιχες συμβάσεις – ιδιωτικά συμφωνητικά, θεωρημένα από την εφορία, μεταξύ του προσφέροντα και του ιδιώτη εργοδότη ή άλλα επίσημα αποδεικτικά στοιχεία.

Τα πιστοποιητικά ή οι επιστολές της Αναθέτουσας Αρχής θα αναφέρουν απαραίτητως το αντικείμενο, τον τόπο, τη χρονική διάρκεια παροχής των υπηρεσιών λειτουργίας σταθμών διοδίων (ημερομηνία έναρξης και λήξης της σύμβασης) και θα βεβαιώνουν την καλή εκτέλεση της σύμβασης.

Δεδομένου ότι τα ανωτέρω θα αποτελέσουν βασικά κριτήρια επιλογής των Προσφερόντων, θα πρέπει οι σχετικές πληροφορίες να είναι όσον το δυνατό πιο αναλυτικές και εμπειριστατωμένες έτσι ώστε να αποδεικνύεται η εκπλήρωση της προϋπόθεσης παρ. 2.2.5 της παρούσας.

Σε περίπτωση «στήριξη στην ικανότητα τρίτων» κατά την έννοια της παρ. 2.2.6 της παρούσας, τα ως άνω αποδεικτικά στοιχεία, που απαιτούνται, πρέπει να αφορούν τον οικονομικό φορέα που «στηρίζει» τον Προσφέροντα και επιπλέον πρέπει να προσκομισθεί πρακτικό ή απόφαση του φορέα του οποίου ο Προσφέρων επικαλείται την συνδρομή, ότι θα ικανοποιείται η σχετική απαίτηση της παρ.2.2.6 της παρούσας σε περίπτωση που ο Προσφέρων αναδειχθεί Ανάδοχος από την παρούσα διαδικασία.

B.4 Δικαιολογητικά σχετικά με τον έλεγχο νομιμοποίησης του προσωρινού αναδόχου

Για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης, στις περιπτώσεις που ο προσωρινός Ανάδοχος είναι νομικό πρόσωπο και εγγράφεται υποχρεωτικά κατά την κείμενη νομοθεσία, και δηλώνει την εκπροσώπηση και τις μεταβολές της σε αρμόδια αρχή (πχ ΓΕΜΗ), υποβάλλει για τον ίδιο, σε περίπτωση μεμονωμένης συμμετοχής, και όλων των μελών του, σε περίπτωση Ένωσης, σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του, εκτός αν αυτό φέρει συγκεκριμένο χρόνο ισχύος.¹⁰⁷

Ειδικότερα για τους ημεδαπούς οικονομικούς φορείς προσκομίζονται:

- i) **για την απόδειξη της νόμιμης εκπροσώπησης**, στις περιπτώσεις που ο οικονομικός φορέας είναι νομικό πρόσωπο και υποχρεούται, κατά την κείμενη νομοθεσία, να δηλώνει την

¹⁰⁶ Πρβλ. άρθρο 80, παρ. 4, εδ. β του Ν.4412/2016.

¹⁰⁷ Πρβλ. άρθρο 80, παρ.12 του Ν. 4412/2016.

εκπροσώπηση και τις μεταβολές της στο ΓΕΜΗ¹⁰⁸, προσκομίζει σχετικό πιστοποιητικό ισχύουσας εκπροσώπησης¹⁰⁹, το οποίο πρέπει να έχει εκδοθεί έως τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες πριν από την υποβολή του.

- ii) Για την **απόδειξη της νόμιμης σύστασης και των μεταβολών** του νομικού προσώπου γενικό πιστοποιητικό μεταβολών του ΓΕΜΗ, εφόσον έχει εκδοθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή του.

Στις λοιπές περιπτώσεις τα κατά περίπτωση νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και νόμιμης εκπροσώπησης (όπως καταστατικά, πιστοποιητικά μεταβολών, αντίστοιχα ΦΕΚ, αποφάσεις συγκρότησης οργάνων διοίκησης σε σώμα, κλπ., ανάλογα με τη νομική μορφή του οικονομικού φορέα), συνοδευόμενα από υπεύθυνη δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου ότι εξακολουθούν να ισχύουν κατά την υποβολή τους.

Σε περίπτωση που για τη διενέργεια της παρούσας διαδικασίας ανάθεσης έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε πρόσωπο πλέον αυτών που αναφέρονται στα παραπάνω έγγραφα, προσκομίζεται επιπλέον απόφαση - πρακτικό του αρμοδίου καταστατικού οργάνου διοίκησης του νομικού προσώπου με την οποία χορηγήθηκαν οι σχετικές εξουσίες. Όσον αφορά τα φυσικά πρόσωπα, εφόσον έχουν χορηγηθεί εξουσίες σε τρίτα πρόσωπα, προσκομίζεται εξουσιοδότηση του οικονομικού φορέα.

Οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα προβλεπόμενα, κατά τη νομοθεσία της χώρας εγκατάστασης, αποδεικτικά έγγραφα, και εφόσον δεν προβλέπονται, υπεύθυνη

108 Σύμφωνα με το άρθρο 16 του Ν. 4919/2022 στο ΓΕΜΗ εγγράφονται υποχρεωτικά :

- α. η Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.) που προβλέπεται στον Ν. 4548/2018 (Α` 104),
- β. η Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.) που προβλέπεται στον Ν. 3190/1955 (Α` 91),
- γ. η Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.) που προβλέπεται στον Ν. 4072/2012 (Α` 86),
- δ. η Ομόρρυθμη και Ετερόρρυθμη (απλή ή κατά μετοχές) Εταιρεία που προβλέπονται στον Ν. 4072/2012 (Α` 86),
- ε. ο Αστικός Συνεταιρισμός του Ν. 1667/1986 (Α` 196) στον οποίο περιλαμβάνονται ο αλληλασφαλιστικός, ο πιστωτικός, ο οικοδομικός συνεταιρισμός και η ενεργειακή κοινότητα,
- στ. η Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (Κοιν.Σ.ΕΠ.) και ο Συνεταιρισμός Εργαζομένων που συστήνεται κατά τον Ν. 4430/2016 (Α` 205) και
- ζ. ο Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (Κοι.Σ.Π.Ε.) που συστήνεται κατά τον Ν. 2716/1999 (Α` 96),
- η. η Αστική Εταιρεία με οικονομικό σκοπό (άρθρο 784 ΑΚ και άρθρου 270 του Ν. 4072/2012),
- θ. ο Ευρωπαϊκός Όμιλος Οικονομικού Σκοπού που προβλέπεται από τον Κανονισμό 2137/1985/ΕΟΚ (ΕΕΕΚ L. 199, διορθωτικό L. 247) και έχει την έδρα του στην ημεδαπή,
- ι. η Ευρωπαϊκή Εταιρεία που προβλέπεται στον Κανονισμό 2157/2001/ΕΚ (ΕΕΕΚ L. 294) και έχει την έδρα της στην ημεδαπή,
- ια. η Ευρωπαϊκή Συνεταιριστική Εταιρεία που προβλέπεται στον Κανονισμό 1435/2003/ΕΚ (ΕΕΕΚ L. 207) και έχει την έδρα της στην ημεδαπή,
- ιβ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 29 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1132 (ΕΕ L 169/30.6.2017) και έχουν έδρα σε κράτος - μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.),
- ιγ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία που διατηρούν στην ημεδαπή οι αλλοδαπές εταιρείες που έχουν έδρα σε τρίτη χώρα και νομική μορφή ανάλογη με εκείνη των αλλοδαπών εταιριών που αναφέρεται στην περίπτωση ιβ` ,
- ιδ. τα υποκαταστήματα ή πρακτορεία, μέσω των οποίων ενεργούν εμπορικές πράξεις στην ημεδαπή τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων που έχουν την κύρια εγκατάσταση ή την έδρα τους στην αλλοδαπή και δεν εμπίπτουν στις περιπτώσεις ιβ` και ιγ` ,
- ιε. η Κοινοπραξία που καταχωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 293, παρ. 3 του Ν. 4072/2012,
- ιστ) οι ατομικές επιχειρήσεις με εγκατάσταση στην ημεδαπή και σκοπό το κέρδος που καταχωρίζεται:
- ιστα) διενεργούν εμπορικές πράξεις στο όνομά τους, κατά σύνηθες επάγγελμα, ή
- ιστβ) διαθέτουν αγαθά ή υπηρεσίες ή διαμεσολαβούν στη διάθεση αυτών με επιχειρηματικό κίνδυνο, μέσω οργανωμένης υποδομής ή μέσω εκμετάλλευσης της εργασίας τρίτων προσώπων.

Δεν εγγράφονται στο Γ.Ε.ΜΗ.:

- α) οι αστικές εταιρείες για την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας δικηγόρων, συμβολαιογράφων και δικαστικών επιμελητών,
- β) τα γραφεία ή υποκαταστήματα αλλοδαπών εταιρειών ή επιχειρήσεων που έχουν εγκατασταθεί στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 25 του ν. 27/1975 (Α` 77) και τον α.ν. 378/1968 (Α` 82),
- γ) η Ναυτική Εταιρεία που συστήνεται κατά τον ν. 959/1979 (Α` 192) και η Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.) που συστήνεται κατά τον ν. 3182/2003 (Α` 220),
- δ) τα γραφεία αλλοδαπών εταιρειών που εγκαθίστανται στην Ελλάδα, σύμφωνα με τον α.ν. 89/1967 (Α` 132).

109 Το πιστοποιητικό Ισχύουσας Εκπροσώπησης (καταχωρίσεις μεταβολών εκπροσώπησης) παρουσιάζει τις σχετικές με τη διοίκηση και εκπροσώπηση της εταιρείας καταχωρίσεις/μεταβολές στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο.

Το Αναλυτικό Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης παρουσιάζει τα στοιχεία των προσώπων που διοικούν και εκπροσωπούν την εταιρεία αυτή τη στιγμή, καθώς και το εύρος των αρμοδιοτήτων τους

δήλωση του νόμιμου εκπροσώπου, από την οποία αποδεικνύονται τα ανωτέρω ως προς τη νόμιμη σύσταση, μεταβολές και εκπροσώπηση του οικονομικού φορέα.

Οι ως άνω υπεύθυνες δηλώσεις γίνονται αποδεκτές, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.

Από τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει να προκύπτουν η νόμιμη σύσταση του οικονομικού φορέα, όλες οι σχετικές τροποποιήσεις των καταστατικών, το/τα πρόσωπο/α που δεσμεύει/ουν νόμιμα την εταιρία κατά την ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού (νόμιμος εκπρόσωπος, δικαίωμα υπογραφής κλπ.), τυχόν τρίτοι, στους οποίους έχει χορηγηθεί εξουσία εκπροσώπησης, καθώς και η θητεία του/των ή/και των μελών του οργάνου διοίκησης/ νόμιμου εκπροσώπου.

- B.5** Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους¹¹⁰ που προβλέπονται από τις εκάστοτε ισχύουσες εθνικές διατάξεις ή διαθέτουν πιστοποίηση από οργανισμούς πιστοποίησης που συμμορφώνονται με τα ευρωπαϊκά πρότυπα πιστοποίησης, κατά την έννοια του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' του Ν.4412/2016, μπορούν να προσκομίζουν στις αναθέτουσες αρχές πιστοποιητικό εγγραφής εκδιδόμενο από την αρμόδια αρχή ή το πιστοποιητικό που εκδίδεται από τον αρμόδιο οργανισμό πιστοποίησης.

Στα πιστοποιητικά αυτά αναφέρονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή των εν λόγω οικονομικών φορέων στον επίσημο κατάλογο ή η πιστοποίηση και η κατάταξη στον εν λόγω κατάλογο.

Η πιστοποιούμενη εγγραφή στους επίσημους καταλόγους από τους αρμόδιους οργανισμούς ή το πιστοποιητικό, που εκδίδεται από τον οργανισμό πιστοποίησης, συνιστά τεκμήριο καταλληλότητας όσον αφορά τις απαιτήσεις ποιοτικής επιλογής, τις οποίες καλύπτει ο επίσημος κατάλογος ή το πιστοποιητικό.

Οι οικονομικοί φορείς που είναι εγγεγραμμένοι σε επίσημους καταλόγους απαλλάσσονται από την υποχρέωση υποβολής των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο πιστοποιητικό εγγραφής τους.

Ειδικώς όσον αφορά την καταβολή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και των φόρων και τελών, προσκομίζονται πέραν της βεβαίωσης εγγραφής στον επίσημο κατάλογο και πιστοποιητικά, κατά τα οριζόμενα ανωτέρω στην περίπτωση Β.1, υποπερ β i, ii και iii.

- B.6** Οι ενώσεις οικονομικών φορέων που υποβάλλουν κοινή προσφορά, υποβάλλουν τα παραπάνω, κατά περίπτωση δικαιολογητικά, για κάθε οικονομικό φορέα που συμμετέχει στην ένωση, σύμφωνα με τα ειδικότερα προβλεπόμενα στο άρθρο 19, παρ. 2 του Ν.4412/2016.

- B.7** Στην περίπτωση που οικονομικός φορέας επιθυμεί να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με την παρ. 2.2.6 για την απόδειξη ότι θα έχει στη διάθεσή του τους αναγκαίους πόρους, προσκομίζει, ιδίως, σχετική έγγραφη δέσμευση των φορέων αυτών.¹¹¹ Ειδικότερα, προσκομίζεται έγγραφο (συμφωνητικό ή σε περίπτωση νομικού προσώπου απόφαση του αρμοδίου οργάνου διοίκησης αυτού ή σε περίπτωση φυσικού προσώπου υπεύθυνη δήλωση), δυνάμει του οποίου αμφότεροι, διαγωνιζόμενος οικονομικός φορέας και τρίτος φορέας, εγκρίνουν τη μεταξύ τους συνεργασία για την κατά περίπτωση παροχή προς τον διαγωνιζόμενο της χρηματοοικονομικής ή/και τεχνικής ή/και επαγγελματικής ικανότητας του φορέα, ώστε αυτή να είναι στη διάθεση του διαγωνιζόμενου για την εκτέλεση της Σύμβασης. Η σχετική αναφορά θα πρέπει να είναι λεπτομερής και να αναφέρει κατ' ελάχιστον τους συγκεκριμένους πόρους που θα είναι διαθέσιμοι για την εκτέλεση της σύμβασης και τον τρόπο δια του οποίου θα χρησιμοποιηθούν αυτοί για την εκτέλεση της

¹¹⁰ Πρβλ άρθρο 83 του Ν.4412/2016.

¹¹¹ Πρβλ. άρθρο 78, παρ. 1 και άρθρο 80, παρ. 1 του Ν.4412/2016.

σύμβασης. Ο τρίτος θα δεσμεύεται ρητά ότι θα διαθέσει στον διαγωνιζόμενο τους συγκεκριμένους πόρους κατά τη διάρκεια της σύμβασης και ο διαγωνιζόμενος ότι θα κάνει χρήση αυτών σε περίπτωση που του ανατεθεί η σύμβαση.

Σε περίπτωση που ο τρίτος διαθέτει στοιχεία τεχνικής ή επαγγελματικής καταλληλότητας που σχετίζονται με τους τίτλους σπουδών και τα επαγγελματικά προσόντα που ορίζονται στην περίπτωση στ' του Μέρους ΙΙ του Παραρτήματος ΧΙΙ του Προσαρτήματος Α του Ν. 4412/2016 ή με την σχετική επαγγελματική εμπειρία, θα δεσμεύεται ότι θα εκτελέσει τις εργασίες ή υπηρεσίες για τις οποίες απαιτούνται οι συγκεκριμένες ικανότητες, δηλώνοντας το τμήμα της σύμβασης που θα εκτελέσει.

B.10 Στην περίπτωση που ο οικονομικός φορέας δηλώνει στην προσφορά του ότι θα κάνει χρήση υπεργολάβων, στις ικανότητες των οποίων δεν στηρίζεται, προσκομίζεται υπεύθυνη δήλωση του προσφέροντος με αναφορά του τμήματος της σύμβασης το οποίο προτίθεται να αναθέσει σε τρίτους υπό μορφή υπεργολαβίας και υπεύθυνη δήλωση των υπεργολάβων ότι αποδέχονται την εκτέλεση των εργασιών.

B.11 Επισημαίνεται ότι γίνονται αποδεκτές:

- οι ένορκες βεβαιώσεις που αναφέρονται στην παρούσα Διακήρυξη, εφόσον έχουν συνταχθεί έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή τους,
- οι υπεύθυνες δηλώσεις, εφόσον έχουν συνταχθεί μετά την κοινοποίηση της πρόσκλησης για την υποβολή των δικαιολογητικών.¹¹² Σημειώνεται ότι δεν απαιτείται θεώρηση του γνησίου της υπογραφής τους.

---

¹¹² Πρβλ. άρθρο 80, παρ. 12 του Ν.4412/2016.

2.3 Κριτήρια Ανάθεσης της συμφωνίας – πλαίσιο ¹¹³

Κριτήριο ανάθεσης της συμφωνίας – πλαίσιο είναι η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). ¹¹⁴

2.4 Κατάρτιση - Περιεχόμενο Προσφορών

2.4.1 Έγκυρη συμμετοχή - Γενικοί όροι υποβολής προσφορών

Για την έγκυρη συμμετοχή του στην παρούσα διαδικασία, ώστε να μην αποκλειστεί από αυτή, κάθε Ενδιαφερόμενος πρέπει να υποβάλλει την προσφορά του με βάση τις απαιτήσεις που ορίζονται στην παρούσα Διακήρυξη και στα λοιπά τεύχη δημοπράτησης, για όλες τις περιγραφόμενες υπηρεσίες και αφετέρου εγκαίρως, δηλαδή μέσα στην προθεσμία της παρ. 1.5 της παρούσας Διακήρυξης.

Δεν θα γίνει δεκτή προσφορά για μέρος του αντικειμένου της συμφωνίας – πλαίσιο.

Δεν θα γίνουν δεκτές εναλλακτικές προσφορές ή διορθωμένες προσφορές, αντιπροσφορές ή οποιοσδήποτε προτάσεις που μπορούν να χαρακτηριστούν ως αντιπροσφορές.

Η ένωση οικονομικών φορέων υποβάλλει κοινή προσφορά, η οποία υπογράφεται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά είτε από όλους τους οικονομικούς φορείς που αποτελούν την ένωση, είτε από εκπρόσωπό τους νομίμως εξουσιοδοτημένο. Στην προσφορά, απαραίτητως πρέπει να προσδιορίζεται η έκταση και το είδος της συμμετοχής κάθε μέλους της ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της κατανομής αμοιβής μεταξύ τους, καθώς και ο εκπρόσωπος/συντονιστής αυτής. ¹¹⁵ Η εν λόγω δήλωση περιλαμβάνεται καταρχήν στο ΕΕΕΣ (Μέρος ΙΙ. Ενότητα Α) που μπορεί να διευκρινίζεται στη συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση που δύνανται να υποβάλλουν τα μέλη της ένωσης και η εξουσιοδότηση χορηγείται με πρόσφορο έγγραφο παροχής πληρεξουσιότητας, (ιδιωτικό συμφωνητικό σύστασης ένωσης οικονομικών φορέων/ ορισμού κοινού εκπροσώπου τους, ή αντίστοιχα πρακτικά των διοικητικών συμβουλίων των μελών της ένωσης), το οποίο (έγγραφο) πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά. ¹¹⁶

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να αποσύρουν την προσφορά τους, πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφοράς, χωρίς να απαιτείται έγκριση εκ μέρους του αποφαινομένου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, υποβάλλοντας έγγραφη ειδοποίηση προς την αναθέτουσα αρχή μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ. ¹¹⁷

2.4.2 Χρόνος και Τρόπος υποβολής προσφορών

2.4.2.1 Οι προσφορές υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους ηλεκτρονικά, μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η παρούσα Διακήρυξη, στην Ελληνική Γλώσσα (παρ. 2.1.4 της παρούσας), σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στον Ν.4412/2016, ιδίως στα άρθρα 36 και 37 και στην κατ' εξουσιοδότηση και στην κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 5 του άρθρου 36 του Ν.4412/2016 εκδοθείσα υπ' αριθμ. 64233/08.06.2021 (Β'2453/ 09.06.2021) Κοινή Απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)», εφεξής «Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες». ¹¹⁸

¹¹³ Πρβλ άρθρο 86, παρ.1 του Ν. 4412/2016 και τυποποιημένο έντυπο 2 Παραρτήματος ΙΙ (Προκήρυξη σύμβασης) παρ. ΙΙ.2.5 Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2015/1986 της Επιτροπής (L 296).

¹¹⁴ Πρόκειται, στην ουσία, για το κριτήριο ανάθεσης της χαμηλότερης τιμής, όπως είχε επικρατήσει στο προϊσχύσαν δίκαιο (Οδηγία 2004/18/ΕΚ, π.δ. 60/2007). Εάν η τιμή είναι το μοναδικό κριτήριο ανάθεσης η αξιολόγηση γίνεται μόνο βάσει αυτής

¹¹⁵ Πρβλ. άρθρο 96, παρ. 7 του Ν.4412/2016.

¹¹⁶ Πρβλ. ΔΕΦ Αθηνών ΙΓ Τμήμα (Ακυρ) 728/2023

¹¹⁷ Πρβλ. άρθρο 15 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.

¹¹⁸ Συσχέτιση με άρθρο (Γλώσσα) και. (Επικοινωνία) της Διακήρυξης (ιδίως εφόσον κατ' επιλογή της Α.Α. εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 5 του άρθρου 22 του Ν.4412/2016).

Για την συμμετοχή στο διαγωνισμό οι ενδιαφερόμενοι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διαθέτουν προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται τουλάχιστον από αναγνωρισμένο (εγκεκριμένο) πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και να εγγραφούν στο ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με την περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37 του Ν.4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες. και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ)» (ΦΕΚ Β 1924/02.06.2017) και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr) ακολουθώντας την διαδικασία εγγραφής του άρθρου 5 της ίδιας Υ.Α.

Επισημαίνεται ότι, οι αλλοδαποί οικονομικοί φορείς δεν έχουν την υποχρέωση να υπογράψουν τα δικαιολογητικά που υποβάλλουν με την προσφορά τους, με χρήση προηγμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αλλά μπορεί να τα αυθεντικοποιούν με οποιονδήποτε άλλο πρόσφορο τρόπο, εφόσον στη χώρα προέλευσής τους δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις αυτές η αίτηση συμμετοχής συνοδεύεται με υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται ότι στην χώρα προέλευσης δεν προβλέπεται η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής ή ότι στην χώρα προέλευσης δεν είναι υποχρεωτική η χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής για την συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων. Η υπεύθυνη δήλωση του προηγούμενου εδαφίου φέρει υπογραφή έως και δέκα (10) ημέρες πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών.¹¹⁹

Στις περιπτώσεις που με την αίτηση συμμετοχής ή την προσφορά υποβάλλονται ιδιωτικά έγγραφα, αυτά γίνονται αποδεκτά είτε κατά τα προβλεπόμενα στις διατάξεις του Ν. 4250/2014 (Α' 94) είτε και σε απλή φωτοτυπία, εφόσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση, στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους και η οποία φέρει υπογραφή μετά την έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης (ήτοι μετά την ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης της σύμβασης [περίληψης διακήρυξης] στο ΚΗΜΔΗΣ).¹²⁰

2.4.2.2 Ο χρόνος υποβολής της προσφοράς μέσω του ΕΣΗΔΗΣ βεβαιώνεται αυτόματα από το ΕΣΗΔΗΣ με υπηρεσίες χρονοσήμανσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 37 του Ν.4412/2016 και τις διατάξεις του άρθρου 10 της ως άνω Κοινής Υπουργικής Απόφασης.

Μετά την παρέλευση της καταληκτικής ημερομηνίας και ώρας, δεν υπάρχει η δυνατότητα υποβολής προσφοράς στο ΕΣΗΔΗΣ. Σε περιπτώσεις τεχνικής αδυναμίας λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ, η αναθέτουσα αρχή ρυθμίζει τα της συνέχειας του διαγωνισμού με αιτιολογημένη απόφασή της.¹²¹

2.4.2.3 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν με την προσφορά τους τα ακόλουθα σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες:

(α) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής – Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται το σύνολο των τα κατά περίπτωση απαιτούμενων δικαιολογητικών, σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα (παρ. 2.4.3 της παρούσας).

(β) έναν ηλεκτρονικό (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα.

Από τον Οικονομικό Φορέα σημαίνοντα, με χρήση της σχετικής λειτουργικότητας του ΕΣΗΔΗΣ, τα στοιχεία εκείνα της προσφοράς του που έχουν εμπιστευτικό χαρακτήρα¹²², σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του Ν.4412/16. Εφόσον ένας οικονομικός φορέας χαρακτηρίζει πληροφορίες ως εμπιστευτικές, λόγω ύπαρξης τεχνικού ή εμπορικού

¹¹⁹ Πρβλ άρθρο 92, παρ. 7 του Ν.4412/2016.

¹²⁰ Πρβ. άρθρο 92, παρ. 8 του Ν. 4412/2016.

¹²¹ Πρβλ άρθρο 37, παρ. 4 του Ν.4412/2016.

¹²² Πρβλ άρθρο 15, παρ. 1.2 της προαναφερθείσας υπουργικής απόφασης με αριθμ. 56902/215/2017.

απορρήτου, στη σχετική δήλωσή του, αναφέρει ρητά όλες τις σχετικές διατάξεις νόμου ή διοικητικές πράξεις που επιβάλλουν την εμπιστευτικότητα της συγκεκριμένης πληροφορίας.

Δεν χαρακτηρίζονται ως εμπιστευτικές πληροφορίες σχετικά με τις τιμές μονάδος, τις προσφερόμενες ποσότητες, την οικονομική προσφορά.

2.4.2.4 Εφόσον οι Οικονομικοί Φορείς καταχωρίσουν τα στοιχεία, με τα δεδομένα και συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία, που αφορούν δικαιολογητικά συμμετοχής και οικονομικής προσφοράς τους στις αντίστοιχες ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ, στην συνέχεια, μέσω σχετικής λειτουργικότητας, εξάγουν αναφορές (εκτυπώσεις) σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, τα οποία αποτελούν συνοπτική αποτύπωση των καταχωρισμένων στοιχείων. Τα ηλεκτρονικά αρχεία των εν λόγω αναφορών (εκτυπώσεων) υπογράφονται ψηφιακά, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διατάξεις (περ. β της παρ. 2 του άρθρου 37) και επισυνάπτονται από τον Οικονομικό Φορέα στους αντίστοιχους υποφακέλους. Επισημαίνεται ότι η εξαγωγή και η επισύναψη των προαναφερθέντων αναφορών (εκτυπώσεων) δύναται να πραγματοποιείται για κάθε υποφακέλο ξεχωριστά, από τη στιγμή που έχει ολοκληρωθεί η καταχώριση των στοιχείων σε αυτόν.¹²³

2.4.2.5 Ειδικότερα, όσον αφορά τα συνημμένα ηλεκτρονικά αρχεία της προσφοράς, οι Οικονομικοί Φορείς τα καταχωρίζουν στους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Υποσυστήματος, ως εξής:

Τα έγγραφα που καταχωρίζονται στην ηλεκτρονική προσφορά, και δεν απαιτείται να προσκομιστούν και σε έντυπη μορφή, γίνονται αποδεκτά κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις:

- α) είτε των άρθρων 13, 14 και 28 του Ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών δημοσίων εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα και, εφόσον πρόκειται για αλλοδαπά δημόσια ηλεκτρονικά έγγραφα, εάν φέρουν επισημείωση e-Apostille,
- β) είτε των άρθρων 15 και 27¹²⁴ του Ν. 4727/2020 (Α' 184) περί ηλεκτρονικών ιδιωτικών εγγράφων που φέρουν ηλεκτρονική υπογραφή ή σφραγίδα,
- γ) είτε του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 (Α' 45),¹²⁵
- δ) είτε της παρ. 2 του άρθρου 37 του Ν. 4412/2016, περί χρήσης ηλεκτρονικών υπογραφών σε ηλεκτρονικές διαδικασίες δημοσίων συμβάσεων,
- ε) είτε της παρ. 8 του άρθρου 92 του Ν. 4412/2016, περί συνυποβολής υπεύθυνης δήλωσης στην περίπτωση απλής φωτοτυπίας ιδιωτικών εγγράφων.¹²⁶

Επιπλέον, δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή τα ΦΕΚ¹²⁷ και ενημερωτικά και τεχνικά φυλλάδια και άλλα έντυπα, εταιρικά ή μη, με ειδικό τεχνικό περιεχόμενο, δηλαδή έντυπα με

¹²³ Πρβλ. άρθρο 13, παρ. 1.4 και 1.5 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹²⁴ Πρβλ. σχετικά με την ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση το άρθρο εικοστό έβδομο της από 20.3.2020 Π.Ν.Π., (Α 68) - που κυρώθηκε με το άρθρο 1 του Ν. 4683/2020 (Α' 83)-κατά τις παρ. 1 και 2 του οποίου: " Η υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 (Α' 75) μπορεί να συντάσσεται στην Ενιαία Ψηφιακή Πύλη της Δημόσιας Διοίκησης του άρθρου 52 του Ν. 4635/2019, μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής «e-Dilosí». Η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση υποβάλλεται και γίνεται αποδεκτή σύμφωνα με τα οριζόμενα στο εικοστό τέταρτο άρθρο της παρούσας.

2. Η αυθεντικοποίηση που πραγματοποιείται για τη χρήση της ηλεκτρονικής εφαρμογής της παρ. 1 του παρόντος έχει την ίδια ισχύ με τη βεβαίωση γνήσιου υπογραφής του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 (Α' 45). Η ημερομηνία που αναγράφεται στην προηγμένη ή εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης αντιστοιχεί στην ημερομηνία έκδοσης της ηλεκτρονικής υπεύθυνης δήλωσης. Εφόσον τηρούνται οι όροι του προηγούμενου εδαφίου, η ηλεκτρονική υπεύθυνη δήλωση, τόσο ως ηλεκτρονικό όσο και ως έντυπο έγγραφο, συνιστά έγγραφο βέβαιης χρονολογίας".

¹²⁵ Πρβλ. σχετικά, τις παραγράφους 1 και 3 του άρθρου: «1. [...]Στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί βεβαίωση του γνήσιου της υπογραφής του ενδιαφερομένου, αρκεί η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή η εγκεκριμένη ηλεκτρονική σφραγίδα του ενδιαφερομένου, εφόσον το έγγραφο διακινείται ηλεκτρονικά» [...] 3. Τα ηλεκτρονικά έγγραφα υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικά αποδεκτά, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 13 έως 15 του ν. 4727/2020 (Α' 184).

¹²⁶ Ομοίως προβλέπεται και στην περίπτωση υποβολής αποδεικτικών στοιχείων σύμφωνα με το άρθρο 80, παρ. 13 του Ν.4412/2016. Πρβλ και άρθρο 13, παρ. 1.3.1 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹²⁷ Σύμφωνα με την περ. ε της παρ. 2 του Ν. 2690/1999 (ΚΔΔ), «ε. Για τα αντίγραφα των Φύλλων Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) που έχουν προέλθει από πρωτότυπο ΦΕΚ σε έντυπη μορφή ή από ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή που έχει καταχωριστεί στην ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου, ισχύουν ανάλογα οι ρυθμίσεις του άρθρου αυτού...».

αμιγώς τεχνικά χαρακτηριστικά, όπως αριθμούς, αποδόσεις σε διεθνείς μονάδες, μαθηματικούς τύπους και σχέδια.

Ειδικότερα, τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του Οικονομικού Φορέα στη διαδικασία καταχωρίζονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF.¹²⁸

Έως την ημέρα και ώρα αποσφράγισης των προσφορών προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα στα γραφεία της «Εγνατία Οδός Α.Ε.» (ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., 6ο χιλ. Θεσσαλονίκης – Θέρμης, Τ.Κ. 57001 Θέρμη Θεσσαλονίκης), σε έντυπη μορφή και σε κλειστό-ούς φάκελο-ους, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού του παρόντος διαγωνισμού, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς του, τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά ενδεικτικά είναι:

- α) η πρωτότυπη εγγυητική επιστολή συμμετοχής, πλην των περιπτώσεων που αυτή εκδίδεται ηλεκτρονικά, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη,
- β) αυτά που δεν υπάγονται στις διατάξεις του άρθρου 11 παρ. 2 του Ν. 2690/1999¹²⁹,
- γ) ιδιωτικά έγγραφα τα οποία δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο ή δεν φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περίπτωσης α της παρ. 2 του άρθρου 11 του Ν. 2690/1999 ή δεν συνοδεύονται από υπεύθυνη δήλωση για την ακρίβειά τους, καθώς και
- δ) τα αλλοδαπά δημόσια έντυπα έγγραφα που φέρουν την επισημείωση της Χάγης (Apostille), ή προξενική θεώρηση και δεν έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο.¹³⁰

Σε περίπτωση μη υποβολής ενός ή περισσότερων από τα ως άνω στοιχεία και δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή, πλην της πρωτότυπης εγγύησης συμμετοχής, η αναθέτουσα αρχή δύναται να ζητήσει τη συμπλήρωση και υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 102 του Ν.4412/2016.

Στα αλλοδαπά δημόσια έγγραφα και δικαιολογητικά εφαρμόζεται η Συνθήκη της Χάγης της 5ης.10.1961, που κυρώθηκε με τον Ν. 1497/1984 (Α'188), εφόσον συντάσσονται σε κράτη που έχουν προσχωρήσει στην ως άνω Συνθήκη, άλλως φέρουν προξενική θεώρηση. Απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης (με Apostille ή Προξενική Θεώρηση) αλλοδαπά δημόσια έγγραφα όταν καλύπτονται από διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες που έχει συνάψει η Ελλάδα (ενδεικτικά «Σύμβαση νομικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας και Κύπρου – 05.03.1984» (κυρωτικός Ν.1548/1985, «Σύμβαση περί απαλλαγής από την επικύρωση ορισμένων πράξεων και εγγράφων – 15.09.1977» (κυρωτικός Ν.4231/2014)). Επίσης, απαλλάσσονται από την απαίτηση επικύρωσης ή παρόμοιας διατύπωσης δημόσια έγγραφα που εκδίδονται από τις αρχές κράτους μέλους που υπάγονται στον Καν ΕΕ 2016/1191 για την απλούστευση των απαιτήσεων για την υποβολή ορισμένων δημοσίων εγγράφων στην ΕΕ, όπως, ενδεικτικά, το λευκό ποινικό μητρώο, υπό τον όρο ότι τα σχετικά με το γεγονός αυτό δημόσια έγγραφα εκδίδονται για πολίτη της Ένωσης από τις αρχές του κράτους μέλους της ιθαγένειάς του.

Οι πρωτότυπες εγγυήσεις συμμετοχής, πλην των εγγυήσεων που εκδίδονται ηλεκτρονικά, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του παρόντος διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, το αργότερο πριν την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών που ορίζεται στην παρ. 3.1 της παρούσας, άλλως η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη μετά από γνώμη της Επιτροπής Διαγωνισμού.

Η προσκόμιση των εγγυήσεων συμμετοχής πραγματοποιείται είτε με κατάθεση του ως άνω φακέλου στην υπηρεσία πρωτοκόλλου της αναθέτουσας αρχής, είτε με την αποστολή του ταχυδρομικώς, επί αποδείξει. Το βάρος απόδειξης της έγκαιρης προσκόμισης το φέρει ο οικονομικός φορέας. Το εμπρόθεσμο αποδεικνύεται με την επίκληση του αριθμού πρωτοκόλλου ή την προσκόμιση του σχετικού αποδεικτικού αποστολής κατά περίπτωση.

Στην περίπτωση που επιλεγεί η αποστολή του φακέλου της εγγύησης συμμετοχής ταχυδρομικώς, ο οικονομικός φορέας αναρτά, εφόσον δεν διαθέτει αριθμό έγκαιρης

128 Πρβλ. άρθρο 13, παρ. 1.3.2 της ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.

129 Ενδεικτικά συμβολαιογραφικές ένορκες βεβαιώσεις ή λοιπά συμβολαιογραφικά έγγραφα.

130 Πρβλ. άρθρο 13 παρ. 1.6 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.

εισαγωγής του φακέλου του στο πρωτόκολλο της αναθέτουσας αρχής, το αργότερο έως την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης των προσφορών, μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία», το σχετικό αποδεικτικό στοιχείο προσκόμισης (αποδεικτικό κατάθεσης σε υπηρεσίες ταχυδρομείου- ταχυμεταφορών), προκειμένου να ενημερώσει την αναθέτουσα αρχή περί της τήρησης της υποχρέωσής του σχετικά με την (εμπρόθεσμη) προσκόμιση της εγγύησης συμμετοχής του στον παρόντα διαγωνισμό.

Η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» δεν φέρει ευθύνη για τυχόν ελλείψεις του περιεχομένου των φακέλων που αποστέλλονται ταχυδρομικά ούτε για καθυστερήσεις στην άφιξή τους. Δεν θα παραληφθούν φάκελοι ή άλλα έγγραφα από οποιοδήποτε ταχυδρομικό κατάστημα, ακόμα κι αν η «Εγνατία Οδός Α.Ε.» ειδοποιηθεί εγκαίρως.

Στον φάκελο πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς τα ακόλουθα:

<p>Προς «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.»</p> <p>Πρόεδρο της Επιτροπής Διαγωνισμού</p> <p>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ</p> <p>ΤΟΥ ..... (στοιχεία του διαγωνιζόμενου -επωνυμία, οδός, αριθμός, Τ.Κ., πόλη, τηλέφωνο, fax και e-mail και σε περίπτωση ένωσης τα στοιχεία όλων των μελών της)</p> <p>Σύμβαση με τίτλο: «Συμφωνία – Πλαίσιο για τις υπηρεσίες λειτουργίας και υποστήριξης σταθμών διοδίων της “Εγνατία Οδός Α.Ε.” – Κωδ. αναφοράς 6123</p> <p>με αναθέτουσα αρχή: «ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.» και</p> <p>ημερομηνία λήξης προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής προσφορών: 22.07.2024.</p>

2.4.3 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής- Τεχνική Προσφορά»

2.4.3.1 Περιεχόμενα Φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»

Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν ¹³¹ με ποινή αποκλεισμού τα ακόλουθα υπό α και β στοιχεία:

α) το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), όπως προβλέπεται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 79 του Ν.4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ, σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου,

β) την εγγύηση συμμετοχής, όπως προβλέπεται στο άρθρο 72 του Ν.4412/2016 και τις παρ. 2.1.5 και 2.2.2 αντίστοιχα της παρούσας Διακήρυξης.

Οι προσφέροντες συμπληρώνουν το σχετικό υπόδειγμα ΕΕΕΣ, το οποίο έχει αναρτηθεί, σε μορφή αρχείων τύπου XML και PDF, στη Διαδικτυακή Πύλη (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της Διακήρυξης.

Η συμπλήρωσή του δύναται να πραγματοποιηθεί με χρήση του υποσυστήματος Promitheus ESPDint, προσβάσιμου μέσω της Διαδικτυακής Πύλης (www.promitheus.gov.gr) του ΟΠΣ ΕΣΗΔΗΣ, ή άλλης σχετικής συμβατής πλατφόρμας υπηρεσιών διαχείρισης ηλεκτρονικών ΕΕΕΣ. Οι Οικονομικοί Φορείς δύναται για αυτό το σκοπό να αξιοποιήσουν το αντίστοιχο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο XML που αποτελεί επικουρικό στοιχείο των εγγράφων της σύμβασης.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες ενός ή περισσότερων φορέων, υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ κάθε φορέα, στις ικανότητες του οποίου στηρίζεται, σύμφωνα με τις παρ. 2.2.6.1 και 2.2.7 της παρούσας.

¹³¹ Πρβλ. άρθρο 93 του Ν.4412/2016.

Στην περίπτωση που προσφέρων οικονομικός φορέας δηλώνει στο ΕΕΕΣ την πρόθεσή του για ανάθεση υπεργολαβίας, υποβάλλει μαζί με το δικό του ΕΕΕΣ και το ΕΕΕΣ του υπεργολάβου κατά περίπτωση, σύμφωνα με τις παρ. 2.2.6.2 και 2.2.7 της παρούσας.

Το συμπληρωμένο από τον Οικονομικό Φορέα ΕΕΕΣ, καθώς και η τυχόν συνοδευτική αυτού υπεύθυνη δήλωση, υποβάλλονται σύμφωνα με την περίπτωση δ' της παρ. 2.4.2.5 της παρούσας, σε ψηφιακά υπογεγραμμένο ηλεκτρονικό αρχείο με μορφότυπο PDF.

2.4.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών

Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην παρ. 2.3 της παρούσας Διακήρυξης.

- i. Ο ηλεκτρονικός υποφάκελος «Οικονομική Προσφορά» περιέχει το ψηφιακά υπογεγραμμένο αρχείο pdf, το οποίο παράγεται από το υποσύστημα, αφού συμπληρωθούν καταλλήλως οι σχετικές φόρμες σύμφωνα με την παρ. 2.4.2.4 της παρούσας.

Στην ηλεκτρονική φόρμα οικονομικής προσφοράς του ΕΣΗΔΗΣ αναγράφονται τα ποσά προσφοράς (σε ευρώ) κάθε ομάδας εργασιών και το συνολικό ποσό προσφοράς, αριθμητικά και ολογράφως. Η συμπλήρωση των ποσών σε όλες τις ομάδες εργασιών (παρ. 1.3.1 της παρούσας) είναι υποχρεωτική, επί ποινή αποκλεισμού.

- ii. Η Οικονομική Προσφορά υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπο σε περίπτωση νομικού προσώπου και σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας, είτε από όλα τα μέλη της νομίμως εκπροσωπούμενα, είτε από τον ορισθέντα Κοινό Εκπρόσωπο.

Απαγορεύεται η εκπροσώπηση δύο ή περισσότερων Προσφερόντων ή μελών Ενώσεων από τον ίδιο εκπρόσωπο.

Επίσης, ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές που:

- α) υποβάλλονται από προσφέροντες οι οποίοι δεν διαθέτουν τα απαιτούμενα προσόντα,
- β) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα,
- γ) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή (προσφερόμενο ποσό), με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016 και
- δ) το προσφερόμενο συνολικό ποσό υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της συμφωνίας - πλαίσιο (παρ. 1.3 της παρούσας).¹³²

- iii Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης και σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 3.8 της παρούσας.¹³³

Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα από το σύστημα.

Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια της συμφωνίας - πλαίσιο και δεν αναπροσαρμόζονται.

- iv. Καθώς στις οικονομικές προσφορές τα προσφερόμενα ποσοστά έκπτωσης ανά ομάδα εργασιών, έχουν αποτυπωθεί έμμεσα στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του συστήματος, για την Οικονομική Προσφορά του προσωρινού Αναδόχου από τα ποσά προσφοράς των επιμέρους ομάδων εργασιών θα προκύψουν τα αντίστοιχα επιμέρους ποσοστά έκπτωσης κάθε ομάδας με βάση τους αντίστοιχους επιμέρους προϋπολογισμούς ανά ομάδα εργασιών, με στρογγυλοποίηση στο δεύτερο δεκαδικό ψηφίο [Εομ i = (1 – π.πρ.ομ i / Π.Δ.ομ i) x 100 *]. Τα ποσοστά αυτά θα χρησιμοποιηθούν στους υπολογισμούς των αμοιβών των επιμέρους

¹³² Πρβλ άρθρου 26, παρ. 4 του Ν. 4412/2016.

¹³³ Πρβλ άρθρου 95, παρ. 5, περ. α' του Ν. 4412/2016.

συμβάσεων (σύμφωνα με την παρ. 3.8.1 της παρούσας). Οι ανωτέρω υπολογισμοί θα γίνουν από την Επιτροπή Διαγωνισμού και θα συμπεριληφθούν στο Πρακτικό ΙΙ.

- * όπου: Εομ i = επιμέρους ποσοστό έκπτωσης ομάδας i
 Π.Δ.ομ i = επιμέρους Προϋπολογισμός Δημοπράτησης ομάδας i
 π.πρ.ομ i = επιμέρους ποσό προσφοράς αναδόχου ομάδας i.

2.4.5 Χρόνος ισχύος των προσφορών¹³⁴

Οι υποβαλλόμενες προσφορές ισχύουν και δεσμεύουν τους οικονομικούς φορείς για διάστημα **δώδεκα (12) μηνών** από την επομένη της καταληκτικής ημερομηνίας παραλαβής (ηλεκτρονικής υποβολής) των προσφορών της παρ. 1.5 της παρούσας Διακήρυξης.

Προσφορά η οποία ορίζει χρόνο ισχύος μικρότερο από τον ανωτέρω προβλεπόμενο απορρίπτεται.

Η ισχύς της προσφοράς μπορεί να παρατείνεται εγγράφως, εφόσον τούτο ζητηθεί από την αναθέτουσα αρχή, πριν από τη λήξη της, κατ' ανώτατο όριο για χρονικό διάστημα ίσο με την προβλεπόμενη ως άνω αρχική διάρκεια. Σε περίπτωση αιτήματος της αναθέτουσας αρχής για παράταση της ισχύος της προσφοράς, οι προσφορές των οικονομικών φορέων, που αποδέχτηκαν την παράταση, πριν τη λήξη ισχύος των προσφορών τους, οι προσφορές ισχύουν και τους δεσμεύουν για το επιπλέον αυτό χρονικό διάστημα.

Μετά τη λήξη και του παραπάνω ανώτατου χρονικού ορίου παράτασης ισχύος της προσφοράς, τα αποτελέσματα της διαδικασίας ανάθεσης ματαιώνονται, εκτός αν η αναθέτουσα αρχή κρίνει, κατά περίπτωση, αιτιολογημένα, ότι η συνέχιση της διαδικασίας εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, οπότε οι οικονομικοί φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία μπορούν να επιλέξουν είτε να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς και της εγγύησης συμμετοχής τους, εφόσον τους ζητηθεί πριν την πάροδο του ανωτέρω ανώτατου ορίου παράτασης, είτε όχι. Στην τελευταία περίπτωση, η διαδικασία συνεχίζεται με όσους παρέτειναν τις προσφορές τους και αποκλείονται οι λοιποί οικονομικοί φορείς.

Σε περίπτωση που λήξει ο χρόνος ισχύος των προσφορών και δεν ζητηθεί παράταση της προσφοράς, η αναθέτουσα αρχή δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της, εφόσον η εκτέλεση της σύμβασης εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, να ζητήσει εκ των υστέρων από τους οικονομικούς φορείς που συμμετέχουν στη διαδικασία να παρατείνουν τον χρόνο ισχύος της προσφοράς τους.¹³⁵

2.4.6 Λόγοι απόρριψης προσφορών¹³⁶

Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, προσφορά:

- α) η οποία, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν. 4412/2016 περί συμπλήρωσης, αποκλίνει από απαραίτατους όρους περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται στην παρούσα και συγκεκριμένα στις παρ. 2.4.1 (Έγκυρη συμμετοχή - Γενικοί όροι υποβολής προσφορών), 2.4.2 (Χρόνος και τρόπος υποβολής προσφορών), 2.4.3 (Περιεχόμενο Φακέλων «Δικαιολογητικά Συμμετοχής»), 2.4.4 (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών), 2.4.5 (Χρόνος ισχύος προσφορών), 3.1 (Αποσφράγιση και αξιολόγηση /έλεγχος προσφορών), 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου) της παρούσας,¹³⁷
- β) η οποία περιέχει ατελείς, ελλείψεις, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτές δεν επιδέχονται συμπλήρωση, διόρθωση, αποσαφήνιση ή διευκρίνιση ή, εφόσον επιδέχονται, δεν έχουν αποκατασταθεί από τον προσφέροντα, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα το άρθρο 102 του Ν. 4412/2016 και την παρ. 3.1.2 της παρούσας Διακήρυξης,

¹³⁴ Πρβλ άρθρο 97 του Ν.4412/2016.

¹³⁵ Πρβλ. άρθρο 97, παρ.4 του Ν.4412/2016.

¹³⁶ Άρθρο 91 του Ν.4412/2016.

¹³⁷ Πρβλ άρθρα 92 έως 97, το άρθρο 100 καθώς και τα άρθρα 102 έως 104 του Ν.4412/16.

- γ) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από την αναθέτουσα αρχή σύμφωνα με την παρ. 3.1.2 της παρούσας και τα άρθρα 102 και 103 του Ν.4412/2016,
- δ) η οποία είναι εναλλακτική προσφορά,
- ε) η οποία υποβάλλεται από έναν προσφέροντα που έχει υποβάλλει δύο ή περισσότερες προσφορές. (Ο περιορισμός αυτός ισχύει, υπό τους όρους της παρ. 2.2.3.3 περ.γ της παρούσας (περ. γ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του Ν.4412/2016) και στην περίπτωση ενώσεων οικονομικών φορέων με κοινά μέλη, καθώς και στην περίπτωση οικονομικών φορέων που συμμετέχουν είτε αυτοτελώς είτε ως μέλη ενώσεων),
- στ) η οποία είναι υπό αίρεση,
- ζ) η οποία θέτει όρο αναπροσαρμογής,
- η) για την οποία ο προσφέρων δεν παράσχει, εντός αποκλειστικής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτόν σχετικής πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, εξηγήσεις αναφορικά με την τιμή ή το κόστος που προτείνει σε αυτήν, στην περίπτωση που η προσφορά του φαίνεται ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με τις υπηρεσίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 88 του Ν.4412/2016,
- θ) εφόσον διαπιστωθεί ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλή διότι δεν συμμορφώνεται με τις ισχύουσες υποχρεώσεις της παρ. 2 του άρθρου 18 του Ν.4412/2016,
- ι) η οποία παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης,
- ια) η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της παρούσας Διακήρυξης, εφόσον αυτές δεν θεραπευτούν από τον προσφέροντα με την υποβολή ή τη συμπλήρωσή τους, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας, σύμφωνα με τα άρθρα 102 και 103 του Ν.4412/2016,
- ιβ) εάν από τα δικαιολογητικά του άρθρου 103 του Ν. 4412/2016, που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παρ. 2.2.3 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παρ. 2.2.4 & 2.2.5, περί κριτηρίων επιλογής,
- ιγ) εάν κατά τον έλεγχο των ως άνω δικαιολογητικών του άρθρου 103 του Ν.4412/2016, διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν, σύμφωνα με το άρθρο 79 του Ν. 4412/2016, είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή ότι έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία.

3. ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ

3.1 Αποσφράγιση και αξιολόγηση (έλεγχος) προσφορών

3.1.1 Ηλεκτρονική αποσφράγιση προσφορών¹³⁸

Η έναρξη της δημόσιας συνεδρίασης κηρύσσεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Διαγωνισμού κατά την ημερομηνία και ώρα που αναφέρεται παρακάτω (παρ. 3.1.1.α), στα γραφεία της «Εγνατία Οδός Α.Ε.», στο ισόγειο του κτιρίου Μποτζώρλος ΙΙ, στο 6^ο χιλ. Θεσσαλονίκης-Θέρμης, οπότε η Επιτροπή Διαγωνισμού παραλαμβάνει τους φακέλους συμμετοχής σε έντυπη μορφή που τυχόν κατατέθηκαν ή υποβλήθηκαν ταχυδρομικά στην Υπηρεσία Πρωτοκόλλου της Εταιρείας.

Το πιστοποιημένο στο ΕΣΗΔΗΣ, για την αποσφράγιση των προσφορών αρμόδιο όργανο της Αναθέτουσας Αρχής, ήτοι η επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης¹³⁹, **εφεξής Επιτροπή Διαγωνισμού**, προβαίνει στην έναρξη της διαδικασίας ηλεκτρονικής αποσφράγισης των φακέλων των προσφορών, κατά το άρθρο 100 του Ν.4412/2016, ως εξής:

- Ηλεκτρονική Αποσφράγιση του (υπό)φακέλου «Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και του (υπό)φακέλου «Οικονομική Προσφορά»¹⁴⁰, την **Παρασκευή, 26 Ιουλίου 2024** και ώρα **11:00**.¹⁴¹

Στο στάδιο αυτό τα στοιχεία των προσφορών που αποσφραγίζονται είναι προσβάσιμα μόνο στα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού και την Αναθέτουσα Αρχή.

3.1.2 Αξιολόγηση (έλεγχος) προσφορών

Μετά την κατά περίπτωση ηλεκτρονική αποσφράγιση των προσφορών η Αναθέτουσα Αρχή προβαίνει στην αξιολόγηση / έλεγχο αυτών μέσω των αρμόδιων πιστοποιημένων στο ΕΣΗΔΗΣ οργάνων της¹⁴², εφαρμοζόμενων κατά τα λοιπά των κειμένων διατάξεων.

Η αναθέτουσα αρχή, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας, ζητά από τους προσφέροντες οικονομικούς φορείς, όταν οι πληροφορίες ή η τεκμηρίωση που πρέπει να υποβάλλονται είναι ή εμφανίζονται ελλιπείς ή λανθασμένες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο ΕΕΕΣ, ή όταν λείπουν συγκεκριμένα έγγραφα, να υποβάλλουν, να συμπληρώνουν, να αποσαφηνίζουν ή να ολοκληρώνουν τις σχετικές πληροφορίες ή τεκμηρίωση, εντός προθεσμίας όχι μικρότερης των δέκα (10) ημερών και όχι μεγαλύτερης των είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης σε αυτούς της σχετικής πρόσκλησης. Η συμπλήρωση ή η αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα και ότι αφορά σε στοιχεία ή δεδομένα, των οποίων είναι αντικειμενικά εξακριβώσιμος ο προγενέστερος χαρακτήρας σε σχέση με το πέρας της καταληκτικής προθεσμίας παραλαβής προσφορών. Τα ανωτέρω ισχύουν κατ' αναλογίαν και για τυχόν ελλείψεις δηλώσεις, υπό την προϋπόθεση ότι βεβαιώνουν γεγονότα αντικειμενικής εξακριβώσιμα.^{143 144}

¹³⁸ Βλ. ιδίως παρ. 6 του άρθρου 100 και ΥΑ 56902/215 «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)» (άρθρο 16).

¹³⁹ Επισημαίνεται ότι, ως προς τις προθεσμίες για την ολοκλήρωση των ενεργειών της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 221Α του Ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 40 του Ν.4782/21.

¹⁴⁰ Πρβλ. άρθρο 101 "Αντιστροφή σταδίων αξιολόγησης στην ανοικτή διαδικασία" του Ν.4412/2016.

¹⁴¹ Επισημαίνεται ότι, ως προς τις προθεσμίες για την ολοκλήρωση των ενεργειών της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 221Α του Ν. 4412/2016.

¹⁴² Στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, τα όργανα που γνωμοδοτούν προς τα αποφαινόμενα όργανα ((επιτροπή διενέργειας/επιτροπή αξιολόγησης) ελέγχουν, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 221 του Ν.4412/2016, την καταλληλότητα των προσφερόντων, αξιολογούν τις προσφορές, εισηγούνται τον αποκλεισμό τους από τη διαδικασία, την απόρριψη των προσφορών, την κατακύρωση των αποτελεσμάτων, την αποδέσμευση ή κατάπτωση των εγγυήσεων, την ματαίωση της διαδικασίας και γνωμοδοτούν για κάθε άλλο θέμα που ανακύπτει κατά τη διαδικασία ανάθεσης.

¹⁴³ Πρβλ. άρθρο 102 του Ν.4412/2016. Πρβλ και έκθεση συνεπειών ρυθμίσεων επί του ως άνω άρθρου 42 του Ν.4781/2021.

¹⁴⁴ Πρβλ. άρθρα 100 του Ν. 4412/2016, σε συνδυασμό με άρθρο 16 παρ. 3.2 της «ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες»

Ειδικότερα:

- α) Η Επιτροπή Διαγωνισμού εξετάζει αρχικά την υποβολή της εγγύησης συμμετοχής, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 72. Σε περίπτωση παράλειψης υποβολής, είτε της εγγύησης συμμετοχής ηλεκτρονικής έκδοσης, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής προσφορών, είτε του πρωτοτύπου της έντυπης εγγύησης συμμετοχής, μέχρι την ημερομηνία και ώρα αποσφράγισης, η Επιτροπή Διαγωνισμού συντάσσει πρακτικό, με το οποίο εισηγείται την απόρριψη της προσφοράς ως απαράδεκτης.
Στη συνέχεια εκδίδεται από την αναθέτουσα αρχή απόφαση, με την οποία επικυρώνεται το ανωτέρω πρακτικό. Η απόφαση απόρριψης της προσφοράς του παρόντος εδαφίου εκδίδεται πριν από την έκδοση οποιασδήποτε άλλης απόφασης σχετικά με την αξιολόγηση των προσφορών της οικείας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης και κοινοποιείται σε όλους τους προσφέροντες, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ.
Κατά της εν λόγω απόφασης χωρεί προδικαστική προσφυγή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 3.4 της παρούσας.
Η αναθέτουσα αρχή επικοινωνεί παράλληλα με τους φορείς που φέρονται να έχουν εκδώσει τις εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.¹⁴⁵
- β) Μετά την έκδοση της ανωτέρω απόφασης η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει αρχικά στον έλεγχο των δικαιολογητικών συμμετοχής, με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρου 72 του Ν.4412/2016, περί παράλειψης προσήκουσας προσκόμισης εγγύησης συμμετοχής. Ο έλεγχος γίνεται σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Διακήρυξης και ολοκληρώνεται με την καταχώριση σε πρακτικό (Πρακτικό Ι) των προσφερόντων, των αποτελεσμάτων του ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής. Επίσης, καταχωρεί την αιτιολογημένη κρίση της Επιτροπής για την απόρριψη όσων προσφορών δεν πληρούν τους όρους και τις απαιτήσεις της Διακήρυξης και την αποδοχή όσων προσφορών αντίστοιχα πληρούν τα ανωτέρω στο Πρακτικό.¹⁴⁶
- γ) Στη συνέχεια, η Επιτροπή Διαγωνισμού προβαίνει στην αξιολόγηση / στον έλεγχο των οικονομικών προσφορών των προσφερόντων, των οποίων τα δικαιολογητικά συμμετοχής κρίθηκαν αποδεκτά, συντάσσει Πρακτικό (ή ολοκληρώνει το Πρακτικό Ι της ανωτέρω παρ. β) στο οποίο καταχωρίζονται οι οικονομικές προσφορές κατά σειρά μειοδοσίας και εισηγείται αιτιολογημένα την αποδοχή ή απόρριψή τους, την κατάταξη των προσφορών και την ανάδειξη του προσωρινού αναδόχου.

3.1.2.1 Προθεσμίες για την ολοκλήρωση των επιμέρους σταδίων¹⁴⁷

1. Όλες οι ενέργειες των ανωτέρω παραγράφων, που αφορούν στην Επιτροπή Διαγωνισμού, ολοκληρώνονται εντός είκοσι (20) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία της αποσφράγισης των προσφορών. Η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου αναστέλλεται σε περίπτωση εφαρμογής των άρθρων 102¹⁴⁸ και 103¹⁴⁹ του Ν.4412/2016, για χρονικό διάστημα ίσο με το διάστημα ενεργείας της αναθέτουσας αρχής ή των οικονομικών φορέων ή, σε περίπτωση που δεν λάβει χώρα ενέργεια από μέρους των οικονομικών φορέων, για όσο χρονικό διάστημα χορηγήθηκε από την αναθέτουσα αρχή για τις ενέργειες αυτές.
2. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παρ. 1 μπορούν να αναστέλλονται μέχρι και το διπλάσιό τους με απόφαση του αποφαινόμενου οργάνου της αναθέτουσας αρχής, αν συντρέχουν εξαιρετικές περιστάσεις ή αν υποβληθείσες προσφορές ελέγχονται ως ασυνήθιστα χαμηλές σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 88 "Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές" του Ν.4412/2016.
3. Η υπέρβαση των προθεσμιών των παρ. 1 και 2 συνεπάγεται για τα μέλη της Επιτροπής Διαγωνισμού τη μη καταβολή της αποζημίωσης της παρ. 12 του άρθρου 221.

¹⁴⁵ Πρβλ άρθρο 72, παρ. 13 του Ν.4412/2016.

¹⁴⁶ Η αναθέτουσα αρχή δύναται να εγκρίνει το πρακτικό αυτό με εσωτερική της απόφαση.

¹⁴⁷ Πρβλ. άρθρο 221Α του Ν.4412/2016.

¹⁴⁸ Άρθρο 102 "Συμπλήρωση - αποσαφήνιση πληροφοριών και δικαιολογητικών".

¹⁴⁹ Άρθρο 103 "Πρόσκληση για υποβολή δικαιολογητικών".

4. Η παρ. 3 δεν εφαρμόζεται αν η υπέρβαση των προθεσμιών της παρ. 1 οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας.

3.1.2.2 Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές

Εάν οι προσφορές φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, η αναθέτουσα αρχή απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, να εξηγήσουν την τιμή (ποσό) ή το κόστος που προτείνουν στην προσφορά τους, εντός αποκλειστικής προθεσμίας, κατά ανώτατο όριο είκοσι (20) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται τα άρθρα 88¹⁵⁰ και 89¹⁵¹ του Ν.4412/2016.¹⁵² Εάν τα παρεχόμενα στοιχεία δεν εξηγούν κατά τρόπο ικανοποιητικό το χαμηλό επίπεδο της τιμής ή του κόστους που προτείνεται, η προσφορά απορρίπτεται ως μη κανονική.

3.1.2.3 Ισότιμες προσφορές

Στην περίπτωση ισότιμων προσφορών η αναθέτουσα αρχή επιλέγει τον ανάδοχο με κλήρωση μεταξύ των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν ισότιμες προσφορές. Η κλήρωση γίνεται ενώπιον της Επιτροπής του Διαγωνισμού και παρουσία των οικονομικών φορέων που υπέβαλαν τις ισότιμες προσφορές,¹⁵³ με τρόπο που διασφαλίζει τη διαφάνεια της διαδικασίας.¹⁵⁴

3.1.2.4 Στη συνέχεια, εφόσον το αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής εγκρίνει τα ανωτέρω πρακτικά (ή το ενιαίο Πρακτικό Ι) εκδίδεται απόφαση για τα αποτελέσματα όλων των ανωτέρω σταδίων¹⁵⁵ («Δικαιολογητικά Συμμετοχής» και «Οικονομική Προσφορά») και η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί εγγράφως, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, τον πρώτο σε κατάταξη μειοδότη στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινός ανάδοχος») να υποβάλει τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 103 και την παρ. 3.2 της παρούσας, περί πρόσκλησης για υποβολή δικαιολογητικών. Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών (ή του ενιαίου Πρακτικού Ι) δεν κοινοποιείται στους προσφέροντες και ενσωματώνεται στην απόφαση κατακύρωσης.

3.2 Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου¹⁵⁶ - Δικαιολογητικά προσωρινού αναδόχου

Μετά την αξιολόγηση (έλεγχο) των προσφορών και την έκδοση της απόφασης της ανωτέρω παρ. 3.1.2 της παρούσας, η αναθέτουσα αρχή αποστέλλει σχετική ηλεκτρονική πρόσκληση στον προσφέροντα, στον οποίο πρόκειται να γίνει η κατακύρωση («προσωρινό ανάδοχο»), μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ και τον καλεί να υποβάλει εντός προθεσμίας, δέκα (10) ημερών¹⁵⁷ από την κοινοποίηση της σχετικής έγγραφης ειδοποίησης σε αυτόν, τα αποδεικτικά έγγραφα νομιμοποίησης και τα πρωτότυπα ή αντίγραφα, που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 11 του Ν. 2690/1999 (Α' 74), όλων των δικαιολογητικών που περιγράφονται στην παρ. 2.2.7.2 της παρούσας Διακήρυξης, ως αποδεικτικά στοιχεία για τη μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παρ. 2.2.3 της Διακήρυξης, καθώς και για την πλήρωση των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής των παρ. 2.2.4 ως και 2.2.6 αυτής.¹⁵⁸

150 Άρθρο 88 "Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές" του Ν.4412/2016.

151 Άρθρο 89 " Δικαιολογητικά σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές" του Ν.4412/2016.

152 Σε κάθε περίπτωση η κρίση της αναθέτουσας αρχής σχετικά με τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές και την αποδοχή ή όχι των σχετικών εξηγήσεων εκ μέρους των προσφερόντων ενσωματώνεται στην κατωτέρω ενιαία απόφαση.

153 Πρβλ. άρθρο 90, παρ. 1 του Ν.4412/2016.

154 Επισημαίνεται ότι τα αποτελέσματα της κλήρωσης ενσωματώνονται ομοίως στην ως κατωτέρω ενιαία απόφαση.

155 Πρβλ. άρθρο 100, παρ. 2 του Ν.4412/2016

156 Πρβλ. άρθρο 103 του Ν.4412/2016.

157 Δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δέκα (10) ούτε μεγαλύτερη των είκοσι (20) ημερών (άρθρου 103, παρ. 1, του Ν.4412/2016). Η εν λόγω προθεσμία αποσκοπεί στην υποβολή από τον προσωρινό ανάδοχο επίκαιρων αποδεικτικών μέσων' η Α.Α. δύναται, αν στις ειδικές διατάξεις που διέπουν την έκδοση των δικαιολογητικών δεν προβλέπεται χρόνος ισχύος τους, να θέσει με τη διακήρυξη συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, σε σχέση με την ημερομηνία της πρόσκλησης, εντός του οποίου θα πρέπει να εκδίδονται πχ. ενός μηνός.

158 Πρβλ. άρθρο 103, παρ.1 του Ν.4412/2016.

Ειδικότερα, το σύνολο των στοιχείων και δικαιολογητικών της ως άνω παραγράφου αποστέλλονται από αυτόν σε μορφή ηλεκτρονικών αρχείων με μορφότυπο PDF, σύμφωνα με τα ειδικώς οριζόμενα στην παρ. 2.4.2.5 της παρούσας.

Εντός της προθεσμίας υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης και το αργότερο έως την τρίτη εργάσιμη ημέρα από την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης, προσκομίζονται με ευθύνη του οικονομικού φορέα, στην αναθέτουσα αρχή, σε έντυπη μορφή και σε κλειστό φάκελο, στον οποίο αναγράφεται ο αποστολέας, τα στοιχεία του Διαγωνισμού και ως παραλήπτης η Επιτροπή Διαγωνισμού, τα στοιχεία και δικαιολογητικά, τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε έντυπη μορφή (ως πρωτότυπα ή ακριβή αντίγραφα), σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις διατάξεις της ως άνω παρ. 2.4.2.5.¹⁵⁹

Αν δεν προσκομισθούν τα παραπάνω δικαιολογητικά ή υπάρχουν ελλείψεις σε αυτά που υποβλήθηκαν, η αναθέτουσα αρχή καλεί τον προσωρινό ανάδοχο να προσκομίσει τα ελλείποντα δικαιολογητικά ή να συμπληρώσει τα ήδη υποβληθέντα ή να παράσχει διευκρινήσεις, με την έννοια του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, εντός δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση της σχετικής πρόσκλησης σε αυτόν.

Ο προσωρινός ανάδοχος δύναται να υποβάλει αίτημα, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού διαγωνισμού στο ΕΣΗΔΗΣ, προς την αναθέτουσα αρχή, για παράταση της ως άνω προθεσμίας, συνοδευόμενο από αποδεικτικά έγγραφα περί αίτησης χορήγησης δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή παρατείνει την προθεσμία υποβολής αυτών, για όσο χρόνο απαιτηθεί για τη χορήγησή τους από τις αρμόδιες δημόσιες αρχές. Ο προσωρινός ανάδοχος μπορεί να αξιοποιεί τη δυνατότητα αυτή τόσο εντός της αρχικής προθεσμίας για την υποβολή δικαιολογητικών όσο και εντός της προθεσμίας για την προσκόμιση ελλειπόντων ή τη συμπλήρωση ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών, κατά την έννοια του άρθρου 102 του Ν. 4412/2016, ως ανωτέρω προβλέπεται.

Η παρούσα ρύθμιση εφαρμόζεται αναλόγως και όταν η αναθέτουσα αρχή ζητήσει την προσκόμιση των δικαιολογητικών κατά τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής και πριν από το στάδιο κατακύρωσης, κατ' εφαρμογή της διάταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 79 του Ν. 4412/2016, τηρουμένων των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.¹⁶⁰

Η προσφορά του προσωρινού αναδόχου απορρίπτεται, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγύηση συμμετοχής του και η κατακύρωση γίνεται στον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά κατά σειρά μειοδοσίας, τηρουμένης της ανωτέρω διαδικασίας, εάν:

- i) κατά τον έλεγχο των παραπάνω δικαιολογητικών διαπιστωθεί ότι τα στοιχεία που δηλώθηκαν με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), είναι εκ προθέσεως απατηλά, ή έχουν υποβληθεί πλαστά αποδεικτικά στοιχεία, ή
- ii) δεν υποβληθούν στο προκαθορισμένο χρονικό διάστημα τα απαιτούμενα πρωτότυπα ή αντίγραφα των παραπάνω δικαιολογητικών, ή
- iii) από τα δικαιολογητικά που προσκομίσθηκαν νομίμως και εμπροθέσμως, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού σύμφωνα με την παρ. 2.2.3 (λόγοι αποκλεισμού) ή η πλήρωση μιας ή περισσοτέρων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής σύμφωνα με τις παρ. 2.2.4 έως 2.2.6 (κριτήρια ποιοτικής επιλογής) της παρούσας.

Σε περίπτωση έγκαιρης και προσηκούσας ενημέρωσης της αναθέτουσας αρχής για μεταβολές στις προϋποθέσεις, τις οποίες ο προσωρινός ανάδοχος είχε δηλώσει με το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ότι πληροί, οι οποίες μεταβολές επήλθαν ή για τις οποίες μεταβολές έλαβε γνώση μετά την δήλωση και μέχρι την ημέρα της σύναψης της σύμβασης (οφινγενείς μεταβολές), δεν καταπίπτει υπέρ της Αναθέτουσας Αρχής η εγγύηση συμμετοχής του.¹⁶¹

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν υποβάλλει αληθή ή ακριβή δήλωση ή δεν προσκομίσει ένα ή περισσότερα από τα απαιτούμενα έγγραφα και δικαιολογητικά ή δεν αποδειξει ότι:

¹⁵⁹ Πρβλ άρθρο 17 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

¹⁶⁰ Πρβλ. άρθρο 103, παρ. 2 του Ν. 4412/2016.

¹⁶¹ Πρβλ. άρθρο 104 παρ. 2 και 3 του Ν. 4412/2016.

- α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις της παρ. 2.2.3 της παρούσας Διακήρυξης και
- β) πληροί τα σχετικά κριτήρια ποιοτικής επιλογής τα οποία έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις παρ. 2.2.4 - 2.2.6 της παρούσας Διακήρυξης, η διαδικασία ματαιώνεται.

Η διαδικασία ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών ολοκληρώνεται με τη σύνταξη πρακτικού (Πρακτικού ΙΙ) από την Επιτροπή του Διαγωνισμού, στο οποίο αναγράφεται η τυχόν συμπλήρωση δικαιολογητικών σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω¹⁶² (παρ. 3.1.2), και την διαβίβασή του στο αποφαινόμενο όργανο της αναθέτουσας αρχής για την λήψη απόφασης είτε για την κατακύρωση της σύμβασης είτε για τη ματαίωση της διαδικασίας.

Επισημαίνεται ότι, η αναθέτουσα αρχή, αιτιολογημένα και κατόπιν γνώμης της αρμόδιας επιτροπής του διαγωνισμού, μπορεί να κατακυρώσει τη σύμβαση για ολόκληρη ή μεγαλύτερη ή μικρότερη ποσότητα παρεχόμενων υπηρεσιών, σύμφωνα με το άρθρο 105, παρ. 1 του Ν.4412/2016.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται - εγκρίνονται με την απόφαση κατακύρωσης.

3.3 Κατακύρωση - Σύναψη συμφωνίας - πλαίσιο – Πρόσκληση για υπογραφή συμφωνίας πλαίσιο – Υπογραφή επιμέρους συμβάσεων

Τα αποτελέσματα του ελέγχου των παραπάνω δικαιολογητικών κατακύρωσης και της εισήγησης της Επιτροπής επικυρώνονται με την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώνεται η απόφαση έγκρισης πρακτικών (ή του ενιαίου Πρακτικού Ι) της παρ. 3.1.2, περ. β & γ της παρούσας Διακήρυξης (άρθρο 100, παρ.2, περ. α & β του Ν. 4412/2016).

Η αναθέτουσα αρχή κοινοποιεί, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», σε όλους τους οικονομικούς φορείς που έλαβαν μέρος στη διαδικασία ανάθεσης, εκτός από όσους αποκλείστηκαν οριστικά δυνάμει της παρ. 3.1.2, περ. β της παρούσας Διακήρυξης (άρθρο 72, παρ.1 του Ν. 4412/2016), την απόφαση κατακύρωσης, στην οποία αναφέρονται υποχρεωτικά οι προθεσμίες για την αναστολή της σύναψης της συμφωνίας – πλαίσιο, σύμφωνα με τα άρθρα 360 έως 372 του Ν.4412/2016, μαζί με αντίγραφο όλων των πρακτικών της διαδικασίας ελέγχου και αξιολόγησης των προσφορών και, επιπλέον, αναρτά τα δικαιολογητικά του προσωρινού αναδόχου στα «Συνημμένα Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού».

Μετά την έκδοση και κοινοποίηση της απόφασης κατακύρωσης οι προσφέροντες λαμβάνουν γνώση των λοιπών συμμετεχόντων στη διαδικασία και των στοιχείων που υποβλήθηκαν από αυτούς, με ενέργειες της αναθέτουσας αρχής.¹⁶³

Κατά της απόφασης κατακύρωσης χωρεί προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, σύμφωνα με την παρ. 3.4 της παρούσας. Δεν επιτρέπεται η άσκηση άλλης διοικητικής προσφυγής κατά της ανωτέρω απόφασης.¹⁶⁴

Η απόφαση κατακύρωσης καθίσταται οριστική, εφόσον συντρέξουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις σωρευτικά:

- α) κοινοποιηθεί η απόφαση κατακύρωσης σε όλους τους οικονομικούς φορείς που δεν έχουν αποκλειστεί οριστικά,
- β) παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης προδικαστικής προσφυγής ή σε περίπτωση άσκησης, παρέλθει άπρακτη η προθεσμία άσκησης αίτησης αναστολής και ακύρωσης κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και σε περίπτωση άσκησης αίτησης αναστολής και ακύρωσης κατά της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ, εκδοθεί απόφαση επ' αυτής, με την επιφύλαξη της χορήγησης προσωρινής διαταγής, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 372 του Ν. 4412/2016,
- γ) ολοκληρωθεί επιτυχώς ο προσυμβατικός έλεγχος από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τα άρθρα 324 έως 327 του Ν. 4700/2020, εφόσον απαιτείται, και

¹⁶² Πρβ. άρθρο 103 παρ. 6 του Ν. 4412/2016.

¹⁶³ Πρβλ άρθρο 100, παρ. 2 του Ν.4412/2016 και άρθρο 16 παρ. 3 ΚΥΑ ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες.

¹⁶⁴ Πρβλ. άρθρο 100 παρ. 2 του Ν. 4412/2016.

- δ) ο προσωρινός ανάδοχος, υποβάλλει, στην περίπτωση που απαιτείται και έπειτα από σχετική πρόσκληση, υπεύθυνη δήλωση, που υπογράφεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 79Α του Ν. 4412/2016, στην οποία δηλώνεται ότι, δεν έχουν επέλθει στο πρόσωπό του οψιγενείς μεταβολές κατά την έννοια του άρθρου 104 του Ν. 4412/2016¹⁶⁵ και μόνον στην περίπτωση του προσυμβατικού ελέγχου ή της άσκησης προδικαστικής προσφυγής κατά της απόφασης κατακύρωσης. Η υπεύθυνη δήλωση ελέγχεται από την αναθέτουσα αρχή και μνημονεύεται στο συμφωνητικό. Εφόσον δηλωθούν οψιγενείς μεταβολές, η δήλωση ελέγχεται από την Επιτροπή Διαγωνισμού, η οποία εισηγείται προς το αρμόδιο αποφαινόμενο όργανο.¹⁶⁶

Περαιτέρω, πριν την υπογραφή της συμφωνίας - πλαίσιο υποβάλλεται η υπεύθυνη δήλωση της Κ.Υ.Α. των Υπουργών Ανάπτυξης και Επικρατείας 20977/23.08.2007 (ΦΕΚ Β' 1673) «περί των Δικαιολογητικών για την τήρηση των μητρώων του Ν.3310/2005 όπως τροποποιήθηκε με το Ν.3414/2005» και τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις, περί του ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπό του οι ασυμβίβαστες ιδιότητες του νόμου αυτού.¹⁶⁷

3.3.1 Σύναψη και υπογραφή συμφωνίας - πλαίσιο

Μετά από την οριστικοποίηση της απόφασης κατακύρωσης η αναθέτουσα αρχή προσκαλεί τον ανάδοχο, μέσω της λειτουργικότητας της «Επικοινωνίας», να προσέλθει για υπογραφή της συμφωνίας - πλαίσιο, θέτοντάς του προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών¹⁶⁸ από την κοινοποίηση της σχετικής ειδικής πρόσκλησης προσκομίζοντας τα εξής:

- i. Την εγγυητική επιστολή Καλής Εκτέλεσης της παρ. 3.7.1 της παρούσας.
- ii. Ασφαλιστήριο συμβόλαιο και λοιπά απαιτούμενα δικαιολογητικά, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στο τεύχος "Συγγραφή Υποχρεώσεων" (Σ.Υ.).
- iii. Συμβολαιογραφική Πράξη περί συστάσεως Ένωσης ή Κοινοπραξίας, σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας, όπου θα ορίζονται επίσης τα ποσοστά συμμετοχής των μελών της Ένωσης ή Κ/ξίας, που δεν μπορεί να είναι διαφορετικά από εκείνα του σταδίου συμμετοχής στη διαδικασία, και ο κοινός εκπρόσωπος της.
- iv. Δήλωση ορισμού αντικλήτου, κατοίκου Θεσσαλονίκης σε περίπτωση έδρας του Αναδόχου εκτός Θεσσαλονίκης και Δήλωση περί αποδοχής του ορισμού του παραπάνω αντικλήτου.

Η συμφωνία – πλαίσιο θεωρείται συναφθείσα με την κοινοποίηση της πρόσκλησης του προηγούμενου εδαφίου στον ανάδοχο.

Η υπογραφή της συμφωνίας - πλαίσιο έχει αποδεικτικό χαρακτήρα.

Στην περίπτωση που ο ανάδοχος δεν προσέλθει να υπογράψει το ως άνω συμφωνητικό της συμφωνίας - πλαίσιο μέσα στην τεθείσα προθεσμία που ορίζεται στην ειδική πρόκληση, με την επιφύλαξη αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, κηρύσσεται έκπτωτος, καταπίπτει υπέρ της αναθέτουσας αρχής η εγγυητική επιστολή συμμετοχής του και ακολουθείται η ίδια, ως άνω διαδικασία (παρ. 3.2 της παρούσας), για τον προσφέροντα που υπέβαλε την αμέσως επόμενη πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά (βάσει της σειράς μειοδοσίας).¹⁶⁹

Αν κανένας από τους προσφέροντες δεν προσέλθει για την υπογραφή της συμφωνίας - πλαίσιο, η διαδικασία ανάθεσης ματαιώνεται σύμφωνα με την παρ. 3.5 της παρούσας Διακήρυξης. Στην περίπτωση αυτή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αναζητήσει αποζημίωση, πέρα από την καταπίπτουσα εγγυητική επιστολή, ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 του ΑΚ.¹⁷⁰

Εάν η αναθέτουσα αρχή δεν απευθύνει την ειδική πρόσκληση για την υπογραφή του συμφωνητικού εντός χρονικού διαστήματος εξήντα (60) ημερών από την οριστικοποίηση της

¹⁶⁵ Προκειμένου να διαπιστωθεί ότι δεν έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις συμμετοχής της παρ.2.2.1, ότι εξακολουθούν να πληρούνται τα κριτήρια επιλογής των παρ. 2.2.4-2.2.5 και ότι δεν συντρέχουν οι λόγοι αποκλεισμού της παρ.2.2.3.

¹⁶⁶ Πρβλ. άρθρο 105, παρ. 3 του Ν.4412/2016.

¹⁶⁷ Η ΚΥΑ εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 5 παρ. 5 του Ν. 3310/2005.

¹⁶⁸ Πρβλ. άρθρο 105, παρ. 4 του Ν.4412/2016.

¹⁶⁹ Πρβλ. άρθρο 105, παρ. 5 του Ν. 4412/2016.

¹⁷⁰ Πρβλ. άρθρο 105, παρ. 7 του Ν. 4412/2016.

απόφασης κατακύρωσης, με την επιφύλαξη της ύπαρξης επιτακτικού λόγου δημόσιου συμφέροντος ή αντικειμενικών λόγων ανωτέρας βίας, ο ανάδοχος δικαιούται να απέχει από την υπογραφή του συμφωνητικού, χωρίς να εκπέσει η εγγύηση συμμετοχής του, καθώς και να αναζητήσει αποζημίωση ιδίως δυνάμει των άρθρων 197 και 198 ΑΚ.¹⁷¹

Η σύναψη της συμφωνίας - πλαίσιο μπορεί να γίνει και μετά τη λήξη του χρόνου ισχύος της προσφοράς εφόσον ο προσωρινός Ανάδοχος αποδέχεται την παράταση της ισχύος της.

3.3.2 Υπογραφή επιμέρους συμβάσεων (εκτελεστικών)

Όταν προκύψει ανάγκη παροχής των υπηρεσιών του αντικειμένου της συμφωνίας - πλαίσιο, καλείται ο Ανάδοχος εγγράφως, να προσκομίσει μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και έγγραφα σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην παρ. 2.1.6 του τεύχους "Συγγραφή Υποχρεώσεων". Αφού ελεγχθούν τα ως άνω δικαιολογητικά και έγγραφα και εκδοθούν οι σχετικές εγκρίσεις από τα αρμόδια όργανα της Αναθέτουσας Αρχής καλείται ο Ανάδοχος, με γραπτή πρόσκληση της «Εγνατία Οδός Α.Ε.», να προσέλθει για την υπογραφή της επιμέρους σύμβασης. Στην Πρόσκληση, προσδιορίζεται ο τόπος και η ημερομηνία υπογραφής της επιμέρους σύμβασης. Ο Ανάδοχος για την υπογραφή της επιμέρους σύμβασης θα προσκομίσει πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης κατά την παρ. 3.7.2 της παρούσας. Αν ο Ανάδοχος δεν προσκομίσει εμπρόθεσμα τα ως άνω δικαιολογητικά ή δεν προσέλθει μέσα στην ταχθείσα προθεσμία για την υπογραφή της επιμέρους σύμβασης ή δεν προσκομίσει με υπαιτιότητά του την εγγύηση καλής εκτέλεσης, θεωρείται ότι αρνείται τη σύναψη της επιμέρους σύμβασης, κηρύσσεται έκπτωτος και καταπίπτει η εγγύηση καλής εκτέλεσης της παρ. 3.7.1 της παρούσας υπέρ του Εργοδότη.

3.4 Προδικαστικές Προσφυγές - Προσωρινή και Οριστική Δικαστική Προστασία

Α. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί η συγκεκριμένη συμφωνία - πλαίσιο και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ενωσιακής ή της εσωτερικής νομοθεσίας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΔΗΣΥ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στα άρθρα 346 επ. του Ν.4412/2016 και 1 επ. π.δ. 39/2017, στρεφόμενος με προδικαστική προσφυγή κατά πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του.¹⁷²

Σε περίπτωση προσβολής πράξης της αναθέτουσας αρχής, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι:

- (α)δέκα (10) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης στον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα αν η πράξη κοινοποιήθηκε με ηλεκτρονικά μέσα ή
- (β)δεκαπέντε (15) ημέρες από την κοινοποίηση της προσβαλλόμενης πράξης σε αυτόν αν χρησιμοποιήθηκαν άλλα μέσα επικοινωνίας, άλλως
- (γ)δέκα (10) ημέρες από την πλήρη, πραγματική ή τεκμαιρόμενη, γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντα του ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα.

Ειδικά για την άσκηση προσφυγής κατά προκήρυξης, η πλήρης γνώση αυτής τεκμαίρεται μετά την πάροδο δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ.

Σε περίπτωση παράλειψης που αποδίδεται στην αναθέτουσα αρχή, η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπέντε (15) ημέρες από την επομένη της συντέλεσης της προσβαλλόμενης παράλειψης¹⁷³.

Οι προθεσμίες άσκησης των προδικαστικών προσφυγών και των παρεμβάσεων αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση κοινοποίησης ή γνώσης και

171 Πρβλ. άρθρο 105 παρ. 8 του Ν. 4412/2016.

172 Πρβλ. άρθρο 360, παρ. 1 του Ν 4412/2016 και 3 παρ. 1 του π.δ. 39/2017.

173 Πρβλ. άρθρο 361 του Ν. 4412/2016 και 4 π.δ. του 39/2017.

λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και ώρα 23:59:59 και, αν αυτή είναι εξαιρετικά ή Σάββατο, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη ημέρα και ώρα 23:59:59.¹⁷⁴

Η προδικαστική προσφυγή συντάσσεται υποχρεωτικά με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του π.δ/τος 39/2017 και κατατίθεται ηλεκτρονικά μέσω της λειτουργικότητας «Επικοινωνία» στην ηλεκτρονική περιοχή του συγκεκριμένου διαγωνισμού, επιλέγοντας την ένδειξη «Προδικαστική Προσφυγή» σύμφωνα με το άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. Προμήθειες και Υπηρεσίες.

Για το παραδεκτό της άσκησης της προδικαστικής προσφυγής κατατίθεται παράβολο από τον προσφεύγοντα υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 363 Ν. 4412/2016. Η επιστροφή του παραβόλου στον προσφεύγοντα γίνεται:

- α) σε περίπτωση ολικής ή μερικής αποδοχής της προσφυγής του,
- β) όταν η αναθέτουσα αρχή ανακαλεί την προσβαλλόμενη πράξη ή προβαίνει στην οφειλόμενη ενέργεια πριν από την έκδοση της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ επί της προσφυγής,
- γ) σε περίπτωση παραίτησης του προσφεύγοντα από την προσφυγή του έως και δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής.

Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και η άσκησή της κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης επί ποινή ακυρότητας, η οποία διαπιστώνεται με απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ μετά από άσκηση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με το άρθρο 368 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 20 του Π.Δ. 39/2017. Όμως, μόνη η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, υπό την επιφύλαξη χορήγησης από το Κλιμάκιο μέτρων προσωρινής προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 366, παρ. 1-2 του Ν.4412/2016 και το άρθρο 15, παρ. 1-4 του Π.Δ.39/2017.

Η προηγούμενη παράγραφος δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση που, κατά τη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, υποβληθεί μόνο μία (1) προσφορά.

Μετά την, κατά τα ως άνω, ηλεκτρονική κατάθεση της προδικαστικής προσφυγής η αναθέτουσα αρχή, μέσω της λειτουργίας «Επικοινωνία»:

- α) Κοινοποιεί την προσφυγή το αργότερο έως την επομένη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή της σε κάθε ενδιαφερόμενο τρίτο, ο οποίος μπορεί να θίγεται από την αποδοχή της προσφυγής, προκειμένου να ασκήσει το, προβλεπόμενο από τα άρθρα 362 παρ. 3 και 7 π.δ. 39/2017, δικαίωμα παρέμβασής του στη διαδικασία εξέτασης της προσφυγής, για τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, προσκομίζοντας όλα τα κρίσιμα έγγραφα που έχει στη διάθεσή του.
- β) Διαβιβάζει στην ΕΑΔΗΣΥ, το αργότερο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την ημέρα κατάθεσης, τον πλήρη φάκελο της υπόθεσης, τα αποδεικτικά κοινοποίησης στους ενδιαφερόμενους τρίτους αλλά και την Έκθεση Απόψεων της επί της προσφυγής. Στην Έκθεση Απόψεων η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την υποστήριξη της προσβαλλόμενης με την προδικαστική προσφυγή πράξης.
- γ) Κοινοποιεί σε όλα τα μέρη την Έκθεση Απόψεων, τις Παρεμβάσεις και τα σχετικά έγγραφα που τυχόν τη συνοδεύουν, μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού το αργότερο έως την επομένη εργάσιμη ημέρα από την κατάθεσή τους.
- δ) Συμπληρωματικά υπομνήματα κατατίθενται από οποιοδήποτε από τα μέρη μέσω της πλατφόρμας του ΕΣΗΔΗΣ το αργότερο εντός πέντε (5) ημερών από την κοινοποίηση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής .

Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για την άσκηση των ένδικων βοηθημάτων της αίτησης αναστολής και της αίτησης ακύρωσης του άρθρου 372 του Ν.4412/2016 κατά των εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της αναθέτουσας αρχής.

- B.** Όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει, με το ίδιο δικόγραφο εφαρμοζόμενων αναλογικά των διατάξεων του Π.Δ. 18/1989, την αναστολή εκτέλεσης της απόφασης της ΕΑΔΗΣΥ και την ακύρωσή της ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Το αυτό ισχύει και σε περίπτωση σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής από

¹⁷⁴ Πρβλ. παρ. 2 του άρθρου 9 και άρθρο 18 της Κ.Υ.Α. ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες

την ΕΑΔΗΣΥ Δικαίωμα άσκησης του ως άνω ένδικου βοηθήματος έχει και η αναθέτουσα αρχή, αν η ΕΑΔΗΣΥ κάνει δεκτή την προδικαστική προσφυγή, αλλά και αυτός τού οποίου έχει γίνει εν μέρει δεκτή η προδικαστική προσφυγή.

Με την απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ λογίζονται ως συμπροσβαλλόμενες και όλες οι συναφείς προς την ανωτέρω απόφαση πράξεις ή παραλείψεις της αναθέτουσας αρχής, εφόσον έχουν εκδοθεί ή συντελεστεί ανιστοίχως έως τη συζήτηση της ως άνω αίτησης στο Δικαστήριο.

Η αίτηση αναστολής και ακύρωσης περιλαμβάνει μόνο αιτιάσεις που είχαν προταθεί με την προδικαστική προσφυγή ή αφορούν στη διαδικασία ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ ή το περιεχόμενο των αποφάσεών της. Η αναθέτουσα αρχή, εφόσον ασκήσει την αίτηση της παρ. 1 του άρθρου 372 του ν. 4412/2016, μπορεί να προβάλει και ομιγενείς ισχυρισμούς αναφορικά με τους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, οι οποίοι καθιστούν αναγκαία την άμεση ανάθεση της σύμβασης.¹⁷⁵

Η ως άνω αίτηση κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση ή την πλήρη γνώση της απόφασης ή από την παρέλευση της προθεσμίας για την έκδοση της απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής, ενώ η δικάσιμος για την εκδίκαση της αίτησης ακύρωσης δεν πρέπει να απέχει πέραν των εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση του δικογράφου.¹⁷⁶

Αντίγραφο της αίτησης με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος στην ΕΑΔΗΣΥ, την αναθέτουσα αρχή, αν δεν έχει ασκήσει αυτή την αίτηση, και προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο, την κλήτευση του οποίου διατάσσει με πράξη του ο Πρόεδρος ή ο προεδρεύων του αρμόδιου Δικαστηρίου ή Τμήματος έως την επόμενη ημέρα από την κατάθεση της αίτησης. Ο αιτών υποχρεούται επί ποινή απαραδέκτου του ενδίκου βοηθήματος να προβεί στις παραπάνω κοινοποιήσεις εντός αποκλειστικής προθεσμίας δύο (2) ημερών από την έκδοση και την παραλαβή της ως άνω πράξης του Δικαστηρίου. Εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ως άνω κοινοποίηση της αίτησης κατατίθεται η παρέμβαση και διαβιβάζονται ο φάκελος και οι απόψεις των παθητικώς νομιμοποιούμενων. Εντός της ίδιας προθεσμίας κατατίθενται στο Δικαστήριο και τα στοιχεία που υποστηρίζουν τους ισχυρισμούς των διαδίκων.

Επιπρόσθετα, η παρέμβαση κοινοποιείται με επιμέλεια του παρεμβαίνοντος στα λοιπά μέρη της δίκης εντός δύο (2) ημερών από την κατάθεσή της, αλλιώς λογίζεται ως απαράδεκτη. Το διατακτικό της δικαστικής απόφασης εκδίδεται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη συζήτηση της αίτησης ή από την προθεσμία για την υποβολή υπομνημάτων.

Η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης μέχρι την έκδοση της οριστικής δικαστικής απόφασης, εκτός εάν με προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Επίσης, η προθεσμία για την άσκηση και η άσκηση της αίτησης κωλύουν την πρόοδο της διαδικασίας ανάθεσης για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της αίτησης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά.¹⁷⁷ Για την άσκηση της αιτήσεως κατατίθεται παράβολο, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 372 παρ. 5 του Ν. 4412/2016.

Αν ο ενδιαφερόμενος δεν αιτήθηκε ή αιτήθηκε ανεπιτυχώς την αναστολή και η σύμβαση υπογράφηκε και η εκτέλεσή της ολοκληρώθηκε πριν από τη συζήτηση της αίτησης, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του Π.Δ. 18/1989.

Αν το δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σύμβασης, το κύρος της τελευταίας δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία σύναψης της σύμβασης. Στην περίπτωση που η σύμβαση δεν είναι άκυρη, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 373 του Ν. 4412/2016.

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του Ν.4412/2016, για την εκδίκαση των διαφορών του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται οι διατάξεις του Π.Δ. 18/1989.

175 Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016.

176 Πρβλ. άρθρο 372 παρ. 4 του Ν.4412/2016.

177 Πρβλ άρθρο 372 παρ. 6 του Ν.4412/2016.

3.5 Ματαίωση Διαδικασίας

Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει αιτιολογημένα τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του Ν.4412/2016, μετά από γνώμη της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη της ως άνω Επιτροπής, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη.

Ειδικότερα, η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει τη διαδικασία σύναψης όταν αυτή αποβεί άγονη είτε λόγω μη υποβολής προσφοράς είτε λόγω απόρριψης όλων των προσφορών, καθώς και στην περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ. 7 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης.

Επίσης μπορεί να ματαιώσει τη διαδικασία:

- α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, εκτός εάν μπορεί να θεραπεύσει το σφάλμα ή την παράλειψη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 106,
- β) αν οι οικονομικές και τεχνικές παράμετροι που σχετίζονται με τη διαδικασία ανάθεσης άλλαξαν ουσιωδώς και η εκτέλεση του συμβατικού αντικείμενου δεν ενδιαφέρει πλέον την αναθέτουσα αρχή ή τον φορέα για τον οποίο προορίζεται το υπό ανάθεση αντικείμενο,
- γ) αν λόγω ανωτέρας βίας, δεν είναι δυνατή η κανονική εκτέλεση της σύμβασης,
- δ) αν η επιλεγείσα προσφορά κριθεί ως μη συμφέρουσα από οικονομική άποψη,
- ε) στην περίπτωση των παρ. 3 και 4 του άρθρου 97, περί χρόνου ισχύος προσφορών,
- στ) για άλλους επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, όπως ιδίως, δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος.

3.6 Τεύχη της Ανοικτής Διαδικασίας - Συμβατικά τεύχη

Τα τεύχη της Ανοικτής Διαδικασίας, που μετά την υπογραφή της Συμφωνίας - Πλαίσιο θα αποτελούν τα συμβατικά τεύχη, είναι κατά σειρά ισχύος τα ακόλουθα:

1. Το ιδιωτικό συμφωνητικό της συμφωνίας - πλαίσιο.
2. Το ιδιωτικό συμφωνητικό κάθε επιμέρους (εκτελεστικής) σύμβασης με τα Παραρτήματά του.
3. Η παρούσα Διακήρυξη.
4. Η Οικονομική Προσφορά του Αναδόχου, όπως παράγεται από την ειδική ηλεκτρονική φόρμα του υποσυστήματος,
5. Το Τιμολόγιο της συμφωνίας- πλαίσιο.
6. Το τεύχος "Συγγραφή Υποχρεώσεων" (Σ.Υ) με τα Παραρτήματά του.
7. Οι εγκεκριμένες Ελληνικές Τεχνικές Προδιαγραφές (Ε.ΤΕ.Π) και οι αντίστοιχες ΠΕΤΕΠ για όσες Ε.ΤΕ.Π. έχει αρθεί η ισχύς τους, η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ) με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματά της, που είναι οι Συμπληρωματικές Τεχνικές Προδιαγραφές Η/Μ εγκαταστάσεων-Νοέμβριος 2017, οι «Τεχνικές Προδιαγραφές Η/Μ εγκαταστάσεων» - Δεκέμβριος 2006 οι «Τεχνικές Προδιαγραφές Οικοδομικών Εργασιών» - Αναθεώρηση Α1 Αύγουστος 2004.
8. Το τεύχος "Τεχνικό Αντικείμενο" με τα Παραρτήματά του, που αποτελούν αναπόσπαστα μέρη αυτού.
9. Ο Προϋπολογισμός.
10. Οι εγκεκριμένες «Οδηγίες Μελετών Οδικών Έργων (Ο.Μ.Ο.Ε.) του Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και, σε θέματα που δεν καλύπτονται από αυτές, οι «Οδηγίες Σχεδιασμού Μελετών Έργων Οδοποιίας (Ο.Σ.Μ.Ε.Ο.)-Αναθεώρηση Α3», οι οποίες αντικαθιστούν το τεύχος «Κανονισμός Μελετών Έργων (Κ.Μ.Ε.)» όπου αυτό αναφέρεται στα τεύχη δημοπράτησης.
11. Οι «τυπικές διατομές της ΕΟΑΕ -2η έκδοση Νοέμβριος 98», τα «Πρότυπα Κατασκευής Έργων (Π.Κ.Ε.) της ΕΟΑΕ – Ιούνιος 2001» και τα «Πρότυπα Κατασκευής Έργων (Π.Κ.Ε.) Η/Μ εγκαταστάσεων Οδικών Έργων» της ΕΟΑΕ – Νοέμβριος 2004.

3.7 Εγγυήσεις (καλής εκτέλεσης) - Ασφαλίσεις

Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης, προκειμένου να γίνουν αποδεκτές, πρέπει να περιλαμβάνουν κατ'ελάχιστον τα αναφερόμενα στην παρ. 2.1.5 στοιχεία της παρούσας και τα οριζόμενα στο άρθρο 72, παρ.12 του Ν.4412/2016.

Το αρμόδιο όργανο της Αναθέτουσας Αρχής επικοινωνεί με τους εκδότες που αναγράφονται στις υποβληθείσες εγγυητικές επιστολές, προκειμένου να διαπιστώσει την εγκυρότητά τους.¹⁷⁸

Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης της συμφωνίας-πλαίσιο και των επιμέρους συμβάσεων καλύπτουν συνολικά και χωρίς διακρίσεις την εφαρμογή όλων των όρων της συμφωνίας πλαίσιο και των επιμέρους συμβάσεων αυτής και κάθε απαίτηση της αναθέτουσας αρχής έναντι του Αναδόχου.

Ο χρόνος ισχύος των εγγυήσεων καλής εκτέλεσης της συμφωνίας-πλαίσιο και των επιμέρους συμβάσεων καλύπτει όλη τη διάρκεια της συμφωνίας πλαίσιο και των επιμέρους συμβάσεων αυτής.

Η εγγύηση καλής εκτέλεσης καταπίπτει σε περίπτωση παράβασης των όρων της συμφωνίας-πλαίσιο και των επιμέρους συμβάσεων αυτής, όπως ειδικότερα ορίζεται στους όρους της συμφωνίας πλαίσιο και στα λοιπά συμβατικά τεύχη.

Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης επιστρέφονται στο σύνολό τους μετά την οριστική ποσοτική και ποιοτική παραλαβή του αντικειμένου της συμφωνίας πλαίσιο. Εάν στο πρωτόκολλο ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής αναφέρονται παρατηρήσεις, η επιστροφή των ως άνω εγγυήσεων, γίνεται μετά την αντιμετώπιση των παρατηρήσεων.

Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης καταπίπτουν υπέρ της αναθέτουσας αρχής στην περίπτωση παραβίασης, από τον ανάδοχο, των όρων της σύμβασης, όπως αυτή ειδικότερα ορίζει.

3.7.1 Εγγύηση καλής εκτέλεσης συμφωνίας – πλαίσιο¹⁷⁹

Ο Ανάδοχος κατά την υπογραφή του ιδιωτικού συμφωνητικού της συμφωνίας – πλαίσιο, οφείλει να καταθέσει εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης της συμφωνίας –πλαίσιο, ύψους **μηδέν και πέντε δέκατα τοις εκατό (0,5%)** επί της συνολικής αξίας της συμφωνίας –πλαίσιο, εκτός Φ.Π.Α. (παρ. 1.3.3 της παρούσας) ήτοι ποσού **286.500 €** (=0,5% x 57.300.000) και η οποία θα πρέπει να ανταποκρίνεται στους όρους του τεύχους “Συγγραφή Υποχρεώσεων”.

3.7.2 Εγγύηση καλής εκτέλεσης κάθε επιμέρους σύμβασης

Προκειμένου να υπογραφεί το ιδιωτικό συμφωνητικό κάθε επί μέρους σύμβασης, ο Ανάδοχος οφείλει να καταθέσει πρόσθετη εγγύηση καλής εκτέλεσης της συγκεκριμένης σύμβασης. Το ποσό της εγγύησης αυτής ανέρχεται σε **τέσσερα τοις εκατό (4%)** επί της εκτιμώμενης αξίας / προϋπολογισμού της επιμέρους σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ, σύμφωνα με το άρθρο 72, παρ. 4 του Ν.4412/2016. Η εγγύηση καλής εκτέλεσης, προκειμένου να γίνει αποδεκτή, πρέπει ανταποκρίνεται στους όρους του τεύχους “Συγγραφή Υποχρεώσεων”.

Σε περίπτωση τροποποίησης επιμέρους σύμβασης, η οποία συνεπάγεται αύξηση της συμβατικής αξίας, ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να καταθέσει πριν την τροποποίηση, συμπληρωματική εγγύηση το ύψος της οποίας ανέρχεται σε ποσοστό τέσσερα τοις εκατό (4%) επί του ποσού της αύξησης της αξίας της σύμβασης, εκτός ΦΠΑ.

3.7.3 Ασφαλίσεις

Ο Ανάδοχος ευθύνεται για κάθε ζημία ή απαίτηση αποζημίωσης που ανάγεται στην κατά Νόμο ευθύνη του για τυχόν λάθη, παραλήψεις ή αμέλεια κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Για την υπογραφή της συμφωνίας - πλαίσιο απαιτείται να προσκομιστεί από τον Ανάδοχο Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο “κατά παντός κινδύνου” Αστικής Ευθύνης έναντι τρίτων και έναντι των εργαζομένων, καθώς και κύριου μηχανικού εξοπλισμού.

¹⁷⁸ Πρβλ και το άρθρο 72, παρ. 13 του Ν.4412/2016.

¹⁷⁹ Πρβλ. άρθρο 72, παρ. 6 του Ν.4412/2016.

Για την υπογραφή κάθε επιμέρους σύμβασης της συμφωνίας - πλαίσιο απαιτείται να προσκομιστεί από τον Ανάδοχο Ασφαλιστήριο Συμβόλαιο "Μεταφορών Αξιών".

Τα ποσά, η διάρκεια και οι όροι των ως άνω ασφαλίσεων αναφέρονται στο Παράρτημα 1 του τεύχους "Συγγραφή Υποχρεώσεων".

3.8 Αμοιβή Αναδόχου - Τρόπος πληρωμής

3.8.1 Η συνολική αξία (συνολικό ποσό) του ιδιωτικού συμφωνητικού της συμφωνίας - πλαίσιο ορίζεται ίσο προς το ποσό του συνολικού Προϋπολογισμού της συμφωνία - πλαίσιο (παρ. 1.3.3 της παρούσας) και αποτελεί την ανώτατη συνολική αμοιβή αυτής. Η συνολική αμοιβή του Αναδόχου είναι το άθροισμα των αμοιβών όλων των επί μέρους συμβάσεων που θα υπογραφούν κατά το χρόνο ισχύος της συμφωνίας - πλαίσιο.

Για κάθε επί μέρους σύμβαση θα καθορίζεται αμοιβή (αξία επιμέρους σύμβασης) που θα υπολογίζεται με εφαρμογή των επιμέρους προσφερθεισών ποσοστών έκπτωσης της οικονομικής προσφοράς του Αναδόχου επί των ποσών του προϋπολογισμού της επιμέρους σύμβασης, ανά ομάδα αυτού αντίστοιχα. Ο προϋπολογισμός κάθε επιμέρους σύμβασης είναι το άθροισμα των γινομένων των καθοριζόμενων ποσοτήτων των ζητούμενων υπηρεσιών/εργασιών ή και υλικών—επί τις αντίστοιχες τιμές μονάδος του τεύχους "Τιμολόγιο της συμφωνίας – πλαίσιο".

Δεν προβλέπεται αναθεώρηση στις τιμές μονάδος του τεύχους "Τιμολόγιο της συμφωνίας – πλαίσιο

3.8.2 Τα στοιχεία που θα απαρτίζουν την αμοιβή του Αναδόχου, οι κρατήσεις και οι λοιπές οικονομικές επιβαρύνσεις της, ο τρόπος πληρωμής και τα λοιπά σχετικά στοιχεία και όροι, περιγράφονται στο τεύχος της «Συγγραφή Υποχρεώσεων» με τα Παραρτήματά του.

3.8.3 Δεν προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής.

3.9 Τεκμήριο από τη συμμετοχή στη διαδικασία - Λοιποί όροι

3.9.1 Η συμμετοχή στην Ανοικτή Διαδικασία συνιστά τεκμήριο ότι ο Προσφέρων και κάθε μέλος του (σε περίπτωση ένωσης ή κοινοπραξίας) έλαβε πλήρη γνώση της παρούσας Διακήρυξης και των τευχών που τη συνοδεύουν, απεδέχθη την νομιμότητά τους και γνωρίζει πλήρως τις επί τόπου συνθήκες υπό τις οποίες θα ολοκληρωθεί η συμφωνία - πλαίσιο, τους κανονισμούς και την οργανωτική δομή του Εργοδότη καθώς και τις απαιτήσεις (υποχρεώσεις) των ζητούμενων ειδών και υπηρεσιών.

3.9.2 Διευκρινίζεται ότι η υποβολή της προσφοράς κατά κανένα τρόπο δεν δημιουργεί οποιαδήποτε υποχρέωση ή ανάληψη δέσμευσης από την πλευρά της «Εγνατία Οδός Α.Ε.», η οποία διατηρεί το δικαίωμα να μην αναθέσει τη σύμβαση, χωρίς εξ αυτού να οφείλει να καταβάλει οποιαδήποτε αποζημίωση στους καλούμενους με την παρούσα να συμμετάσχουν.

Θεσσαλονίκη, Μάιος 2024

ΣΥΝΤΑΧΘΗΚΕ

ΕΛΕΓΧΘΗΚΕ

Μαρία Θάνου
Διευθύντρια Συμβάσεων - ΕΣΗΔΗΣ

Μαρία Θάνου
Διευθύντρια Συμβάσεων - ΕΣΗΔΗΣ

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

ΕΓΚΡΙΝΕΤΑΙ
με την υπ' αριθμ. 1068/4/23.04.24
απόφαση του Δ.Σ. της ΕΟΑΕ

Μαρία Σιδηροπούλου
Ε/Χ Διευθύντρια Διοδίων

Κωνσταντίνος Κουτσούκος
Διευθύνων Σύμβουλος της
«Εγνατία Οδός Α.Ε.»

Για τον «Ανάδοχο»

Για την «Εγνατία Οδός Α.Ε.»

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ - ΠΛΑΙΣΙΟ

1. ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ: ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε., Ταχ. Διεύθυνση 6ο χλμ Θεσσαλονίκης – Θέρμης, Τ.Κ. 57001, Θέρμη Θεσσαλονίκης, Τ.Θ. 60030, Ελλάδα, Ελλάδα, Κωδικός Νuts: EL522.

Αρμόδιος για πληροφορίες: Διεύθυνση Συμβάσεων – ΕΣΗΔΗΣ κ. Θάνου, Τηλ.: 2310-470448, 2310-470374, Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: eoae@egnatia.gr, URL: <http://www.egnatia.eu>.

2. Τα έγγραφα της σύμβασης είναι διαθέσιμα για απεριόριστη, πλήρη, άμεση και δωρεάν πρόσβαση στη διεύθυνση: (URL): www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. και <http://www.egnatia.eu> της Εγνατία Οδός ΑΕ (στην περιοχή ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ).

Οι Προσφορές ή οι αιτήσεις συμμετοχής υποβάλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση (URL) www.promitheus.gov.gr.

3. Είδος της αναθέτουσας αρχής: Οργανισμός δημοσίου δικαίου.

4. Κύρια δραστηριότητα: Στέγαση και υποδομές κοινής ωφελείας.

5. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: Τίτλος και σύντομη περιγραφή: «Συμφωνία – πλαίσιο για τις υπηρεσίες λειτουργίας και υποστήριξης σταθμών διοδίων της “Εγνατία Οδός ΑΕ” – Κωδικός Αναφοράς 6123».

Κωδικός CPV: 63712210-8 “Υπηρεσίες διοδίων αυτοκινητοδρόμων”.

Είδος σύμβασης: Υπηρεσίες. Εκτιμώμενη συνολική αξία: 57.300.000 Ευρώ.

Η παρούσα σύμβαση υποδιαιρείται σε τμήματα: Όχι/

Κύριος τόπος εκτέλεσης: EL – Εγνατία Οδός: (Οδικός Άξονας Ηγουμενίτσα – Ιωάννινα – Γρεβενά – Κοζάνη – Βέροια – Θεσσαλονίκη – Καβάλα – Ξάνθη – Κομοτηνή – Αλεξανδρούπολη – Ελληνοτουρκικά σύνορα), Κάθετοι Άξονες και κάθε άλλη περιοχή σταθμών διοδίων αρμοδιότητας της “Εγνατία Οδός ΑΕ”.

Περιγραφή της σύμβασης: Συμφωνία – πλαίσιο με αντικείμενο τις ελάχιστες απαιτούμενες υπηρεσίες για την λειτουργία και την υποστήριξη των σταθμών διοδίων (ΣΔ) κατά μήκος της Εγνατίας οδού, των καθέτων αυτής αξόνων και κάθε άλλης περιοχής ΣΔ (μετωπικών και πλευρικών) αρμοδιότητας της “Εγνατία Οδός ΑΕ”, σύμφωνα με το τεύχος «Τεχνικό Αντικείμενο». Αναλυτικότερα, στις υπηρεσίες λειτουργίας των ΣΔ περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η διάθεση του απαραίτητου προσωπικού για την είσπραξη των τελών διοδίων και για την λειτουργία των Σημείων Εξυπηρέτησης Συνδρομητών, οι υπηρεσίες εφαρμογής πομποδέκτη, οι υπηρεσίες μεταφοράς, καταμέτρησης και κατάθεσης των εισπράξεων, οι υπηρεσίες καθαριότητας των ΣΔ, η προμήθεια των στολών εργασίας του προσωπικού και των απαιτούμενων αναλωσίμων για τη λειτουργία των ΣΔ. Στην υποστήριξη των σταθμών διοδίων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η τεχνική υποστήριξη του υφιστάμενου συστήματος συλλογής διοδίων της “Εγνατία Οδός ΑΕ” (λογισμικού και συνεργαζόμενου Η/Μ εξοπλισμού), η τεχνική υποστήριξη λειτουργίας των υποδομών (κτιριακές, σήμανσης, Η/Μ εγκαταστάσεων, κ.λπ.) των ΣΔ και η βελτίωση / αναβάθμιση των εγκαταστάσεων και της λειτουργίας των ΣΔ της “Εγνατία Οδός ΑΕ”.

6. Κριτήρια ανάθεσης: Η πλέον οικονομικά συμφέρουσα προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή).

7. Διάρκεια συμφωνίας-πλαίσιο: είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

8. Θα γίνουν δεκτές εναλλακτικές προσφορές: Όχι

9. Δικαιώματα προαίρεσης: Όχι

10. Η σύμβαση σχετίζεται με έργο / πρόγραμμα χρηματοδοτούμενο από τα Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Όχι

11. ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ:

ΤΜΗΜΑ ΙΙΙ: ΝΟΜΙΚΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ, ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

11.1 Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια. Σύντομη περιγραφή των κριτηρίων επιλογής: Αναφέρονται αναλυτικά στο τεύχος «Διακήρυξη Ανοικτής Διαδικασίας»

Ελάχιστο(-α) επίπεδο(-α) ενδεχομένως απαιτούμενων κριτηρίων: Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να διαθέτουν οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια ως εξής:

i. μέσο όρο του ετήσιου κύκλου εργασιών κατά τις οικονομικές χρήσεις 2021-2023 τουλάχιστον 15.000.000 € και

ii. συνολική δανειοληπτική ευχέρεια ύψους τουλάχιστον 3.000.000 €.

Σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας οικονομικών φορέων, η απαίτηση μπορεί να καλύπτεται αθροιστικά από τα μέλη τους.

11.2 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα. Σύντομη περιγραφή των κριτηρίων επιλογής: Αναφέρονται αναλυτικά στο τεύχος «Διακήρυξη Ανοικτής Διαδικασίας».

Ελάχιστο(-α) επίπεδο(-α) ενδεχομένως απαιτούμενων κριτηρίων: Οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να διαθέτουν επιπλέον και τεχνική και επαγγελματική ικανότητα ως εξής: Εμπειρία κατά την προηγούμενη τριετία, σε υπηρεσίες που αφορούν στη λειτουργία τουλάχιστον πενήντα (50) λωρίδων κυκλοφορίας ανά έτος.

Σε περίπτωση Ένωσης ή Κοινοπραξίας την παραπάνω εμπειρία αρκεί να την εξασφαλίζει ένα τουλάχιστον μέλος της ένωσης ή κοινοπραξίας.

Πληροφορίες, διατυπώσεις και δικαιολογητικά που είναι απαραίτητες για να κριθεί εάν πληρούνται τα κριτήρια επιλογής αναφέρονται αναλυτικά στο τεύχος “Διακήρυξη Ανοικτής Διαδικασίας”.

12. Νομοθετικές διατάξεις: Ο Ν.4412/2016 (ΦΕΚ Α 147).

13. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ. Είδος Διαδικασίας: Ανοικτή διαδικασία.

Η προκήρυξη αφορά τη σύναψη συμφωνίας-πλαίσιο. Συμφωνία-πλαίσιο με έναν φορέα.

Σύμβαση καλυπτόμενη από τη συμφωνία για τις δημόσιες συμβάσεις (GPA): Ναι.

Προθεσμία παραλαβής των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής. Ημερομηνία: 22.07.2024, Τοπική ώρα: 16:00.

Γλώσσες στις οποίες μπορούν να υποβληθούν οι προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής: Ελληνική.

Ελάχιστη απαιτούμενη χρονική διάρκεια ισχύος της προσφοράς: δώδεκα (12) μήνες από την αναφερόμενη ημερομηνία παραλαβής των προσφορών.

Όροι για την αποσφράγιση των προσφορών: 26.07.2024, Τοπική ώρα: 11:00. Τόπος: Διεύθυνση και άλλα στοιχεία όπως στην παρ.1. Η διαδικασία της ηλεκτρονικής αποσφράγισης θα διενεργηθεί με χρήση της πλατφόρμας του

Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), μέσω της Διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του ως άνω συστήματος.

14. ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ. Η διάρκεια της συμφωνίας – πλαίσιο ορίζεται σε είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία υπογραφής αυτής, με την ανεπιφύλακτη παραίτηση του αναδόχου σε περίπτωση πρόωρης λύσης της σύμβασης για οποιονδήποτε λόγο, από οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης έναντι της “Εγνατία Οδός ΑΕ”, του Δημοσίου, του ΤΑΙΠΕΔ και του μελλοντικού Παραχωρησιούχου. Σε μια τέτοια περίπτωση, πρόωρης λύσης, η “Εγνατία Οδός ΑΕ” καταγγέλλει εγγράφως τόσο τη συμφωνία πλαίσιο όσο και τις εν εξελίξη επιμέρους συμβάσεις αζημίως για την ίδια, για το ελληνικό δημόσιο και για το ΤΑΙΠΕΔ. Τη δυνατότητα αυτή της “Εγνατία Οδός ΑΕ” λαμβάνει υπόψιν κάθε ενδιαφερόμενος, ώστε να διαμορφώσει κατάλληλα την Οικονομική του Προσφορά.

Τα δικαιολογητικά, που πρέπει να συνοδεύουν την υποβολή της προσφοράς, αναφέρονται αναλυτικά στο τεύχος «Διακήρυξη Ανοικτής Διαδικασίας».

Απαιτείται εγγυητική επιστολή συμμετοχής στη διαδικασία, ποσού 1.146.000 €.

Για την υπογραφή της συμφωνίας πλαίσιο θα απαιτηθεί εγγύηση καλής εκτέλεσης ύψους 0,5% επί της συνολικής αξίας (εκτός Φ.Π.Α.), ήτοι ποσού 286.500 € της συμφωνίας – πλαίσιο και Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης έναντι τρίτων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο τεύχος «Διακήρυξη Ανοικτής Διαδικασίας».

Για την υπογραφή κάθε επί μέρους σύμβασης θα απαιτηθεί επί πλέον εγγύηση καλής εκτέλεσης 4% επί της εκτιμώμενης αξίας/ προϋπολογισμού (χωρίς Φ.Π.Α.) κάθε επί μέρους σύμβασης και Ασφάλιση Μεταφορών Αξιών, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο τεύχος «Διακήρυξη Ανοικτής Διαδικασίας».

Η δαπάνη της παρούσας συμφωνίας – πλαίσιο θα καλυφθεί από τα έσοδα των διοδίων της “Εγνατία Οδός Α.Ε.”.

Πέραν των άλλων, ισχύουν και οι διατάξεις περί ελέγχου, συνεπειών και κυρώσεων των ασυμβίβαστων ιδιοτήτων καθώς και ονομαστικοποίησης των μετοχών του Ν.3310/05 ως ισχύει.

Στον Ανάδοχο μπορεί να ανατεθούν μέχρι και τριάντα (30) κατά μέγιστον επί μέρους (εκτελεστικές) συμβάσεις.

Η συνολική διάρκεια της συμφωνίας – πλαίσιο μπορεί να παραταθεί χωρίς όμως αυτή να υπερβεί το ανώτατο διάστημα των τεσσάρων ετών και χωρίς αύξηση οικονομικού αντικείμενου της συμφωνίας - πλαίσιο, μετά από αιτιολογημένη απόφαση της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 39, παρ. 1 και 2 του Ν. 4412/2016.

Ερωτήματα υποβολής διευκρινίσεων υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέχρι και την **12.07.2024**.

Η υποβολή των προσφορών θα γίνει ηλεκτρονικά, με χρήση της πλατφόρμας του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr και η υποβολή των απαραίτητων από τη Διακήρυξη δικαιολογητικών, σε έντυπη μορφή, στο Κεντρικό Πρωτόκολλο της Εγνατία Οδός ΑΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τεύχος «Διακήρυξη Ανοικτής Διαδικασίας».

15. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΗΣ: Φορέας αρμόδιος για τις διαδικασίες προσφυγής: Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ), ταχ. δ/ση: Δώρου 7-9, ΤΚ 10432, Αθήνα, Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: proedros@aep-procurement.gr, Δ/ση διαδικτύου (URL): <http://www.aep-procurement.gr>, Τηλ.: +30 213 2141216.

Ακριβείς πληροφορίες για την (τις) ημερομηνία(-ες) υποβολής προσφυγών: Κατά τα οριζόμενα στο τεύχος “Διακήρυξη Ανοικτής Διαδικασίας”.

Ημερομηνία αποστολής της παρούσας προκήρυξης στην ΕΕΕΕ: 10.06.2024.

Για την Εγνατία Οδός Α.Ε.

Κωνσταντίνος Κουτσούκος
Διευθύνων Σύμβουλος